

Hariciye Vekilimiz Moskovadan hareket etti

Türkiye - Sovyet Rusya müzakeresi intac edilemedi

Bunun sebebi: Sovyet hükümetinin Hariciye Vekilimize büsbütün yeni teklifler serdetmiş olmasıdır

Başvekil B. Refik Saydam, Moskovada cereyan eden Türk - Sovyet müzakerelerinin neticelenmemesinin sebepleri hakkında dün Firka grubunda izahat verdi

Türkiye - Sovyet müzakereleri niçin neticelenmedi?

(Başmuharririmizden)

Ankara 18 — Hariciye Vekilimiz Moskovadan dönüyor. Şükrü Saracoğlunun, komşu memleket merkezinde, bu gibi siyasi görüşmeler için mutad ve zaruri olan zamandan fazla kalmaması, oradaki karşılıklı müzakere ve münakaşaların günlerce ve haftalarca uzadığı zamanı hasıl ediyor, efkârı umumiyede pek tabii olarak fazla merak ve alâka uyandırıyor. Halbuki bu müddet zarfında, ajansların da zaman zaman haber verdiği gibi, Hariciye Vekilimiz Sovyet devlet adamları ile ancak birkaç defa görüşmüştür. Bunun sebebi, ilk günler Moskovada Sovyetler için daha acele ve mübrem müzakere mevzuları zuhur etmesi, ve aramızdaki meselenin, günlerce Moskova dışında başka devletlerle de temas ve istişareye mevzu teşkil etmesidir. Bütün bu zaman zarfında Moskovadan, ecebî memleketler radyolarının yalan yanlış haberleri ile tektük kısa ajans telgrafından başka malumat alamadık. Bu da müzakerelerin, müsbet veya menfi neticesinin, ancak son gün ve son konuşmada belli olmasından ileri geldi.

Hariciye Vekilimiz, Moskovaya, malûm olduğu üzere, Sovyetlerin daveti üzerine gitti. Esasen, Türkiye - Rusya arasında ne halledilecek ihtilâfî bir mesele, ne de mübrem bir anlaşma mevzuu vardı. Artık kimse nin meçhulü değildir ki Şükrü Saracoğlu Moskovaya Sovyet Rusya ile aramızda karşılıklı bir yardım muahedesi imza etmek için gitmişti. İmza etmek için diyoruz, zira, parti grubunun içtimaandan sonra bugünkü gazetelerde çıkan resmi tebliğde de söylendiği gibi, Hariciye Vekilimiz Moskovaya davet edildiği zaman, imza edilecek olan bu muahedenin esasları iki hükümet arasında görüşülmüş, umumî ve tam denilebilecek bir mutabakat hasıl olmuştu. Buna rağmen bu muahede neden imzalanmadı? Parti grubunun tebliği vaziyeti bütün sarahatle izah ediyor. Hariciye Vekilimiz, Moskovada, son mü-lâkat esnasında evvelden hiç bahsi geçmemiş yeni teklifler karşısında kalmıştır. Bu teklifleri kabul etmeğe Türkiye hükümeti için imkân yoktu.

Türkiyenin siyaseti açık ve dürüsttür. Hiç kimseden, ve bilhassa dostlarımızdan gizli herhangi siyasi manevelara, şüpheli politika ter-tiplerine girişmek Kemalist Türkiye-nin asla tanımadığı ve şimdiye kadar da tabkî tenezzül etmediği usuldir.

Necmeddin Sadık
(Devamı 4 üncü sahifede)

Ankara 17 (A.A.) — C. H. Partisi B. M. Meclisi grubu bugün «17/10/1939» öğleden sonra reis vekili Seyhan mebusu Hilmi Uran'ın riyasetinde toplandı.

Kürsiye gelen Başvekil doktor Refik Saydam, Moskovada Sovyetlerle Hariciye Vekilimiz arasında cereyan etmekte olan müzakereler hakkında hervechiâtî izahat ve beyanatta bulundu.

«Hariciye Vekilimiz Moskovaya giderken Sovyetlerle aramızda ne yolda bir muahede yapılabileceği iki hükümet beyninde görüşülmüştü. Moskovada bu esaslar dahilinde cereyan eden müzakerelerin bir itilâfa varması mümkün olamamıştır.

Bunun sebebi, Sovyet hükümetinin Hariciye Vekilimize büsbütün yeni teklifler serdetmiş olmasıdır. Bu yeni teklifleri Türkiye ile İngiltere ve Fransa arasında Sovyetlerin vukufu dahilinde tekarrur eden esaslarla telif etmek mümkün olmadığı gibi emniyetimiz bakımından bize verilen garantilerin bizden istenen teahhüdlere tekabül etmemekte bulunduğu ve Boğazlar üzerinde de Türkiyenin beynelmîl üzümleri teahhüdlere başka hükümlerden tevakkî etmeği esas ittiha eden siyasetine Sovyet metalibi uygun görülmediği cihetle

Vekiller Heyeti

Reisicumhurun reisliği altında toplandı. Toplantıya Meclis ve Genel Kurmay reisleri iştirak ettiler

Ankara 17 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti, bugün, saat 14 de Başvekillette Reisicumhur İsmet İnönü'nün riyasetinde, Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda ve Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak'ın da iştirakiyle bir toplantı yapmıştır.

Türkiye - Sovyet Rusya müzakeratının bu defa Moskovada intacı mümkün olamamıştır.

Bununla beraber Sovyetlerle olan münasebatımız eskisi gibi dostane esaslarda berdevam bulunmaktadır.

Hükümetçe ittiha edilen hareket tarzını tasviben beyanatta bulunan bazı hatipler de dinlendikten sonra grup umumî heyetine Başvekilin beyanatı müttefakan tasvib olundu ve riyasetçe celseye nihayet verildi.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Alman tayyarelerinin yeni bir taarruzu

Bu defa şehirlere yaklaşmadılar, yarı yoldan geri döndüler

Londra 17 — Alman tayyareleri bu sabah İngilterenin şarkına bir akın yapmak istemişlerdir. Hull, Grimsbi ve Vintingtonda tehlike işaretleri verilmiştir. Fakat Alman tayyareleri sahile yaklaşmazdan evvel İngiliz avcı tayyareleri tarafından tardedilmişlerdir. Tehlike yarım saat kadar sürmüştür.

Evvelki günkü taarruz

Londra 17 — Alman tayyareleri tarafından dün Firth körfezi üzerinde yapılan akın neticesinde iki zabit, 15 bahriyeli ölmüş, 12 kişi ağır yaralanmıştır. Ölenler arasında Mohavk muhribi süvarisi vardır. Dört

Von Papan bu sabah geldi

Alman büyük elçisi Von Papan bu sabahki ekspresle İstanbula gelmiştir. Alman sefirinin bu akşam veya yarın Berline hareket etmesi muhtemeldir.

Alman tayyaresi düşürülmüştür. Tayyarelerin atıkları bombalardan hiçbir zırlılara isabet etmemiştir. Yalnız bir motör batmıştır. Bir bomba Mohavk muhribi civarına düşmüş, bunun infilâkı üzerine havaya uçan taşlar, muhribin güvertesinde bulunan süvarinin ölümüne, birkaç kişinin yaralanmasına sebep olmuştur.

(Devamı 8 inci sahifede)

Dikkatler: Milli kütüphaneler islâh edilirken...

İstanbuldaki umumî kütüphanelerin islahına karar verilmiş. Ona göre tertibat alınmıştır.

Bilhassa şöyle bir neticeye varılması lazımdır:

Kütüphanelerin birinde - meselâ Üniversite civarında olanında - diğerlerinde mevcut kitaplar kâmilten bulunmalıdır. Hatta filânca yerde tek nüsha varsa, o da buraya getirilmelidir. Öyle ki, şimdiki gibi, bir mütebbi, sağa sola pâlâ çalmak mecburiyetinde kalmamasın; o mühim merkeze gitmek suretiyle her kitabı ell altında buldurmuş olsun.

Türk - Sovyet müzakeresine dair Moskovanın resmî tebliği

B. Şükrü Saracoğlu, Moskovadan hareketinde merasimle teşyi edildi

Moskova 18 (A.A.) — Resmî tebliğ:

İadei ziyaret için Sovyetler Birliğine gelmiş olan Türkiye Hariciye Vekili B. Saracoğlunun Moskovada ikameti, Sovyetler Birliği ile Türkiye Cumhuriyeti münasebetleri hakkında Türk hükümeti ve Sovyetler Birliği hükümeti mümessilleri arasında derin fikir teatisine vesile teşkil etmiştir. Samimi bir hava içinde devam eden bu fikir teatisi, Sovyetler Birliği ile Türkiye arasındaki dostluk münasebetlerinin değişmez vasfını ve iki hükümetin sulhü idame bahsinde müsterek arzularını bir kerre daha teyid etmiştir. İki hükümet şurasını tesbit etmişlerdir ki Sovyetler Birliğini ve Türkiye Cumhuriyetini alâkadâr eden meselelerin birlikte tedkiki için istikbalde de teması muhafaza eylemeleri şayanı arzudur.

Moskova 18 (A.A.) — Tas bildiriyor: Tür-

kiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, refakatinde Hariciye vekâleti genel sekreter muavini Cevad Açıkalm, birinci daire reisi Feridun Cemal Erkin ve hususi kalem direktörü Zeki Polar olduğu halde dün saat 18,10 da Moskovadan hareket etmiştir.

Türkiye Hariciye Vekili, istasyonda Sovyet Hariciye Halk komiseri muavinleri Potemkin ve Dekanov, Moskova Sovyet ikinci reisi İsnov, Hariciye Halk komiserliği genel sekreter muavini Sobolev, Hariciye Halk komiserliği protokol şefi Bogkov, Moskova kumandanı general Reviakin, başta Ali Haydar Aktay olduğu halde Türkiye Büyük elçiliği memurları, İngiltere büyük elçisi, Fransa maslahatgüzarı, İran büyük elçisi, Afganistan büyük elçisi, Romanya elçisi ve Bulgaristan elçisi tarafından selâmlanmıştır.

Şükrü Saracoğluya, Sovyet Hariciye Halk komiserliği yakın şark dairesi şefi Navikov ve Türkiyenin Moskova büyük elçiliği müsteşarı Karabudak da refakat etmektedir.

Sovyetler birliğinin Ankara büyük elçisi Terentiev de Türkiye Hariciye Vekili ile beraber Türkiyeye hareket etmiştir.

Moskova istasyonu, Sovyet ve Türk bayraklarla süslenmiş bulunuyordu. Peronda bir askerî kuta Türkiye Hariciye Vekilini selâmlamıştır.

Büyük acımız

Ebedi Şef Atatürk'ün ölümünün yıl dönümü münasebetile memleketin her tarafında yapılacak ihtifaller hakkında program hazırlandı

Ankara 17 (Telefonla) — Ebedi Şef Atatürk'ün ölümünün yıldönümü münasebetile memleketin her tarafında yapılacak ihtifaller hakkında bir program hazırlanmıştır. Bu programa göre Ebedi Şefin ölüm günü ve saatine tesadüf eden 10 ikinciteşrin cuma günü saat dokuzu beş geçe bütün Halkevlerinde, Halkevi olmayan yerlerde Parti merkezlerinde ve mekteplerde ihtifal toplantıları yapılacaktır. İhtifallere her yerde aynı saatte, Atatürk'ün muazzez ruhlarını teslim ettikleri saatte mukaddes huzuru mânevilerinde ayakta beş dakika minnet ve huşu ile eğilmekle başlanacaktır.

Bundan sonra toplantı yerlerinde söz alacak hatipler Atatürk'ün hayatı ve millet için yaptıkları büyük hizmetler hakkında hitabeler iradedecekler ve bu hitabeleri müteakib Milli Şef İsmet İnönü'nün 21/11/938 de Türk milletine hitaben irad ettikleri beyanname okunarak toplantılara nihayet verilecektir.

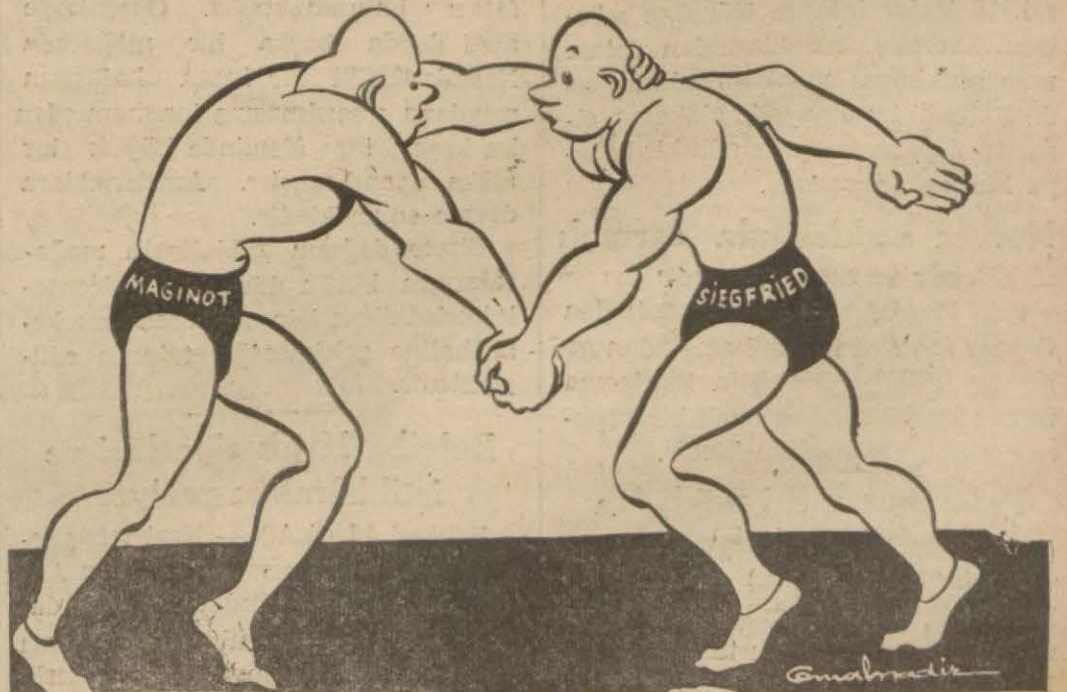
Aynı gün radyo, ajans haberlerinden başka nesriyat yapılmayacak, Ebedi Şef Atatürk'ün ölümünün yıldönümü olduğunu bildirerek milletin büyük elemine tercüman olacaktır. Bundan sonra radyoda Milli Şefin beyannameleri okunacaktır.

Garp cepehesinde Alman taarruzu

Paris 17 — Almanların garp cephesinde giriştikleri ilk büyük taarruz neticesiz kalmıştır. Almanların bu taarruzda hedefleri Thienville şehri idi. Moselle vadisini takiben buraya doğru ilerlemek ve Maginot hattına

buradan taarruz etme istiyorlardı. İlk hamlede Apacha kadar gelmişler ve Rustroffu topçu ateşi altına almışlardır. Fakat Fransız topçusunun ateşi karşısında tekrar Apach'dan

(Devamı 8 inci sahifede)

«İki pehlivan çıktı meydana, «Birbirinden merdanel»

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

İngiliz Başkumandanının gazetecilere beyanatı

Harpte mekanik kuvvet değil, muhriplerin miktarı rol oynayacak

Londra 18 — İngiliz başkumandanı general Gort İngiliz, Fransız ve cenbi gazetecilere beyanatında demiştir ki:

— Herhangi bir devletin mekanik kuvveti her ne olursa harpte rol oynayacak olan, buna iştirak edecek olan insanların miktarıdır. Bu harp, mekanik kuvvetlerin iştirakle değil, askerlerin miktarla kazanılacaktır.

Stokholm konferansı bugün toplanıyor

Stokholm 18 — İsveç, Danimarka, Norveç kralları ile Finlandiya reisicumhuri konferansı bugün burada toplanacaktır. Burada konferans için icap eden bütün hazırlıklar tamamlanmıştır. Dün akşam Norveç ve Danimarka kralları Oslo ile Kopenhagtan Stokholma müteveccihen hareket etmişlerdir. Kendilerine Hariciye Nazırları da refakat ediyorlar. Finlandiya Reisicumhuri B. Kalyo, refakatinde Hariciye Nazırı bulunduğu halde bu sabah Helsinskiden tayyare ile Stokholma hareket etmiştir. Cuma günü gene tayyare ile memleketine dönecektir.

Alman - Yugoslav ticaret anlaşması

Belgrad 18 — Yeni Alman - Yugoslav ticaret anlaşması dün burada imzalanmıştır. Bu anlaşma mucibince Yugoslavya Almanyaya, erzak, hayvan, hayvan müstahsalatı verecek ve buna mukabil Almanyadan mamul eşya alacaktır.

Varşova yeniden yapılacak

Su ve elektrik işleri şimdiden halledildi

Berlin 17 (A.A.) — Varşova'nın idaresine memur Alman komiseri Dr. Otto, şehrin yeniden imarı hakkında Alman gazeteleri muhabirlerine izahat vererek en müstacel meseleye, yani içilmeğe salih su meselesine halledilmesi nazarla bakılabileceğini, tenvirat meselesinin de keza halledilmiş olduğunu beyan etmiştir.

İşe meselesinin halline gelince, biraz müşkül görünmektedir. Fakat bu sahadaki müşkilat da herhalde izale edilecektir.

Komiser, bundan başka pencerele-re cam takmak için iki milyon metre murabbanda cam sipariş edilmiş olduğunu söylemiştir.

Polonyada elân harp ediyor

Paris 17 (A.A.) — Polonya sefaret-hanesinin öğrendiğine göre muntazam Polonya kıtaları Litvanya hududları civarında kâin Suwaldki muntakasında ve Karpatlarda Almanlara ve Polesya eyaleti ile Bialowega'nın sık ağaçlı dağlarında Sovyetlere hâlâ mukavemet etmektedirler.

Bir âdli hata

Amerikada iki kişi 23 sene hapis yattıktan sonra serbes bırakıldı

Sanfransisco 17 (A.A.) — Warren Billings, bundan bir müddet evvel tahliye edilmiş olan arkadaşı Tom Mooney gibi tahliye olunmuştur. Her ikisi 1916 senesinde bir bomba atarak 10 kadar insanın ölümüne sebebiyet vermiş olduklarından dolayı müebbed hapse mahkûm edilmişlerdi. Halbuki bu cinayetle alâkalı olmayıp masum idiler ve adli bir hataya kurban olmuşlardı.

Norveç açıklarında sarnıçlı bir vapur yanıyor

Oslo 17 (A.A.) — Reuter: Sahilden Oksoy fenerinin 10 mil açığından gelen bir infilâk işittirilmiştir. Bordasına fhermi isabet eden sarnıçlı bir vapurun yandığı zannedilmektedir.

Felemenk milli müdafaa tahsisatı istiyor

Amsterdam 17 (A.A.) — Felemenk hükümeti, ilk 100 milyon florinlik milli müdafaa tahsisatı tükendiği için 100 milyonluk ikinci bir tahsisat istemiştir.

Cumhuriyet bayramı

Bayramın lâyük olduğu vüsat ve mükemmeliyette kutlanması için hazırlık yapılıyor

Ankara 17 (A.A.) — Türk milletin en büyük eseri olan Cumhuriyetin 16 ıncı yıldönümü bayramının her yıl olduğu gibi bu sene de lâyük olduğu vüsat ve mükemmeliyette kutlanması için Cumhuriyet Halk Partisinin hazırladığı talimat dairesinde her tarafa faaliyete geçilmiş bulunmaktadır.

Talimattaki esasa göre her şehir, kasaba ve köyde seçilmiş olan komiteler bayram hazırlıklarını yapmaktadır.

Bütün matbuat bayram günleri 16 senelik bu büyük eserin feyizli neticeleri hakkında vatandaşları en iyi şekilde aydınlatıcı neşriyat yapmak için hazırlanmaktadır.

Vekâletler, Cumhuriyet Merkez bankası ve milli cemiyetler 3 bayram günü zarfında radyoda mühim konferanslar vereceklerdir.

Ziraat Vekili

B. Muhlis Erkmen Odesada Tass ajansı muhabirine beyanatta bulundu

Moskova 17 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: Ziraat sergisini ziyaret etmek üzere Moskova'ya gelmekte olan Türkiye Ziraat Vekili Muhlis Erkmen ziyasetinde mebus Şükri Esmer ve Sadri Ertem, Hariciye Vekâleti mümessili Cevad Ülken ve muharrir Suad Derviş'den mürekkep Türk heyeti, dün Svannetia vapuru ile Odesaya gelmiştir. Ziraat Vekili ve refakatindeki zevat, rıhtımda, Odesa şehri Sovyeti reisi Sovçenko, mahalli ziraat dairesi şefi Nagorni, mahalli teşekküller mümessilleri ve gazeteciler tarafından karşılanmışlardır.

Ziraat Vekili Muhlis Erkmen, Tass muhabirine verdiği beyanatta demiştir ki:

Şehrinizde ikametimin ilk dakikalarında, Sovyetler Birliği milletlerine Türk milletinin selâmlarını ve samimi dostluk hissiyatını bildirmekle müftehirim. Sovyetler Birliğine gelişimin hedefi Sovyetler Birliği ziraat sergisini ziyaret etmek ve Sovyetler Birliğinin ziraat başarılarını tetkik eylemektir. Sovyetler Birliğine ilk defa olarak geliyorum. Fakat memleketimizin muvaffakiyetlerini daima büyük bir alâka ile takip ettim.

Hariciye Vekili Güneysu ile dönecek

Güneysu vapuru dün gece, Moskovan hareket eden Hariciye Vekilimizi almak üzere Odesaya hareket etmiştir.

Hudud ve sahiller sıhhat umum müdürü

Ankara 17 (Telefonla) — Hudud ve sahiller umum müdürü muavini B. Salâhaddin'in mezkûr umum müdürlüğe tefian tayini Yüksek tasdiğe iktiran etmiştir.

Ankaradaki Mısır elçiliği büyük sefaret olacak

Kahire 18 — Hükümet mahafilinin beyanına göre Ankaradaki Mısır orta elçiliği yakında büyük sefarete kalbedilecektir.

Almanlar Hollanda tayyarelerine ateş açtılar

La Haye 17 (A.A.) — Bu sabah saat 11,45 te devriye gezmekte olan Hollanda tayyareleri hudut boyunca Emden istikametinde ilerlerken Emden'deki Alman hava dâfi toplarının ateşine uğramıştır. Tayyarelere isabet olmamışsa da bazı obüsler Hollanda toprakları üzerinde patlamıştır.

Telegraph gazetesi Berlin nezdinde keyfiyetin protesto edileceğini yazmaktadır.

B. Hitler, Stalinden sabırsızlıkla cevap bekliyor

Alınacak cevabın müstakbel hadiselerde büyük rol oynamak bakımından son derece mühim olacağı bildiriliyor

Berne 17 (A.A.) — (Havas): Berlingen Telegraph gazetesine bildiriliyor:

Hitlerin el yazısı ile gönderdiği mektuba Stalin tarafından süratle cevap verilmesi bekleniyor. Hitlerin batı cephesine gitmek tasavvurunu son dakikada bu yüzden talik ettiği bildirilmektedir.

Berlinde mevcut intibaa göre, Sovyetler Birliği yardımına mukabil Almanyadan Finlandiya, İsveç ve Norveç hakkında serbes bırakılmasını isteyecektir. Buna mukabil, Danimarka Alman nüfuz mntakası dahilinde kalabilecektir.

Amsterdam 17 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: Berlinde buraya gelen haberlere göre, B. Hitler, B. Staline gönderdiği şahsi mektubun cevabını sabırsızlıkla beklemektedir.

Telegraph gazetesinin Berlin muhabiri, bu hususta diyor ki:

Führerin mektubule birlikte, Berlinde Moskova'ya hususi bir kurye

gönderilmiştir. Berlinde tahmin edilmesine göre, bu mektubun cevabı müstakbel hadiselerde büyük bir rol oynamak bakımından son derece mühim olacaktır.

Aynı muhabir şunu ilâve ediyor: B. Hitler, garp cephesine yapacağı seyahati bu cevabın gelmesine bırakmıştır.

Diğer taraftan, Berlinle Roma arasında, telefonla ve mektupla istişareler devam etmektedir.

Kaunas 17 (A.A.) — (Reuter): B. Hitler nezdinde yapılan son içtima hakkında Berlinde gelen bir haberde, Sovyetler Birliği ile teşriki mesai meselesinde nazi liderlerle ordu şefleri arasında görüş ihtilâfları mevcut olduğu bildirilmektedir.

Moskova 17 (A.A.) — Alman hükümetinin murahhas heyeti, Alman ırk gruplarının muhacereti meselelerini tanzim etmek üzere Moskova'ya gelmiştir.

Bir deniz muharebesi

3 İngiliz ve 1 Alman harp gemisi arasında çarpışma oldu, Alman harp gemisi batırıldı

Oslo 17 (A.A.) — Reuter ajansından: Balıkçılar, geçen cumartesi günü üç İngiliz ve bir Alman harp gemisi arasında vukua gelen bir muharebeye şahid olduklarını ve Alman harp gemisinin Norveç'in garp sahilinde bitaraf sularda batmış olduğunu söylemektedirler.

Muharebenin vukua geldiği mahalde bir İngiliz tayyaresi de bulunuyordu. İki taraf arasında top ateşi teti edilmiştir. Denizden bir duman sütünü yükselmis ve İngiliz gemileri muharebe mevkiinden uzaklaşıp gitmişlerdir.

Batırılan Alman tahtelbahirleri

Londra 17 (A.A.) — B. Winston Churchill, Avam kamarasındaki beyanatında, geçen cuma günü dört Alman tahtelbahirinin muhakkak surette tahrir edildiğini bildirmiştir. Bu dört tahtelbahir meydanında, Almanların, harekât sahası geniş olan en büyük tahtelbahirlerinden ikisi de dahil bulunuyordu.

Nazır, harbin başındanberi on üç Alman denizaltısının batırıldığını, beş tanesinin ciddi surette tahrir edildiğini söylemiştir.

B. Cuhrcill, Fransız donanmasının da çok faaliyet gösterdiğini, fakat bu hususta rakam zikretmenin

Bitaraflık kanunu

Küçük tadilatla kabul edileceği tahmin olunuyor

Nevyork 17 — Bitaraflık kanununun tadili müzakereleri yakında bitecek gibi görünüyor. Müzakerenin uzamaması için âyan hariciye encümeni reisi Pittman teklifinde bazı tadilat yapmıştır. Bu cümleden olarak 90 gün kredi ile satış kaydı kaldırılmıştır. Şimdi âyanda üçte iki ekseriyet temin ve ambargonun kaldırılmasının kabul edileceği tahmin olunuyor.

Bavyera veliahtı ölmemiş

Lüksemburg 17 (A.A.) — Polonya cephesinde öldüğü ilân edilen eski Bavyera veliahtı prens Ruffrecht, bu harbe iştirak etmemiştir. Hayattadır ve sıhhati mükemmeldir.

Şişhanede bir cerh

Şişhanede Karanfil sokagında Neşe apartmanında kapıcı İzzetin yanında Sivaslı Ahmed oğlu Said Ahmed, tanınmadığı bir şahıs tarafından bıçakla ağır surette yaralanmıştır. Carih aranmaktadır.

kendisine düşmediğini ilâve etmiştir.

Almanlar bir İngiliz, bir Fransız tayyaresini düşürmüşler

Berlin 17 (A.A.) — Mayence ile Frankfurt arasında tayyare dâfi bataryalar, bir İngiliz bombardıman tayyaresini düşürmüşlerdir. Tayyarenin mürettebatından üçü esir edilmiş, biri telef olmuştur.

Alman tayyare dâfi bataryaları, dün de Gemrsheim yakınında Fransızların bir istikşaf tayyaresini düşürmüşlerdir. Mürettebatından birisi telef olmuş, mecruh olan ikisi de esir edilmiştir.

Royal Oak kurbanları 800 kişi

Londra 17 — Lord Chatfield, Lordlar kamarasında, Royal Oak harp gemisinin 4 teşrinievvelde, saat 13,30 da, İskoçyanın şimalinde, Scapa Flow'da bir tahtelbahir tarafından batırıldığını, ölenlerin subay ve tayfa olmak üzere 800 kişi olduğunu söylemiştir.

Berlin 17 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Alman Bahriyesi Başkumandanı amiral Raeder, Royal Oak zırhlısını batıran ve Reulse kruvazörünü torpilleyen tahtelbahir efradını birinci ve ikinci sınıf salıp madalya ile taltif etmiştir.

Küçük Memleket haberleri

★ Sinop 17 (A.A.) — Dikili felâketzedelerine yardım için vilâyet halkı teberriata devam etmektedir. Dört gün içinde Kızılay veznelerine tediyeden teberriat miktarı iki bin beş yüz lirayı bulmuştur.

★ Sivas 17 (A.A.) — Birkaç gündenberi burada ve kazalarda halk ile temas ederek ihtiyaçlarını tesbit etmekte olan mebuslarımız yarın Kangal, Gürün ve Divriki'ye gideceklerdir.

★ İzmir 17 — Bulgaristan ve Romanyadan şehrimize 650 göçmen gelmiştir. Bunların büyük bir kısmı Torbalıda, bir kısmı da Menemen ve Bergama köylerinde iskân edileceklerdir.

★ İzmir 17 — Vilâyet halkından çok çokuklu 83 anneye otuzar lira mükâfat tevzi edilecektir.

★ Kastamonu 17 (A.A.) — İki yıl önce inşasına bağlanmış olan Kastamonu ve Tosya hastaneleri inşaatı bitmiştir. Bu hastaneler modern ve her türlü sıhhi konforu haizdir.

İzmir telefon müdürü

Ankara 17 (Telefonla) — İzmir telefon müdürü B. Sadi posta, telgraf fen müfettişliğine, fen müfettişi B. Fuad da İzmir telefon müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Sanat ve şefkat işlerinde kızlarımız

Kadınlara yakışan bazı faaliyetler vardır. Bunların başında bilhassa güzel sanatlar ve şefkat işleri gelir. Ötedenberi düşünürdüm:

— Bu kadar yüksek mektep mezunu, lisanasına genç kızımız evleniyor; evlendikten sonra evlerle ve çocuklarla pek meşgul olmuyorlar; zira kültüri hizmetçiler, dadılar yükleniyor. Dışarda da bir vazifeye girmiyorlar. Öğleye kadar sifinmek; sonra ahpab çaylarında ve sinemalarda, akşamları ise davetlerde dolaşmak bir münevver insanı tatmin eder mi? Bunlar, bari güzel sanatlarla meşgul olsalar! Hem kendileri oyalanır, asabiyetten kurtulurlar; hem de cemiyete bir hizmetleri dokunur.

Dünkü haberler arasında okudum: Edebiyat şubesinden 21 erkeğe mukabil 23 kız talebe mezun olmuş. İşte, mükemmel! Tam onlara göre meslek. İnşallah içlerinden çokları iyi kocalara varırlar. Evlerinde kütüphaneleri ve yazı masaları olur; her biri rahat ve refah içinde bir terciime külliyyatını, bir lûgat kitabını, bir tebbü işini üzerine alır; muhalledat meydana getirirler. (Zira, malûm ya; Edebiyat fakültesinden mezun olan hayale müstenid şiirler yazacak değil, böyle işlerle uğraşacaktır.) Erkek için pek dağdağlı olan asrı hayat ortasında zengin ve münevver aile kadınlarının vaziyeti bir manevi ideale ömür vakfetmeğe müsaidir. Belki de ancak onlar bu fanteziyi yapabilecek yegâne bahtiyarlardır.

Keza, şefkat işleri! Bizde ne kadar aksaktır...

Her kadın edebiyat fakültesi mezunu, yahut güzel sanatlar heveslisi olamaz. Fakat her kadının kalbinde şefkat vardır. Onlara bu haslet, güzellik ve şıklık gibi yararır.

Türk kadınının hayır cemiyetlerinde çalışıp nisbetini diğer medenî kadınlarınkinden aşağı görmeğe kalbimiz katiyen kail olamıyor. İştıyoruz: Gönüllü hemşire kaydedilenler arasında Fransız sefresi de varmış. Bunu büyük bir sempati ile karşılarız. Uzun müddet Avrupada bulunmuş olan B. Fethi Okyar'ın kerimesi de aynı tehalükü göstermiştir. İştıyoruz ki, «gönüllü hemşire» sözü ortaya çıkınca, on binlerce, yüz binlerce günzide Türk kıızı ve kadını bu işe talip çıksın.

Vaziyeti münasib olan bayanların bu güzel ihtimai ve vatani yardıma seve seve hazırlanmaları Türk kadınının mutad necib tezahürlerinden biri olacaktır.

Bir yerimiz kanayınca, evde anne-mize, hemşiremize, kızımıza koşarız. Onlar da yaramızı can ve gönülden yıkar, sarar, bağlarlar. Memleket mikyasında da bu böyledir. İhtiyacımız var! Yardım istiyoruz! Bu sese lākayd kalmıyacak derecede müşfik-tirler.

(Vâ - Nû)

Hatayda belediye seçimi

Antakya 17 (A.A.) → Hatayda yapılmakta olan belediye seçimi, Antakya müstesna olmak üzere, diğer kaza ve nahiyelerde sona ermiş ve C. H. Partisi namzedleri ittifakla seçilmiştir.

Seçim Antakyada bir kaç gün daha devam edecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

Belediyenin imar işleri

Vali dün de bununla meşgul oldu, Beyazıtta da bir gazino yapılacak

Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdar, dün İstanbulda bulunan Nafia Vekâleti Bahçeler müteahhisi B. Luvo ile birlikte Belediye İmar müdürlüğüne giderek muhtelif imar mevzuları üzerinde meşgul olmuştur.

Vali, evvelâ, B. Luvo'nun, Vali konağı karşısında ve Taksimde yapılacak çocuk bahçeleri için hazırladığı projeyi gözden geçirmiştir. Müteakiben İmar müdürlüğünün muhtelif imar işlerine ait etüd ve maketleri hakkında izahat almıştır. Bilhassa

Taksimde yapılacak büyük Şehir tiyatrosu ile Tepebaşında yapılacak küçük tiyatro plânları üzerinde durmuştur. Taksimde yapılacak tiyatro plânlarını, beynelmül zöhreti haiz Fransız mimarlarından B. Leon Fere, Tepebaşındaki küçük tiyatro plânını da B. Arif Hikmet hazırlıyacaktır. Belediye, B. Leon Fere ile mutabık kalmıştır. Mimar, plânlarını Pariste hazırlıyarak buraya gönderecektir.

Bundan sonra Vali, Mecidiyeköyünde yapılacak 1000 yataklı hastane işi ile

meşgul olmuştur. Hastane, buradaki Katolik mezarlığı karşısındaki arsada yapılacaktır, dün de yazdığımız gibi, B. Prost'un imar plânında bazı tadilat yapılacaktır. Hastane plânı tasdik edilmiştir. Plân tasdikten gelir gelmez bu iş için bir münakaşa açılacaktır.

Son olarak ta Vali, Beyazıtta İnkilâp müzesinin alt tarafında yapılacak istimliak yerinde inşa edilecek gazino meselesile meşgul olmuştur. Bu gazino şarkvari olacak ve plânlarını bir Türk mimarı hazırlıyacaktır.

Benzin sarfiyatı

Tahdid hakkında Belediyeye malûmat gelmedi

Benzin sarfiyatının tahdidi hakkında Dahiliye Vekâleti tarafından hazırlanan lâ-yihaya dair Belediyeye henüz malûmat gelmemiştir. Öğrendiğimize göre memleketimizde vasatî 50 milyon ton benzin ithal edilmektedir. 1938 senesi benzin ithalâtımız 49,619,000 ton idi. Türkiye'de 932 senesinde 432 otobüs mevcut iken şimdi 550 kadardır.

Benzin sarfını tahdid edecek kanun mucibince hususî otomobillere ve tramvay veya sair vesait olan yerlere işliyen otobüslere benzin verilmeyeceği söyleniyor.

Hükümet, petrol ve benzin ihtikârına meydan verilmemesi için icab eden tedbirleri almıştır. Bir müddet evvel Ankara'ya giden İstanbuldaki petrol ve benzin şirketleri direktörlerinin şehrimize döndüğünü yazmıştı. Direktörler, Ankarada hükümet, mevcut petrol ve benzin stokları hakkında malûmat vererek katî fiatleri tesbit etmişlerdir.

Gazi köprüsü

Ağaç parkeler yüzünden çıkan ihtilâf halledildi

Gazi köprüsü üzerine tefriş edilen ağaç parkeler yüzünden Belediye ile müteahhid arasında çıkan ihtilâf halledilmiştir. Şirket ile Belediye arasında yapılmış mukaveleye göre, köprüye döşenilecek ağaç parkeler arasında çimento dökülmesi icab ederken şirket, bitüm dökülmesinin daha iyi olacağını Belediyeye bildirmiş, beher metre murabba başına 55 kurşukluk bir fark istemiştir. Belediye, köprünün alcağı metaneti düşünerek, bu teklifi kabul etmiştir. Yağan yağmurlar dolayısıyla parkeler sinince, bitümün yerinden çıktığı görülmüş, bu yüzden şirket ile Belediye arasında ihtilâf çıkmıştır.

Şirket, yeniden fersedeceği parkeler arasında çimento dökülebilmek için, Belediyeden masraf istemişse de, Belediye bunu kabul etmemiştir. Neticede şirket, hatasını teslim ederek parkeler arasında çimento dökerek Gazi köprüsü tefrişatını yeniden yapmağı kabul etmiştir.

★ Ankaradan gelen malûmata göre, Belediye memurlarına ait Barem cedvelleri dün imza edilmiştir.

★ Kasımpaşada Dabakhane meydanında oturan ve akıl hastalığına müptelâ bulunan Şükrü adında biri, dün sokakta dolaşırken birdenbire asabi buhran geçirmiş ve kendini kaybederek yerden aldığı büyük bir taşı oradan geçen yedi yaşında İsmet adında bir çocuğun başına atıp ağır yaralamıştır.

★ Evvelce ekseriyet olmadığından dolayı Haliç şirketi heyeti umumiyesi toplanmamıştı. Bu toplantı 8 teşrinisanide yapılmaktadır.

★ Mecidiyeköyünde Kemal ve Mehmed adlarında iki kişi dün şakalaşırken münakaşaya ve nihayet kavgaya tutuşmuşlardır. Kavgada Mehmed, Kemal başından ağır surette yaralanmıştır. Kemal hastaneye kaldırılmış, Mehmed yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Karilerimizin mektubları

Tehlikeli bir çukur 10 gün açık kalır mı?

Beyoğlunda İstiklâl caddesinden Cümhuriyet Halk Partisine giden Nur Ziya sokağında 10 gün evvel umumi mecca çök-müştür. Bu yüzden hasul olan çukur o zamandanberi açık durmaktadır.

Gidiş gelise ciddi bir tehlike teşkil eden bu çukurun mecca tamir edilerek kapatılması için nazarı dikkati celbetmenizi rica ederim.

Aynı sokakta oturan bir okuyucunuz.

Bir romörkör bir sandala çarptı

Sandal parçalandı, içindekiler kurtarıldılar

Dün öğle üzeri, içinde dört yolcu bulunan bir sandal Azapkapısından Halice doğru giderken arkadan gelen bir romörkör çarparak sandalı parçalamış. İçindekiler denize dökülmüşlerse de hepsi kurtarılmışlardır.

Kazaya uğrayan sandal sahibinin ve yolcuların hüviyetleri henüz anlaşılamamıştır. Zabita tahkikata devam ediyor.

Küçük haberler:

★ Zincirlikuyudan Şişliye gelirken Zincirlikuyu civarında süratle sürdüğü otomobille Tahir adında birine çarparak tehlikeli surette yaralanan şoför Bürhan dün Adliyyeye teslim edilmiştir.

★ Bakırköyünde Evkaf tahsilâtı iken tahsilât defterlerine rakam ilâvesi suretiyle 98 lirayı ihtilâf yolu ile zimmetine geçirmekten maznun İbrahim Hakkının muhakemesine dün ikinci aşırcaza mahkemesinde başlanmıştır. Mahkeme maznun suçunu inkâr etmiştir. Şahidlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

★ Sarayburnunda Nafia Vekâletine ait antrepolarda çalışan 17 yaşında Ali dün eşya sandığı sökerken demir manivelâ kazana ayağına düşerek kemiklerini parçalamıştır. Ali hastaneye kaldırılmış, kazada kimsenin ilişigi olmadığı anlaşılmıştır.

★ İngiliz kredisi ile İngilterede yapılacak 11 geminin inşasına ait münakaşa müddeti bir ay daha temdid edilmiştir.

★ Karadenizde Podima limanının 12 mil açığında bir mayın görülmüştür.

ÇOCUK DÜNYASI

Hediye kazananların isimleri 10 uncu sayfamızdadır.

Bir nevi un

Fabrikada maya yaptırılırsa ekmeğin fiati yükselecek mi?

Belediye, tek un çeşidini kabul ederek değirmencilere bildirmiştir. Şimdiye kadar değirmencililer, iki tip un imal ederek bunları birbirine karıştırırlar, böylelikle nizami un çeşidini elde ederlerdi. Bundan böyle 600 randımanlık tek un çeşidi imal edilecektir. Yeni un ile 23 teşrinievvelden itibaren ekmeğin fiyatları düşecektir.

Belediye, değirmencilerden, imal ettikleri tek un çuvallarının üzerine «Şehrin unu» yazdırılmasını da istemektedir. Değirmencililer hariçten bu yaktan yapıtırılmı gayri nizami un getirilip satılması ihtimalini ileri sürerek imal edecekleri un çuvallarının üzerine «İstanbul şehrinin unu» lâvasının yapıtırılmasını teklif etmişlerdir.

Fırıncılar, maya fabrikasında maya yaptırılmasında ısrar ettiği takdirde şimdiki ekmeğin fiatini 20 para ilâve edileceğini de Belediyeye bildirmişlerdir.

Mürekkep pahalı

Buna çare bulacak tedbir aranıyor

Dün İstanbul Sanayi Birliğinde mürekkep satıcıları toplanarak kendilerini alâ-kadar eden meseleleri görüşmüşlerdir. Bilhassa şişe fiatlerinin fevkalâde pahalıya mal olduğu üzerinde görüşmeler yapılmış ve cam fabrikasının daha ucuz mürekkep şişesi imal edip edemeyeceğinin sorulmasına karar verilmiştir. Şimdiki halde mürekkep şişelerinin düzinesi 30 kuruşa mal olmakta, halbuki beher şişe, mürekkebi ile beraber talebe 5 kuruşa satılmaktadır.

Mürekkepçiler, Avrupada olduğu gibi, kavanaozlar halinde mektep kooperatiflerine mürekkep satılmasını düşünmektedir. Bu takdirde mürekkep fiatlerinin eskisi gibi ucuz olacağını ileri sürmektedirler. Mürekkep fiatlerinin yükseltilmesi bilhassa fakir talebeyi zarara sokacaktır.

İstimlak edilecek yerler

Belediye, şair Tefvik Fikretin Bebektekt «Aşyan» ı ile Sultanahmedde yapılacak Belediye sarayı yerinin, menafii umumiy; namına istimlakine karar vermiş; bu karar, tasdik edilmek üzere Dahiliye Vekâletine arz etmiştir.

Hataya gönderilecek telgraf ve mektuplar

Hatay'a gönderilen telgraf ve mektuplar üzerine Antakya kelimesinin yazıldığı görüldüğünden, Dahiliye Vekâleti, vilâyetlere gönderdiği tamimde badema Antakya yerine Hatay yazılmasını teminini bildirmiştir.

Kâğıd fiatleri

İhtikarla mücadele komitesi dün öğleden evvel Mıntaka Ticaret müdürlüğünde toplanarak şehrimizdeki kâğıtçıları dinlemiştir. Kâğıtçılar, hariçten kolaylıkla kâğıt getirilemediğinden dolayı fiatlerde yükseklik olduğunu beyan etmişlerdir. Komisyon, kâğıtçılara 31 ağustos akşamına kadar olan fiatlerini, bundan sonraki satışlarda esas tutulmasını, aksi hareket edenlerin cezalandırılacağını bildirmiştir.

İSTANBUL HAYATI

Hepsi sırnaşık mı?

Birkaç sene evvel bir ahpab vastasile tanışmıştık. Fakat kendisile pek seyrek görüşüyorduk. Geçen gün yolda karşılaştık:

— Hah, iyi tesadüf. Ben de biraz öteberi almağa gidiyordum. Haydi beraber gidelim.

Diye koluma girdi. Eminönünden Sirkeciye doğru giderken kâh sağında yürüyor, kâh sola geçip yanına sokuluyor, bazan birdenbire bir dükkâna girip derhal çıkıyor, arada bir şapkasını kaşlarına kadar indirip başını öne eğerek beni hızla sürüklüyor...

Mahmudpaşadan Kapalıçarşıya çıkacaktık. Yenicami kemerine doğru yürüdüm:

— Hayır, dedi. Bu tarafa gidelim. O yolda, görüşmek istemediğim bazı kimseler var. Sırnaşık adamlar vesellâm.

Bahçekapıya gelince sola sapıp Sirkeci tramvaylarının durduğu yere geçtik. Biraz ileride bir han pasajına girdik Babiâlinin yarısına kadar çıktuktan sonra tekrar sağa dönüp tenha sokaktan Mahmudpaşaya geçtik. Bir aralık:

— Yahu, bu kadar yolu niçin dolaşıyoruz? Doğru yoldan gitsek şimdiye kadar isimizi bitirip dönerdik.

— Söyledim ya, azizim. Oralarda bir sürü sırnaşık adamlar var.

Mahmudpaşa yokuşunu çıkarken birdenbire sağ tarafımdan sola geçti. Sonra tekrar sağa geldi. Derin derin içini çekti:

— İşte; sırnaşığın biri de karşıma çıktı.

Yukarıdan inen bir adamcağız bizim ahpabın önüne dikildi. Fakat o ağzını açmağa vakit bulamadan bizimki şapkasını çıkarıp yerlere kadar eğildi:

— Oo, maşallah. Ben de seni aramağa gelecektim. Şimdi nereye gidiyorsun?..

— B. (K...) ın dükkânına uğrayacağım.

— Hah, isabet, isabte. Ben de oradan öteberi alacağım. Fakat bu arkadaşın şuracıkta bir işi var. Şimdi o işi yapıp derhal döneceğiz. Sen dükkânda bekle, ben geleceğim.

Adam kaşlarını çatı:

— Azizim, bu defa da her zamanki gibi olmasın ha. Paraya çok ihtiyacım var. Bugün hesabı her halde görmelisin.

Bir sürü diller dökerek adamcağızı savdı. O uzaklaşınca gene koluma girdi:

— Gördün ya sırnaşığı!.. İşte, hepsi böyle münasebetsizdir. Tam sırnaşık.

Diye adamcağızın aleyhinde bir hayli atıp tuttu. Ben de, bize uzun uzun yollar dolaştırılan diğer sırnaşıkların mahiyetini anlamadım.

Çarşıda çorap aldığı dükkancıya bütün bir on liralık verdi. Adam bunu bozamiyacağını söyleyince bana döndü:

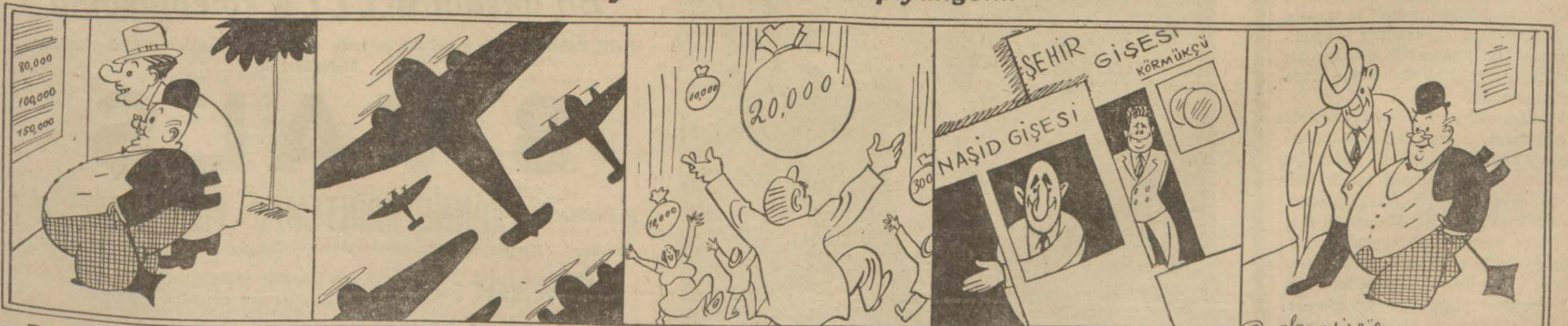
— Sende varsa bana dört lira ver de, sonra iade ederim.

Düşündüm; ben de sonradan münasebetsiz bir sırnaşık olmayı göze alamadım:

— Üzerimde hiç para yok.

Deyip savuştum. Cemal Refik

Bay Amca ve Millî piyango!..

— Tayyare piyangosu yerini Millî piyangoya bıraktı bay Amca...

... Yıllarca hava müdafaamıza hizmet ettikten...

... Bir çok fakirlere servet dağıttıktan...

... Hattâ bazı tiyatro sanatkarlarımızı bile destek olduktan sonra ne şerefli bir intikal!..

B. A. — Evet, hele arkada Millî piyango gibi hayırlı bir evlât bıraktıktan sonra!..

Türkiye - Sovyet müzakereleri niçin neticelenmedi?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Avrupanın bugünkü vaziyeti içinde Türkiye'nin kendine çizdiği yol sulh yoludur. Bu sulh idealine bağlı kaldığımız içindir ki şarkta ve Karadenizde Sovyet dostluğuna, yakın şarkta Balkan birliğine daima kıymet verdik ve yine sadece sulhün muhafazası endişesi iledir ki şarkı Akdenizde, bizimle aynı gayede olan ve menfaatleri tamamen bizimkine uyan İngiltere ve Fransa ile müdafaa ittifakı yaptık. Bu sarıh vaziyeti, mazide ve halde olduğu gibi istikbalde de politikamızda temel yapınca, Avrupanın bu kısmında, yani Karadenizde, Balkanlarda, Boğazlarda ve şarkı Akdenizde sulhun daha fazla takviyesi için alınabilecek yeni tertibatın, bu ana siyasetimize uyması, onunla telif edilebilmesi şart olmuştur. Aksi takdirde, Türkiye'nin temiz niyetlerinden, açık ve dürüst politikasından hem şüphe edilir, hem de uzun yıllar, büyük gayretlerle kurduğumuz sulh binasını, menfaatlerimiz zid zoraklı ve ikiyüzlü tertiplerle yıkılmış olurduk. Biz bunu yapmadık ve yapamayız.

Bunun içindir ki İngiltere ve Fransa ile imzaya hazırlandığımız ittifak müzakereleri her zaman, dostumuz Sovyet Rusyanın malumatı dahilinde cereyan etmiş ve ihtimal ki Rus bakımından Avrupa vaziyeti başka şekiller gösterdiği bir devirde olacak, Türkiye'nin bu siyaseti komşumuz tarafından da hiç bir itiraza uğramamıştır.

Türkiye'nin İngiltere ve Fransa ile giriştiği karşılıklı teahhüdler malum olunca, ondan sonra bunu tamamlamak için aynı esaslar dahilinde girişeceğimiz diğer teahhüdlerin bunlara uygun olması pek tabiidir. İşte, tebliğde de anlatıldığı gibi, Moskovada, Hariciye Vekilimizin birdenbire maruz kaldığı bazı teklifler, mevcut teahhüdlerimize asla uymamak garabetini gösterdiği içindir ki müzakerelerden bir netice çıkmamıştır.

Bu teklifler ne gibi şeylerdir? Bunların teferruatı şimdilik ancak hükümetin malumu olmakla beraber, tebliğ dikkatle okunursa görülür ki biri, Türkiye'nin emniyeti bakımından

Sovyet Rusyanın verdiği teminat ile bizden buna karşılık istenen teahhüdleri hiç bir suretle denk tutmayan bir tekliftir. Bu gibi anlaşmalarda ilk şart, her iki tarafın aynı kıymette teahhüdlere girişmesidir. Verilen teminatın ve girişilen teahhüdün esas mevzuunu sifra indiren kayıtlar, kuru lakırdıdan ibaret kalır. İkinci teklifin Boğazlara aid olduğu anlaşılıyor. Boğazlar meselesinde Türkiye'nin siyaseti, «Montreux» mukavelesinde sarıh surette tesbit edilmiştir. Türkiye, bu mukavele ile birçok alâkadar devletlere karşı teahhüdlere girişmiş, ağır mesuliyetleri üzerine almış bulunuyor. Bunun haricinde, Boğazlar meselesinde Türkiyeden her hangi şekilde olursa olsun ayrıca teminat veya anlaşmalar istemek, Türkiye'nin, bu meselede hem dünya sulhü için, hem de kendi emniyeti için esas olan dürüst bitaraflığını bozmak demektir. Bizden böyle birşey de istenemez.

Bu sebeplerden dolayı Moskova müzakereleri bir neticeye varmamıştır. Türkiye'nin bu menfi netice karşısında duygusu, sulh politikasına daha ziyade kuvvet ve şümul vermek için, izhar edilen arzulara iyi kabul göstererek, müsbet bir netice elde etmek kaygusu ile elinden gelen hiç bir gayreti esirgememiş olmaktan doğan deruni memnuniyettir. Saraçoğlunun, dost ve komşu memlekette bu kadar uzun bir ziyaretten sonra elbette avdette mecbur kalmasına elbette müteessifiz. Fakat umumî ve müsterek sulh davasına bağlı her devlet gibi ve o kadar müteessifiz. Esasen vaziyette değişmiş birşey yoktur. Müzakereler dostane bir hava içinde cereyan etmiştir ve Sovyetlerle dostluğumuz, bu müzakerelerden evvelki şeklini muhafaza ediyor. Sovyet Rusya ile de karşılıklı bir yardım muahedesinin imzasına, bize aid olmayan sebeplerden dolayı imkân hasıl olamaması ne bu dostluğa, ne de Türkiye'nin kendi menfaatleri ve sulh menfaati bakımından faydalı ve zarurlı gördüğü teşebbüslerine asla engel olamaz.

Necmeddin Sadak

Türk - Sovyet Rusya müzakeresi intac edilemedi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Ankara 17 (Telefonla) — Cumhuriyet Halk Partisi Meclis grubunun cuma günü içtima davet edileceğinden bahs olunmaktadır.

Moskova 17 (A.A.) — (Havas): Türkiye Hariciye Vekili Saraçoğlunun Ankara'ya dönüşü hükümetine şifahi izahatta bulunmak kararından ve aynı zamanda, bugünkü hâdiseler içinde memleket haricinde daha uzun müddet kalmayı muvafık görmemesinden münbaistir.

Moskova 17 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu Moskovada 23 gün süren bir ikametten sonra Sivastopol yolu ile Ankara'ya gitmek üzere bu akşam Moskovadan hareket etmiştir.

Sovyetlerin Ankara büyük elçisi Trentief kendisine refakat etmektedir.

Moskova 17 (A.A.) — (Havas): Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu, anlaşmayı imzalamaksızın bu akşam Moskovadan Ankara'ya dönmektedir.

Türk mahafilince, Saraçoğlunun Türkiye hükümetini müzakerelerin cereyanından haberdar etmek üzere Ankara'ya gittiği ve her iki tarafca teklif ve mukabil teklifler yapıldığından iki hükümetin de bunları tetkik edeceklerini söylemekle iktifa olunmaktadır.

Londra 17 (A.A.) — (Röyter): Moskovanın salâhiyettar mahafilinde beyan olunduğuna göre, Saraçoğlu Rus tekliflerini yeniden tetkik etmek üzere Ankara'ya götürmektedir.

Moskova 17 (A.A.) — (D. N. B.): Türkiye büyük elçisi ecnebi gazetecilere yaptığı beyanatta Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlunun bu akşam Moskovadan hareket edeceğini ve Saraçoğlu ile Molotof arasında 23 gündüncereyan eden müzakerelerin neticelendirilememiş olduğunu söylemiştir.

SÜMER SINEMASI MÜDÜRLÜĞÜ:

Vaki yüzlerce talep ve arzu üzerine BUGÜN MATİNELERDEN İTİBAREN sinemacılık tarihinde müstesna bir teşmaşa... Bu sene ayrı ayrı programlarda görülmüş olan iki muazzam film bir programda takdim ediyoruz.

SAMİMÎ ANLAŞMA

VICTOR FRANÇEN — GABİ MORLAY
ve PIERRE RICHARD WILM

tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan ve bugüne kadar çevrilen filimlerin en zengin ve en muhteşemi Tarihi Süper film.

İlave olarak: YENİ EKLER JURNAL'da: M. HITLER'in Varşovaya girişi, SIEGFRIED hattı üzerinde Fransız Ordusunu hücumları, DUC de WINDSOR Fransız - İngiliz orduları cephesinde

Seanslar: ANA KALBI 2.30 - 6.30 da SAMİMÎ ANLAŞMA 4.30 ve 9 da,
2.30 ve 4.30 matinelerinde her iki film birden

Hamış: SAMİMÎ ANLAŞMA filmi bu sene başka hiç bir Beyoğlu sinemasında gösterilmeyecektir. Telefon: 42851

ANA KALBI

(Serge Panine)

GEORGES OHNET'in büyük Romani ve FRANCOISE ROZAK ile PRENS TROUBETZKOY tarafından oynanmış Paris hayatının dramını gösteren Bir harika filmi.

Gedikpaşa AZAK sinemasında

Bugün Matinelerden itibaren fevkalâde program: LÂLE sinemasında büyük muvaffakiyet kazanan büyük film

1 - DENİZALTI D-1 Türkçe sözlü Amerika donanmasının iştirakiyle

PAT OBRIEN — GEORGE BREI

2 - KARA ALAY Amerikan Gangsterler korku ve heyecan filmi

HUMPREY BOGART — DIK FORAN İlaveten: Haftalık Metro Jurnal dünya haberleri

Gelecek Hafta: KEŞİF ALAYI Türkçe sözlü

Amerika Çocuk Esirgeme Kurumunun altın madalyasını kazanan büyük artist

En son oynadığı

SOKAK ÇOCUĞU

Şimdiye kadar misline rastlanmamış bir mevzuda çevrilen senenin en heyecanlı olduğu kadar müesir ve hakiki hayattan alınmış müthiş macera filmi.

BUGÜN

Matinelerden itibaren

ALKAZAR

Sinemasında başlıyor.

Kiralık Konforlu Küçük Apartman

Tramvay caddesinde 3 oda, mutfak, banyo, kalorifer, her gün sıcak su, asansör. Taksim Topçu caddesi 2 numaralı uygun apartmanı kapıcısına müracaat.

TIYATROLAR

ŞEHİR TIYATROSU Tepebaşı Dram kısmı Gece saat 20,30 da AZRAİL TATİL YAPIYOR İstiklal Caddesi Komedi kısmında Gündüz saat 14 de

KELOĞLAN çocuk oyunu

Gece saat 20,30 da

HİNDİSTAN CEVİZİ

Ege tiyatrosu: - Nuri Gençdur ve arkadaşları - 20 birinciteşrin cumadan itibaren Kırklareli Zafer sinemasında

CHARLES BOYER TÜRKÇE
ANNA BELLA -SÖZLÜ-

Pangaltı AKIN Sinemasında

Her biri birer harika olan 2 film birden

TAMAMEN RENKLİ

KAN DAVASI

SİLVIA SİDNEY

Gündüz 2.30 - 4.30 - 6 gece 8.45 de 2 film birden

Polonyanın İstiklâl Savaşı

Bedbaht fakat şerefli bir milletin şerefli tarihi; vatanını ve istiklâlini seven herkes bu filmi muhakkak görmelidir.

Bugün Matinelerden itibaren

YILDIZ

Sinemasında

Billur sesli JEAN KIEPURA'nın en güzel temsili

NAPOLI GECELERİ

Filminde sizi gasyedecektir.

İÇKİSİZ SAZ

BORSA KIRAATHANESİNDE

Ramazan münasebetiyle her akşam: Tanınmış sanatçılardan müteşkil mükemmel SAZ HEYETİ zengin programlarına devam etmektedir. Kiraathanemiz nezih ailelerin salonudur. Telefon: 22308

İstanbul Arkeoloji müzeleri arttırma ve eksiltme komisyonu riyasetinden:

Cinsi	Evsafı	Mikdarı	Muhammen bedeli Lira K.	Muvakkat teminat miktarı Lira K.	Eksiltmenin gün ve saati ve nerede yapılacağı
Sömikak	Birinci nevi	50 ton	1200 00	90 00	Eksiltme 2/11/939 tarihinde saat 15 de yüksek mektepler muhasebeciliğinde yapılacaktır.

İstanbul Arkeoloji müzelerinin sömikok ihtiyacı açık eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün arkeoloji müzeleri umum müdürlüğüne eksiltmeye girecek olanların da münakasa günü ticaret odasından aldıkları vesika ve muvakkat teminat makbuzularıyla yüksek mektepler muhasebeciliğinde toplanan arkeoloji müzeleri arttırma ve eksiltme komisyonuna müracaat etmeleri. (8513)

Halk Opereti: Bu gece 21 de (Zurdelliler)

Ykanda (Kadınların beğendiği)

Raşid Rıza - Ertuğrul Sadi Tek

Bu gece Bakırköyünde Milliyadiste (Yekta)

İsmail Dümbüllü: Bu gece Üsküdar Hâle sinemasında (Aşk nağmeleri)

IRTİHAL

Türk Hava kurumu müfettişlerinden Baha Said kalb sektesinden vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğle vakti Beyazıt camisinde kaldırılacaktır. Allesi erkânına taziye-lerimizi sunarız.

Bu akşam MELEK sinemasında

Nefis Valsleri — En güzel aşk mevzuu — Şahane dansları ve harikalâde Melodileri ile

3 VALS

Baş rollerde: YVONNE PRINTEMPS - PIERRE FRESNAY

Baletler — Konser ve Dans orkestraları — Zengin ve muhteşem sahneler

Dikkat: Bu gece için Localar satılmıştır. Numaralı koltuklarımızı evvelden aldırınız.

MELEK Gişesi Sabahtan itibaren açıktır. Tel: 40868

Ramazana, Şehzadebaşına ve genç oruçlulara dair

Ramazana girdiğindenberi Şehzadebaşında ufak bir kalkınma seziliyor, fakat bir zamanların meşhur Direkleri, bütün gayretine rağmen, sönüktür. Caddeler tenha, yalnız sinemaların tiyatroların ışıkları bir az fazlalaşmış; kapılarına ilâve edilen muzikaldan çıkan sesler boş caddede hazin akisler bırakıyor.

Eskenen sayıları onu bulan «endaht» mahallerinden bu sene ancak bir tane kurulabilmiş. Tüfek atmaya meraklı iki üç çocuk arada bir tenekeye hokkabazın dilini çıkartıyorlar. Küçük bir dükkânın kepengine asılan kocaman ilanlar içeride, Afrikanın vahşi ormanlarından getirilmiş bin kilo ağırlığında gayet korkunç bir mahfûkun gösterilmekte olduğunu haber veriyor ama alıran yok. İşte 1939 Ramazanının Direkleri!

Fakat bu Ramazan Şehzadebaşını canlandıramamış olsa bile oruç tutanlar arasında küçük bir değişiklik kaydetmiştir. Eskenen umumiyetle ihtiyarlar oruç tutar, gençler tutmamak için muhtelif vesileler icad ederlerdi. Bu sene tamamen aksi: İhtiyarlar tansiyonlarını ileri sürerek «artık bizden geçti» diyip oruç tutmaktan kendilerini affediyor, buna mukabil gençler, bilhassa genç kızlar, hem de sahur yemeden oruç tutmakta ısrar ediyorlar. Fakat kendileri bu bahis üzerinde biraz konuşursanız maksadlarının biraz da şişmanlanmanın önüne geçmek olduğunu anlamakta müşkülât çekmiyorsunuz. Dört gözle beklendiği halde bir türlü gelmiyen şişmanlık modasının, Avrupanın bu vaziyetinde, tamamen tarihe karıştığı da ilâve ediyorlar. Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

İngilterede kâğıt parçaları toplanıyor

İngilterede Harbiye Nezareti «Harp malzemesi» serlevhası altında bütün İngiliz gazetelerinde iri harflerle şu ilânı neşretmiştir:

«Harp malzemesi için çok mühim olan her türlü eski kâğıd ve mukavva ve kâğıd kırntısı müstacelen çok lazımdır. Kimin elinde okunmuş ve yırtılmış gazete kâğıdı, kese kâğıdı, mukavva, ambalaj kâğıdı var ise derhal «eski kâğıtları toplayan merkez bürosuna» göndermeleri memleketin müdafaası namına rica olunur.

Bu gibi kâğıdları yakmak, göp tenekesine

atmak en kıymetli ham harp maddesini imha etmek demektir. 10.000 den fazla nüfusu olan umum şehirlerde eski kâğıtları toplamak için merkezler tesis edilmiştir. Yırtık ve kırntı kâğıd parçaları ham maddedir. Harp malzemesi için bu ham maddenin büyük ehemmiyeti vardır.

Bu ilân her İngiliz devletini harp kuvvetini arttırmak için vapur biletlerine kadar en ufak mukavva ve kâğıd parçasını muhafaza edip memleketin müdafaasına memur müesseselere teslim etmek vazifesi ile manen mükellef tutmuş oluyor.

Tarla nasıl çapalanmış

İngilteredeki İrlandalıların maksadı İngilterenin bütün İrlanda adası ile alakasını zorla kesmek olan gizli tedhiş teşkilatına mensup olduklarından şüphe ediliyor. Bunun için İrlandalılara mahsus bir kanun ile şiddetli takibat ve nezarete tâbi tutulmaktadır. Mahaza İrlandalılar bundan meyus olmayarak ince zerafet ve nüktedanlıklarını muhafaza etmektedirler.

Londra civarındaki bir köyde bir çok senelerdenberi yaşayan İrlandalı bir köylü genç şüphe üzerine İngiltereden ihraç ve tebid edilir. Evde kalan zevcesi kocasının malik bulunduğu patates tarlasını ekmeğe çalışırsa da muvaffak olamaz. Bu işe gücü yetmediğini bir mektupla İrlandadaki kocasına haber verir ve akıl ister. Adam-

cağz derhal şu cevabı gönderir: «Aman! Patates tarlasını çapalamaya teşebbüs etme! Birkaç yerinde bomba gömülmüştür.» Şüpheli adamın zevcesi ve ehilbabisi ile muhaberesini kontrol eden siyasi zabıta memurları bu mektubu ele geçirdikleri zaman hemen tarlada hafriyat ve tahariyata başlarlar. Tarla baştan başa kazılır, lâkin bombalardan bir eser bulunmaz.

Memurlar amele ile birlikte meyusen köyü terkedi gittikten sonra kadıncağza hükümet tarafından merhameten tarlasını çapalandığına hüküm ile derhal patates tohumlarını eker, keyfiyetten yeni bir mektupla kocasını haberdar eder. Artık herifin keyfine payan olmaz.

Zenciler soğuk iklimlerde az doğuyorlar

Zenciler sıcak memleketlerde çok velûdurlar. Bilâkis mutedil ve bahusuz soğuk iklimlerde zürriyet kudretini kaybediyorlar. Garpte maruf tıbbi mecmualardan birinde neşredilen bir tedkike göre Amerika Müttehid hükümetlerinin cennuptan meselâ

Yeni Urleandan şimale Nevyorka yahud Şikagoya göç eden zencilerin zürriyeti azalmakta ve hattâ kesilmekte. Mezkûr şehirlerde evlâdı olmiyan zenci eşler beyazlara nazaran iki misli çoktur. Köylerde ve çifliklerde yaşayan zencilerin çocukları beyazlara nazaran azdır.

Sabikalı bir hırsızın garib bir müdafaası

Nevyork ceza mahkemesinde sirket ilis mazzanın bir şahıs muhakeme, edildiği zaman vekilli şöylece garip bir müdafaada bulunmuştur:

«Müekkilim şimdi 47 yaşındadır. Günden güne sukut ettiğinden şimdiye kadar 34 defa ceza mahkemesine gelmiş ve mahkûm edilmiştir. Bu adamın ıslahı için inçilljerifte yazdığı vehile ceza değil af gösterilmelidir. Yaptığı cürme bakımı-yarak mahkemenin çıkıp gitmesine müsaade edilmiştir. Sözümü teyid için inçillediki Ayeti okuyorum:

(Haydi yürü! Bir daha günâh işleme?) Hâkim bu garip müdafaayı dinledikten sonra inçillediki başka bir âyet daha olduğunu hatırlamış ve cevaben okumuştur: (Günâhın cezası ölümdür.) İncilin ankmâi dairesinde hüküm verecek olsam mazzanını idam cezasına mahkûm etmeliyim icap edecek. Fakat ben bu kadar ileri gitmiyorum. Dört ay ağır hapis cezası verdim. Mahkûmun avukatı inçill ile hâkimi kaudramadığından çok müteessir olarak mahkeme salonundan çıkmıştır.

Türk parasını koruma

Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 12 numaralı kararnameye ek karar Resmî gazetede çıkmıştır. Maddeleri aşağıya yazıyoruz:

Madde 1 — Sikkeler ve külçe halinde olduğu gibi kıymetli madenlerin hurda ve masnu halde de memleket dışına çıkarılması memnurdur. (Kıymetli madenlerden makasat: Plâtin, altın ve gümüşdür.)

Madde 2 — Yolcuların şahsî zinet olarak da taşıdığı kıymetli madenlerden emanul esya da bu hükme dahildir. Yalnız alyans ve saat bu hükümden müstesnadır.

Madde 3 — Hariçten Türkiyeye gelen ecnebler beraberlerinde getirip ilk Türk gümrük kapısında alâkadar gümrük memurlarına verecekleri beyannamelere veya pasaportlarına kayıt ve işaret ettirdikleri kıymetli madenlerden mamul esyayı avdetlerinde memleket dışına çıkarabilirler. Bu kararın neşriden evvel Türkiyeye gelmiş bulunan ecnebler beraberlerinde getirmiş oldukları kıymetli madenlerden mamul esyayı kambyo merellerinden müsaade almak şartile memleket dışına çıkarabilirler.

Madde 4 — 30/6/1939 tarihli ve 1715 sayılı kanun hükümlerine göre yapılacak muameleler bu karar hükümünden müstesnadır.

Madde 5 — 14/1/1938 tarihli ve 2/8030 sayılı kararname ile 17/5/1939 tarihli ve 2/11008 sayılı kararname hükümleri mülgadır.

Madde 6 — Bu karar neşri tarihinden muteberdir.

Madde 7 — Bu kararın icrasına Maliye Vekilli memurdur.

Üzüm ve incir piyasası hararetlendi

Dış memleketlerden mütemadiyen siparişler geliyor

İzmir (Akşam) — Son 15 gün zarfında İzmir limanından dış memleketlere mühim miktarda kuru üzüm ve incir ihraç edilmiştir. Piyasa, Avrupa harbinin ilk günlerine nazaran nisbeten hararetlendi. Dış memleketlerden ihracatçılara mütemadiyen siparişler gelmektedir. Satışlar, İzmir Üzüm ve incir ihracatçılar birliğinin tesbit edilen fiyatları üzerinden yapıldığı için müstahsil aleyhine bir vaziyet tahaddüs etmemekte, fiyat düşürülmektedir. İhracat daha ziyade takas suretile yapılmaktadır.

Adana havalisinde olduğu gibi, İzmir kazalarında da hükümet tarafından doğrudan doğruya müstahsillerden pamuk mübayaasına başlanması, her tarafta şükranla karşılanmıştır. Harbin ilânından evvelki zamana nazaran düşük olan pamuk fiyatlarının, hükümetin geniş miyasta yapacağı mübayaaya sayesinde yükseleceği kuvvetle tahmin edilmektedir. Bu yıl pamuk rekoltesi, geçen yıla nazaran Ege mntakasında çok fazladır.

Sihhî ve siyasî açlık grevi

Yazan:

HALİDE EDİB

mişlerdi. Bu cure'ün yani tedavinin esasını Meyer'in kendi bana anlattı.

Üç hafta süren bu tedavi esnasında hasta yalnız su ile limonatadan başka bir gıda almıyor. Hastaları Karlsbadda göze görünür şekilde eriyenler, heyülâ gibi sallana sallana yürüyenler ve lokantalara tehassürle bakan kadınlar ve erkeklerden ibaretti.

Meyer'in iddiası şu idi: İnsanlar, bittahsis zenginler vücudlarına lâzım olduğundan fazla yiyor, içiyorlar. Mide ve barsaklar vücudun motorü ve bacasıdır. Nasıl motorler dinlenmek, bacalar temizlenmek isterse fazla yiyeceklere bir defa temizlenmek ve dinlendirilmek ister. Bu herkeşe lâzımdır, - burada hattâ oruçtan da bahsetti - fakat yemekleri hiç ölçüye tabi olmiyanlar daha ziyade bu nevi senelik tedaviye muhtaçtır. Burada doktor Meyer bana zenginlerin karaciğerleri, mideleri daha çok hasta olduğunu, erken ölümlerini bir takım istatistiklere vurarak isbata uğraştı.

Ben Meyer'in hastası değildim ve olamazdım. Onu, muvaffakiyeti ve hastalarının tesiri itibarile dikkate değer bir mahfûk olarak tedkik etmeğe çalıştım. Durer'in meşhur tablolarını hatırlatan dar uzun bir kafası, gür sarı sakalı, herkesten bir baş yüksek bir vücudu vardı. Bu tedaviyi kendisine hiç tatbik etmiyen bir adamdı. Esasen doktor değildi. Bütün doktorlar onun aleyhinde idi, bütün lokantacılar dış biliyordu. Buna rağmen senelerce Karlsbad'ın en zengin müşterilerine hükmetti durdu.

İhtiyarî açlık hadisesinin bir salkı de otuz senedenberi siyasî meseleler olmağa başladı. En evvel bunu kadınlara rey için mücadeleden eden sufrajetlerde görmeğe başladık. Polise tekme atan, cam kırın kadınlar rey taraftarları hapse girer girmez açlık grevi yapmağa başladılar. Hattâ hükümet zorla yedirdiği, yahut başka vasıtalarla vücuduna gıda soktuğu zaman ortaya bir mesele çıktı. Dünyada en mukaddes şey hayat olduğuna nazaran, hattâ âsi ve ihtilâlcî unsurların bile açlık yahut başka vasıtalarla intihara hakkı var mı yok mu? Tabii ihtilâlcî ve âsiyi kendisi öldüren bir memleket için bu mevzuu bahsolamazdı. Fakat demokrasilerde bazı açlık grevleri çok meşhur olmuştur.

İngilterede eli iki gün açlık grevi yaparak nihayet ölen Dublin Beled-

ye reisi Mak Svini bu sahada garpten rekoru kırdı. Hindistanda Gandi'nin muhtelif açlık grevleri İngiltereyi ekseriyetle müşkül vaziyetlere soktu. Fakat açlıkta dünya rekorunu kıran bir müslümandır ve adı Übeydullah handır.

Bu genç Hindistanın hudud eyaletinde dünyaca meşhur olan Abdül-gaffar hanın yeğenidir. Abdül-gaffar han kısmen kabileleri içtimaf bakımından yükseltmek için, kısmen de Hindistanın tam istiklâl uğruna mücadele eden, kırmızı gömlekler isimli alan bir teşekkülün lideri idi. Abdül-gaffar han kendi başına tedkik edilecek bir simadır. Bu adam kardeş ve ailesile beraber son dört beş seneye kadar daima hapisten hapise giden yahut ikamete memur edilen büyük bir müslüman Hindidir. Bugün Hindin nim istiklâlî kardeşini hudud eyaletlerinde kabine reisi yapmıştır, kendisi memuriyet kabul etmez. Fakat kabilelerin okuyup yazması ve medenileşmesi için hâlâ uğraşır.

Yeğeni Übeydullah hanı evvelâ yalmıyorsam 1921 de İngilizler hapsettiler. Charsadda ismindeki hapishanenin pisliğinden dolayı 38 gün açlık - grevi yaptı. Hapis müddeti bir buçuk ay idi. Fakat bu grev o kadar etkâri umumiyeye tesir yaptı ki Übeydullah han çıkar çıkmaz hapishaneyi hükümet ıslah etmeğe mecbur oldu. Hapisten çıktıktan sonra sıhhatî yerine gelmeden ikinci defa tevkif edildi. 38 günlük açlık - greville mesele yapmış olduğu için bu defa şerâitini temiz ve iyi olduğu bir hapishaneyi, yani Sialkot'a götdürdüler. Fakat her nedense orada biraz iyileşir iyileşmez Multan hapishanesine naklettiler. Übeydullah han derhal ikinci açlık - grevini yaptı. Bu grev yetmiş sekiz (78) gün devam etti ve Hindistan etkâri umumiyesinde müthiş bir tesir yaptı. Hâlâ ilim adamları bir insanın çıldırmadan, ölmeden bu kadar gün açlık grevi yapabilemesinin sırrını anlayamamışlardır. İş inada bindi, İngilizler Übeydullah han bayıldıkaça gıda vermeğe çalıştılar, fakat ayık iken bir şey yapmağa muvaffak olamadılar. Ailesi o kadar öleceğine emindi ki amcası ve babası öldükten sonra nereye gömüleceği hakkında hapishaneye talimat verdi.

78 inci gün İngilizler hapishaneyi değiştirdiler ve etkârda çok heyecan yapan bu vakayı tamir için Übeydullah hanı mütehassıslar nezaretinde tedaviye aldılar. Übeydullah han iyildi. Fakat bütün Hindde ve hattâ İngilterede demir iradesi ve haklı olduğuna inandıği meselelerde İngiliz imparatorluğuna baş eğmemesile şöret almış, hürmet kazanmış bir adamdır.

Halide Edib

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

İngilizlerin iki bahri üssü Forth ve Scapa Flow

Alman tayyareleri Skoçya sahillerindeki Forth körfezine taarruz ettiler. Glaskov'un şimali garbisinde Grampian'da doğup şimal denizine akan Forth nehri, kendi ismini, mansabındaki körfeze de verir. Bu körfez, üzerindeki büyük madeni köprü ile ve İngiliz donanmasının barmaklarııdan biri olmakla meşhurdur.

Körfezin cenubunda Dunbar, şimalinde de Pifeness denen burun vardır. Genişliği 16 kilometredir. Methall aydınlatan fener 56°11.8" arz ve 4°53.31" tul dairesi üzerindedir.

Körfez, 1,5 kilometre genişliğinde bir boğazla boğulmuştur. Bahsettiğimiz büyük madeni köprü de bunun üzerine atılmıştır. Sahilleri pek münbit ve alçaktır.

Körfezde kesif bir vapur seyrüseferi vardır. Forth, bir kanalla Clyde'e bağlıdır.

İngilizlerin Royal Oak saffi harp gemisinin bir Alman denizaltısı tarafından meharretle batırıldığı yer, Scapa Flow olarak gösterilmektedir. Şimali Skoçyada bulunan bu mevki, 1914 harbinde İngiliz donanmasının bağlice üssü idi. 1918 senesi 11 teğrisanisinde mütareke neticesinde İngiltereye teslim edilen Alman donanması 1919 da bu mevkiye bizzat kendi tayfaları tarafından batırılmıştı. Bilâhare İngilizler bu gemilerin bir kısmını çıkarabilmişler, diğer kısmından ise hurda demir halinde istifade etmişlerdir. Batan eski Alman gemilerinden diğerleri de hâlâ Scapa Flow'un dibindedir.

Takas Limited şirketi izmir şubesi açılıyor

İzmir (Akşam) — Takas limited şirketi İzmir şubesi on güne kadar faaliyete geçecektir. Müdürlüğüne Emlâk bankası eski müdürlerinden B Şerif Cemil Kısakürek tayin edilmiştir. Şimdi enterşanjabl memleketlere, yani hükümetimizle arasında ticaret anlaşması bulunmayan yerlere yapılan ihracata ait evrakın muamelelerinin tekemmülü için İstanbulda Takas limited şirketine gönderilmesi lâzımdır. İzmir şubesi

açılınca buna lüzum kalmayacak, ihracatçıların işleri çok kolaylaşacaktır.

İzmir kuru üzüm ve incir ihracatçıları birliği umumî heyeti ticaret odasında toplanmış, muhtelif mevzular arasında üzüm ve incirlerin dış memleketler için asgarî satış fiyatlarını de tesbit etmiştir. İhracatçılar, bu fiyatlerden aşağıya satış yapamayacaklardır.

EV KADIN MODA

Kışa domates nasıl saklanır?

Uzun sene yenilen bir sebze varsa o da domatestir. Domates yaz, kış hemen her zaman yemeğe kullanılır. Bundan başka çiy olarak salata halinde yenir ve kokteyl olarak da suyu içilir.

Domatesin en bol vitaminli sebze olduğu anlaşıldıktan sonra çiy olarak kışa saklamak usulleri de bulunmuştur.

Kışa taze domates saklamak isteyenler için bu ay en müsaidir. Sıcaklar geçmiştir. Yapılan konserveler mükemmelen dayanır.

Kışın taze domatesten salata yapabilmek, yemeklere taze domates kullanabilmek bir zevktir. Bunları bütün ve sağlam olarak muhafaza edebilmek için kolay bir kaç usul vardır, fakat bunlar pek o kadar umumleşmiş değildir.

Kışa saklanacak domatesler daima şu suretle intihap edilmelidir: Fazla olgun olmayan sertçe domatesler ayrılmalıdır. Bunlar sağlam, vuruksuz, çürüksüz, beneksiz ve tepelerinde yeşil sapları olmalıdır.

1 — Domatesleri küçük gaz tenekeylerine istif etmeli, üzerini örtünceye kadar kuyu suyu ile yapılmış salamura ile doldurmalı. Tenekelerin ağzını lehimleterek ancak kışta açmalı.

Bu domatesler kullanılacağı zaman iki saat kadar tatlı suda durmalı ve bu su bir kaç defa değiştirilmelidir. Bu suretle salamuranın tuzu çıkmış olur.

2 — Domatesleri birer birer bezle sildikten sonra cam turşu kavanozu içine dizmeli. Üzerine bir kaç saat evvel fıkır fıkır kaynatılmış ve soğutulmuş kuyu suyu dökersek kavanozu ağzından iki parmak aşağısına kadar doldurmalı. Üzerini iki parmak zeytinyağı ile örtmeli. Ağzını sıkı kapıyarak serin ve rutubetsiz yerde muhafaza etmelidir.

3 — Domatesin suyunu saklamak için şu usul iyidir:

Aynı suretle intihap edilen çürüksüz eziksiz domatesleri sıkı suyunu tülbenkten süzdükten sonra şişelere doldurmalı. Ağzlarını bir gün açık bırakmalı, sonra üzerlerine bir parmak zeytinyağı yahut 90 derecelik ispirto koyduktan sonra tıpalari kapayıp üzerinden sicim geçirerek sıkı sıkı bağlamalı, serin ve rutubetsiz yerde muhafaza etmelidir.

Balık, soğan kokusunu nasıl çıkartmalı?

Ev işi görenlerin ekseriyeti mutfakla da meşgul olurlar. Yemek pişiren eller koku sinebilir. Bunları çıkartmak için ayrı ayrı şeyler kullanmak lazımdır.

Balık kokusu için oksijenli su iyidir. Küçük bir leğen su içine bir çorba kaşığı oksijenli su koyarak eller yikanınca balık kokusu kalmaz.

Diğer bir usul de elleri toz hardalla ovduktan sonra sabunla yıkamaktır. Soğan ve sarmısak kokusunu gidermek için elleri amonyak karıştırılmış ilık su ile yıkamak lazımdır. Sebze ayıklamaktan eller lekelennmiş ise limon suyu ile ovalamalıdır.

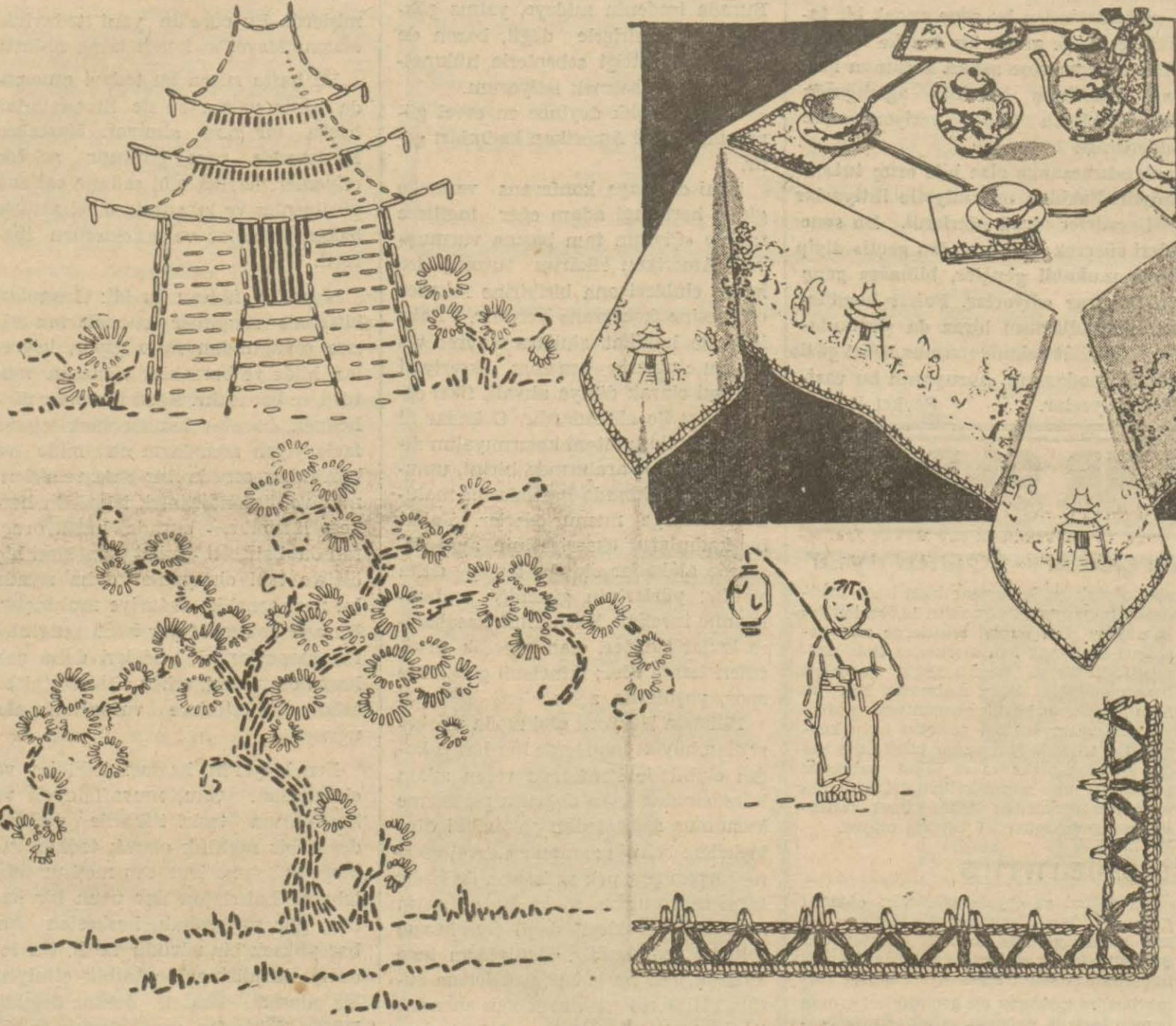
Eski bir bluzun yünü nasıl kullanılmalı?

Örümüş bir bluzun, bir sveterin yünü tekrar kullanmak için bluzu sökmeli. Yünü bir iskemlenin arkasına sararak çile haline getirmeli. Üç dört yerinden yünü bağlamalı ve sabunlu su içinde salıyarak yıkamalı, katiyen çitilememeli. Bol suda çalkamalı. Gölgede bir ucundan mandalla tutturarak asmalı, kurutmalı. Tekrar yumak gibi sararken eğer yün düzleşmemiş, kıvrık ise eli hafifçe nemleterek yumak yapmalıdır.

Cildi yumuşatan basit bir ilaç

Yüz yıkayıp temizlendikten sonra üç gecede bir, bir fincan sıcak ıhlamur içerisine bir çorba kaşığı bal atarak karıştırmalı. Temiz bir pamuk parçasını bu sıcak ıhlamura batırarak yüze ve boyna sürmeli ve öylece kurumağa bırakmalı. Ertesi sabah yüz yıkanmalıdır.

Çay sofrası örtüsü

Birkaç senedenberi çay takımlarının çiçeklerine, yahut desenlerine göre çay örtüsünü işlemek kabul edilmiştir.

Düz fincanlar her hangi işlenmiş bir takımla kullanılabilir; fakat çiçekli bir takıma mutlaka aynı çiçekle işlenmiş örtü yapıyor.

Çin veya Japon çay takımları için de kullanılacak örtü modeli neşrediyoruz.

Resimde işlenmiş örtü, diğer resimlerde işlerin tabii büyüklükte modeli görülmüyor. Bunları örtüde görüldüğü gibi dizip işlemelidir. Kullanılacak

koton perle iki renktir: Siyah ve eb-rülü kırmızı. Modelde siyah çizili yerler siyah koton perle ile açık renk olan yerler de kırmızı ile işlenmiştir.

Etrafına tığ iğnesi ile yapılacak olan ensiz dantelin de ilk sırası kırmızı, ikincisi siyah, üçüncüsü gene kırmızıdır.

Greta garbo bir doktora âşık

Artistle Stokowski arasından kara kedi geçti

Greta Garbo geçen sene meşhur orkestra şefi Stokowski ile çok sıkı dost olmuştur. Amerikadan birlikte Avrupaya gelmişler, günlerce Napoli civarında bir otele kalmışlardı. Her sabah erkenden otelden çıkarak akşam kadar kırlarda gezintiler yapıyorlar, baş başa vakit geçiriyorlardı. O zaman gazeteler meşhur yıldızın orkestra şefi ile nişanlandığını ve yakında evleneceklerini yazmışlardı. Bunun etrafında bir çok dedikodular olmuştur.

Son zamanlarda Greta ile Stokowski'nin arasından kara kedi geçti; artık kendilerini bir arada görmek kabil olmuyor. Buna mukabil artist şimdi doktor Gaylord Hauser adında bir Avusturyalı ile sık sık birlikte görülmektedir. Gazeteler artistin Avusturyalı doktor ile nişanlandığından bahsediyorlar.

Doktor Gaylord Hauser kırk yaşlarında. Büyük bir meyva suyu fabrikası sahibidir. Başlıca ihtisası şişmanlamak isteyen kadınları şişmanlatmak, zayıflamak isteyenleri de zayıflatmaktır. Greta, geçende bir iki kilo almak istemiş ve kendisine müraacaat etmişti. Artist, doktorun tavsiye ettiği rejime riayet ederek az zaman zarfında iki kilo almıştır. İkisi bu suretle tanışmış ve az zaman zarfında ahablıkları ilerlemiştir. Şimdi sık sık bir arada görünüyorlar.

Greta Garbonun Stokowski ile dostluğunun gevşemesine sebep orkestra şefinin reklâm meraklısı olmasıdır.

Greta Garbo ve doktor Hauser

Stokowski gittiği yerde kendini göstermekten hoşlanır, 21 pare top atılsa çok memnun olur. Greta'nın tabiatı tamamen bunun aksidir. O bilâkis kendini göstermemek, bir köşede kalmak ister. Doktor Hauser'in de aynı tabiatte olduğu söyleniyor.

Greta Garbo son zamanlarda görülmemiş derecede neşelidir. Stüdyoda mütemadiyen söylüyor, gülüyor. Bunun, yeni aşkın neticesi olduğu tahmin edilmektedir.

Silenin bir köyünde bir genç rakibini çifte ile öldürdü

Şile kazasına bağlı Kârvarsaray köyünde bir cinayet olmuştur. Bu köyden Nevza'da adında bir genç, Ahmed adında birinin karısıyla münasebette bulunduğunu haber almış ve bir gece karısını başka bir yere göndererek evde yalnızca Ahmed'i beklemiştir. Bu sırada Ahmed eve gelince Nevza çiftesle kendisini öldürmüş ve cesedi yakmıştır. Katil yakalanmıştır.

Trakyada ekim faaliyeti

Edirne (Akşam) — Trakyanın her yerine düşen yağmurlar mutedil olup büyük bir nadas ve tohum atma faaliyeti başlamıştır. Bu sene geçen seneninkinden çok fazla ekilmek için tedbirler alınmıştır. Ay çiçeği, yer fıstığı, nohut, fasulye, soya fasulyesi gibi köylünün çok sevdiği maddelerin çoğalmasına da ayrıca yer verilmiştir.

Bu sene sisam ziraati, en iyi dereceye çıkmıştır. Kışlık ve yazlık ziraate plânlı bir tarzda devam edilecektir.

MÜŞKÜLLERE CEVAP

Kandil simiti nasıl yapılır?

Kır sokağı A. T. — Çarşıda satılan kandil simiti şöyle yapılır:

20 gram taze maya alarak ılık su içinde ezilmez içine tuz dövülmüş karanfil koyarak yarım kilo unla karıştırılır. azar azar ılık su ilâve ile sünger gibi oluncaya kadar yoğurunuz.

125 gram sade yağı avuç içi ile eze kar gibi beyazlatarak yavaş yavaş hamura yediriniz. Üstünü örtüp bir saat bırakınız. Bu müddetten sonra hamuru parçalara koparıp uzun şekilde yuvarlayarak halka halka çörekler yapınız. Üzerlerine kabuğu soyulmuş dört bademli karışıklı yapıp, çalklanmış yumurta sarısı sürerek fırında pişiriniz.

Badem koymadan susamda yuvarlayıp öylece halka yapmak ta kabildir.

Bazı kimseler sadeyağ yerine iç yağ kullanırlar.

Yüzdeki kırışıklar

Kadıköy Cevizlik İ. M. S. — 1 — Yüzdeki kırışıkların izalesi için şu ilâcın faydası vardır. 200 gram gül suyu içine 5 gram (teinture de benjoin) aselbent damla damla akıtılarak karıştırılır. Kırışık alâmeti görülen yerlere bu losyondan bir pamukla sürülmeli.

2 — Çene altı fazla etli olursa bunu geçirmek güçtür. Fakat iptidadan şu ilâç sürülürse faydası görülür:

Yumurta akı, bir kahve kaşığı toz halinde şap, yarım kahve kaşığı tanen, 4 gram boraks alıp bir arada iyice çırpmalı. Sonra boynuna çene altına sürmeli, üzerini pamukla örtmeli ve bir iki saat üstü yatıktan sonra yıkanmalıdır.

Açık renk saçları nasıl yıkamalı?

Nişantaşı Ayla H. — Açık kestane rengi saçlı olanlar için en iyi baş yıkama tertibi şudur:

Kutu içinde satılan toz halinde sabun dan bir çorba kaşığı alınız bir bardak sadade eriterek köpürtünüz, ve bu sabunlu su ile saçlarınızı güzelce uvalayarak yıkadıktan sonra bol su ile çalkalayınız. Dört yumurta tulle köpürtünüz ve saçlara dökererek sabunmuş gibi bununla da masaj yapmak suretile başınızı uyunuz.

Sıcak su buğusuna tutularak ısıtılmış bir havluyu başınıza sarınız ve beş dakika öylece bırakınız. Sonra bol su ile çalkaladıktan sonra nihayetinde papatya suyu ile de çalkalayınız.

Bu suretle yikanan saçlar parlak, yumuşak olur, renkleri de gitgide açılır.

2 — Lavanta şişelerinin kokusu su ile yikanmakla çıkmaz. Sıcak su içerisine bir parça toz hardal atıp yıkayınız. Koku tamamıyla çıkmazsa bir kaç defa bu ameliye yi tekrarlayınız.

Üzüm likörü

İri taneli kalın kabuklu tatlı üzüm intihap etmeli. Bunları makasla salkımindan birer birer keserek ayırmalı. Tanelerin tepesinde küçük bir yeşil sap bulunmalı. Soğuk su içine atarak yıkamalı sonra ince tülbenlele yavaşça kurulamalı.

Üzümleri yarıyarıya ayırmalı. Bir kısmını sıkmalı, çıkan suyu tartmalı. Yarım kilo üzüm suyuna yarım kilo 45 derece ispirto karıştırmalı ve 250 gram toz şeker ilâve etmeli. Diğer kalan üzümleri ince bir iğne ile bir kaç yerinden delmeli ve kavanozdaki üzüm sulu ispirto içine atmalı. Kavanozun ağzını ya cam kapak, yahut mantar tıpa ile kapamalı. Üzerine parşömen kâğıd örtterek etrafını sicimle bağlamalı.

Altı ay sonra kullanılan likör nefisdir. Üzümler de kütür kütür olur.

Yemeğin fazla tuzunu almak için kolay bir usul

Pişirilen bir yemeğe fazla tuz atılmışsa bunu hafifletmek için ateşten indirilmiş olan tencerenin ortasına bir çay şekeri koymalı. 40 saniye durduktan sonra kaşıkla şekeri çıkarmalı. Yemeğin tuzu epeyce hafifler.

Sobalar kurulurken dikkat edilecek bir nokta

Kış hazırlıkları arasında sobaları kurmak zamanı gelmiştir.

Yanarken ateşin görünmesi için cam yerine konulan (mika) dan plâklar ekseriya hararetin ve külün tesirile paslanmıştır. Sobalar kalkarken bunlar temizlenmemişse eskisi gibi parlak durması için amonyaklı bir bezle silmek kâfidir.

Odunun kuru veya yaş olduğu nasıl anlaşılır?

Kış için odun satın alınırken odunun yaş veya kuru olduğunu anlamak için bir odun parçasını alarak kesik olan ucuna tentürdiyot (teinture d'iod) sürmeli. Sürülen yer sarı kalırsa odun bir sene evvel kesilmiş ve kurudur. Eğer teinture d'iod sürülen yerde mor ve siyah çizgiler görülürse odunun yaş olduğu anlaşılır.

Haftanın mizahı

Dev Sınası

Bir zabita vakası!..

Cumhuriyet refikimiz geçen gün, büyük bir zabita romanını iki sütun içinde hulâsa edivermek gafletinde bulundu:

Bir adam, üç Meksikalı kadınla beraber üç ay Perapalas otelinde bedava - hattâ üste para da alarak! - yaşamış. Ve bu itimadı kurabilmek için de kendisinin mihrace olduğunu söylemiş, arasıra Hind işi cüzdanını göstermiş, Türkiyeden külliyyetli tütün alacağını, Yemenden gelecek kahvelerine mukabil de sabun tophyaçağını ifşa etmiş!..

Bunun aslı olmadığı ertesi gün aynı sütunlarda yazıldı. - Çünkü matbuat kanunumuz öyle emreder. Me-sele belki kapandı amma gerek böyle parlak bir zabita vakası, gerek böyle bir matbuat vakası karşısında hayretten açılan ağızlar galiba henüz kapanmadı!..

Fakat neden bu kadar şaşmalı!... Bilhassa son seneler içinde hangi âşik, hangi damad namzedi bir mihrace değildir? Her aşk vakası, her izdivaç aşığı yukarı böyle başlar:

«Delikanlı — Sevgilim, söyle seni apartmanıma mı götürüyem, köşküme mi? Otomobile mi bindireyim, tayyareye mi?»

«Kız — Otomobile köşke gitmeği tercih ederim!..»

Gelelelim hakikat gecikmez, gazatenin havadisî gibi, yirmi dört saat sonra kendini gösterir: Sevgililer Karaköyden Kurtuluşa kadar, dil bir karış, birbirine abanmış bir halde yürüdükten sonra harap bir evin kuru tahtaları üstüne serilirler!..

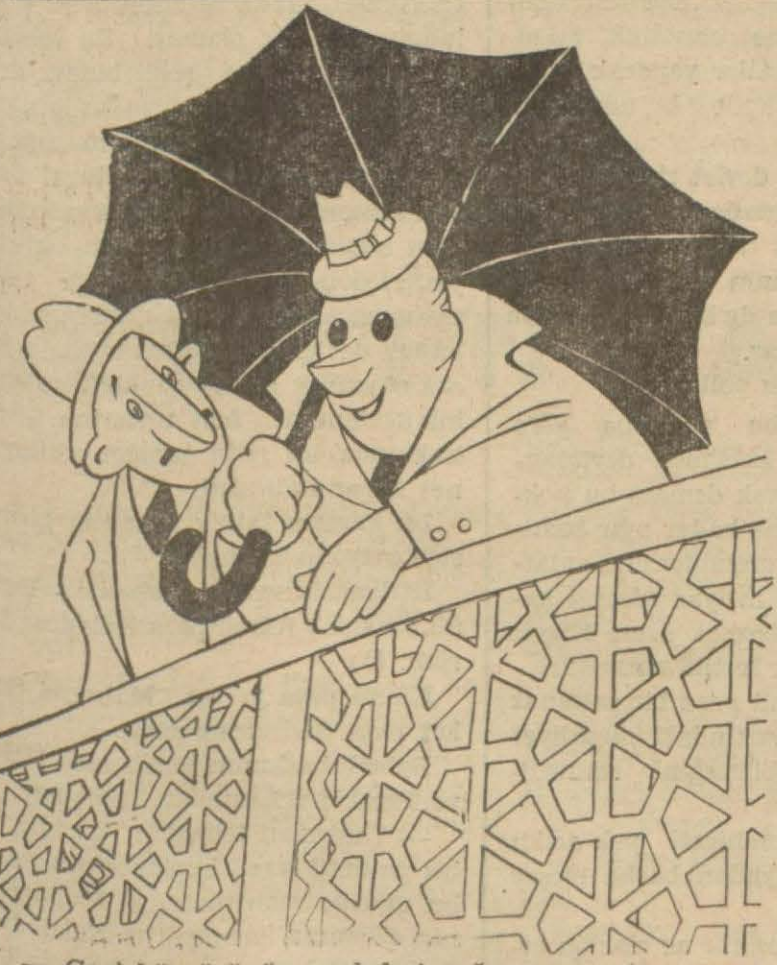
Aramızda her gün böyle birkaç mihrace — Perapalas vakası geçer dururken bu hâdiseye pek şaşmamalı!..

Amerikan kültürü!..

Amerikadan gelen bir zat intibalarını anlatırken bilhassa Nevyorkluların sıvrısinek, tahtakurusu nedir, bilmediklerini söylüyor.

Bu haber her şeyden evvel insanı Amerikan kültüründen şüpheye düşürüyor. Bir kültür ki evlerini yedinci kat göklerle dayadığı, el kadar sinema perdesinde çeşit çeşit dünyalar yarattığı halde sıvrısinek tahtakurusundan haberi yok!.. ve «sıvrısinekle mücadele» diye devlet makinesi içinde işleyen bir cihaza malik değil!.. Otelleri tahtakuru, tahtakurusuz diye otomatik bir tasnife uğramıyor!..

Anlaşıyor ki her hangi bir İstanbullunun «haşerat mütehassısı» diye övünebileceği yerler de var!..

— Gazi köprüsünün parkeleri yağmurdan çatlıyormuş!..
— Eh, halk da sabırsızlıktan çatlıyor!..

(Yazı ve resimler: Cemal Nadir'in)

Ziraat heyetimiz!..

Moskovada ziraat sergisini ziyaret etmek üzere Ziraat Vekilimiz bay Muhlis Erkmen'in riyasetinde bay Reşad Nuri, Sadri Ertem ve Ahmed Şükrü Esmerden mürekkep bir heyetin Odese'ye hareket ettiğini gazeteler yazdı. Bu haber üzerine karilerimizden aldığımız mektuplarda hep şu soru soruluyor: «Ziraat Vekilimizin böyle bir sergiye gitmesi pek tabiidir. Fakat diğer zevatın ziraatle ne ilişkisi var?»

Karilerimizin bu haklı suallerini cevapsız bırakamazdık. Aradık, taradık, nihayet yukarıdaki fotoğrafları elde etmeğe muvafak olduk.

Resimlerde Reşad Nurinin evinin bahçesine karanfil diktiği, Sadri Ertem'in fi tarihinde asmalar budadığı, Ahmed Şükrü Esmerin de bir yaz günü düvene bindiği görülmektedir, ki bunlar da heyet azasının ziraatle alakaları hakkında hasıl olan şüpheleri gidermeğe kâfidir sanırız!..

11 — İstanbula dönüş!..

Rizeden Hopaya kadar yalnız birkaç yolcuya kalan koca vapur Hopadan dönüştü Kadıköy vapurlarına benzedi. Kendimizi bir pazar akşamı Fenerbahçe stadından dönüyor sandık!.. Fazla olarak güverte yolcuları arasına yüzlerce koyun da katıldı ve geminin koyun, keçi, tavuk, horoz hamulesile Nuhun gemisinden farkı kalmadı!.. Bir tufan eksik!..

Bay Amcadan başka herkes bundan şikâyetçi. O, fırsat buldukça üst güverteye çıkıp koyunlarla ve koyunlarla haşır neşir olanlara bakıp vakit geçiriyor. Bu alâkasının sebebini sordum:

— Merak edilecek birşey değil, dedi, rahat etmenin bir sırrı!.. Bunlara baktıkça kamaramdaki konfor gözümde bir kat daha büyüyor!

İskelenin birinde vapura yanaşan kayıklar içinde sakat bir delikanlı gözümüze ilişti. Bir gözü yok, bir eli bileğinden kopuk ve bir ayağı işlemliyor. Fakat çalşkan mı çalşkan, zeki mi zeki. Tek elle taşıdığı yiyecek sepetinden yolculara öteberi satarak harıl harıl para kazanıyor.

Bay Amca ibretle buna baktı:
— Şu çocuk İstanbulda olsa az zamanda milyoner olur! dedi.

— Nasıl? diye yüzüne baktık. Bir kelime

ile cevap verdi:

— Dilenerek!

Günün bir saatinde gene ön ve arka güvertelerdeki koyun sürülerini temaşa ediyoruz. (Zaten başka bir temaşa da yok a!)
— Zavallı mahlûkların hiç bir rahatlıktan nasipleri yok, dedim, rüzgâr, yağmur, güneş her an tepelerinde!..

İk gündenberi vapurun yemek saatleri arasındaki fasalardan memnun olmayan bay Amca mütalâama iştirak etmedi:
— Fakat büyük bir mazhariyetli var, dedi, acıktıkları zaman meleyebiliyorlar!..

Vapur güvertelerinde boş yer bulup otur-

mak için yolcular arasında bir usul keşfedildi: Yemekten sonra güverteye bir koltuk işgal etmek isteyen kafileler aralarından birini yemeğin tam ortasında güverteye gönderip istedikleri yerleri işgal ettiriyorlar. Diğerleri de yemekten sonra gidip koltuklara kurulu oluyorlar. Böyle sürprizlerle karşılaşmış sık sık ayakta kalan bay Amca bir defasında fena halde kızdı:

— Madem ki yolcular arasında Nazi sistemi başladı, vapurda rahata elveda!..

Bir akşam üstü salon koridorunda gezinirken kulağımıza bir piyano sesi geldi. Bir acemi el iskala yapıyordu. «Kim bu müna-sebetsiz?» diye salona girdik, bir de ne görelim?.. Bay Amca piyano iskemlesine oturmuş, parmaklarını tuşlar üzerinde bir aşağı, bir yukarı koşturuyor. Salonda oturacak bir yer yok. Her yer dolu, ve herkes birşeyle meşgul. Bay Amcanın yanına sokulduk:

— Neler çalşıyorsun bay Amca?..
— Şimdilik birşey çalşığım yok baylar, dedi, fakat buradan başka oturacak yer bulamazsam İstanbula kadar birşeyler çalacağı benziyorum!

Hopa ile Ardıhan taraflarındaki maden ve ormanlarda çalşan birkaç Alman da bizim vapurla İstanbula geliyorlar. Hepsinin boynunda iyi cinsten birer fotoğraf makinesi. Abdest alan bir yolcu koyunlarla yan yana oturmuş çoban, eline yemek yiyecek gibi köyü burnunu karıştıran bir çocuk gibi akıllarınca enteresan buldukları mevzulara hiç kaçırılmadan, şıp çekiyorlar. Bunlardan biri şark vilâyetlerinde dolaşırken çektiği resimlerden iki albüm yapmış. Birinin köprü, demiryolu, tünel, fabrika gibi imat

işlerimizde aid resimlerle, diğerinin yalnız ayak köy çocukları, perişan kılıklı kadınlar, izbe dağ evleri gibi resimlerle dolu olduğunu bir ara göz ucu ile farkettik. Albümlerin sahibi etrafındaki meraklılara hep birinci albümü ikram ediyor, ikincisini çantadan çıkarmıyor.

Resimlere bakmak sırası Bay Amcaya da geldi. Dikkatle albümü baştan aşağı tedkik ettikten sonra sahibine lade etti ve:

— Biz Türklere gösterilmek üzere tertip ettiğiniz albümü gördük, teşekkür, dedi, şimdî gelelim Almanlara göstermek üzere hazırladığımız albüme!..

Pembe yüzlü Alman sarardı!..

Seyahatimizin son gününde, Zonguldakla İstanbul arasındayız. Vapurun Zonguldak'a gece uğraması şehri görmemize mâni oldu. Bay Amca bu mahrumiyete şöyle bir mazeret buldu:

— Elbette göreçezdik. Karadenizde kara gecede kara kömür şehri nasıl görünür?..

Dokuz günlük ayrılıktan sonra gene Galata rıhtımındayız.

Vapur bir kaç yerinden delinmiş bir erzak torbası gibi boşalıyor. Sürü sürü koyunlar, dizi dizi keçiler, hevenk hevenk tavuklar, horozlar, küfe küfe elmalar, armutlar, fıçı fıçı yağlar, çuval çuval fındıklar bin bir gürültü ve telâş içinde rıhtıma dökülüyor!.. Rıhtımda muhtelif yerlerden gelmiş bir kaç vapur daha var. Onlar da aynı işle meşgul!..

Köpeşteden bu kaynaşmayı seyrediyoruz. Bay Amca manzarayı kendi adesesinde söylece hulâsa etti:

— Şaka değil dedi, İstanbul şehri şehri karnını doyuracak!..

—BİTTİ—

Olagan İşler

Âşıyan

Tevfik Fikret cenneti âlânın şairlere tahsis edilen mütena bir köşesinde tek başına oturmuş, kendi kendine bir şeyler yazıp çiziyordu. Bir ara kulağına kanat sesleri geldi. Baktı, Abdülhak Hâmid, Süleyman Nazif, Cenab Şehabeddin, Namık Kemal, Rezaîzade Ekrem, Mehmed Akif ve peşlerinde de Florinalı Nâzım!.. Bir kafil halinde kendine doğru geliyorlar.

Kafile neşeli sesler çıkararak üstâdın etrafını aldı ve hep bir ağızdan:

— Müjde Fikret müjde!.. diye bağırıştılar, İstanbul Belediyesi senin «Âşıyan» ı Amerikalılara kaptırmamış!..

Fikret cevaba vakit bulamadan Florinalı devam etti:

— Daha büyük müjdemiz var üstâd, dedi, Belediye «Âşıyan» ı bir edebiyat müzesi yapacak ve hepimizin eserlerini orada toplayıp teşhir edecekmiz. Görüyorsunuz ya nihayet sizi anlayabildiler!..

Büyük şair gözlerini uzaklara dikti, acı bir gülüşle:

— Fakat bu beni anlamadıklarına delâlet eder, dedi ve ilâve etti:

— Anlasalardı Sahaflar çarşısını benim inzivagâhıma nakletmeği düşünmezlerdi!..

Bir telgraf

Pariste tevki edilen komünist erkânının hapishaneye girdiklerinin ilk gecesi idi. İçlerinde yedi dil bilen bir zat da vardı. Herkes bir şeyle oylanmağa çalşırken o da ceplerinden tomar tomar gazeteler çıkarıp karıştırmaya başladı. Tomarlar arasında Türkçe gazeteler de vardı. Yedi dil bilen, gazete sütunlarına göz gezdirirken bir ara bir Türkçe gazetenin üçüncü sahifesinin orta sütununa takıldı kaldı.

Tekrar tekrar okudu ve yüksek sesle:

— Koşun arkadaşlar, bakın, dedi, meğer bu zat bizim bu hale geleceğimizi aylarca evvelden biliyormuş!..

Mevkûflar yedi dil bilenin başına üşüştüler, okuduğu fıkrayı dinlediler. Neticede şöyle bir telgraf müsveddesi hazırlandı:

«Bay Peyami Safa — İstanbul «Mademki bizim bu hale düşeceğimizi bildiniz, nasıl çıkacağımızı da bilirsiniz. Cevap».

Ortaokullu — Bu yarım ders usulü çok fena!..
Liseli — Şükret, o da olmasa öğleye kadar nerede vakit geçireceğiz!

FOTOĞRAF TAHLİLLERİ!..

Hezârî fen bir tip. Bilhassa elişlerine kabiliyeti çoktur. Meselâ kafes, dolap, fırıldak gibi marifetler yapar. Fakat kafese kuş yerine insan, dolaba eşya yerine eş dost koyar! Fırıldak çocuklara değil büyüklerle mahsustur!

Yüksek ruhlu bir tip. Tavan aralarında yaşar, daima üsperdeden konuşur. Turnayı gözünden vurur!.. Kazancı para da yerden değil havadandır. Ve bütün ömrü ensede geçer!..

Şakacı bir karakter. Lâtife, sürprizle bayılır. Vade ile aldığı paranın üstüne yatıp alacaklıyı peşinden koşturmaktan, adını doğru yazamazken dört dil bildiğini söyleyerek herkesi hayrete düşürmek - ten zevk duyar!

Hafif meşrep bir tip. Herkesin fazile diye taşıdığı ahlâsâr, haya, saygı ve namus gibi meziyetler once değersiz birer ağırlıktır. Vî yükselmek için bunları atmaktan çekinmez. Yükselmesi de balonlar gibidir, başkaları tarafından şişer ve söner!

Volkanik bir karakter. Fakat daima kendinden zayıflar karşısında patlar. Garsonları tersler, biletçilere bağırır, hizmetçileri haşlar, usaklara küfreder, çöçüleri tartakla. Ancak kendinden kuvvetliler karşısında sakindir!..

Almanlar garp cephesinde taarruza başladılar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

çekilmişlerdir. Bu suretle taarruz neticesiz kalmıştır.

Almanlar dün akşam ikinci bir taarruza teşebbüs etmişlerdir. Birinci taarruz 6 kilometrelik bir cephe üzerinde olduğu halde bu defaki 30 kilometrelik cephe üzerinde yapılmıştır. Taarruza iki fırka asker iştirak etmiştir. Ön hatlardaki Fransız gözcü kuvvetleri geri çekilmiş ve derhal topçu faaliyete geçmiştir. Neticede Alman taarruzu durdurulmuştur.

Şurasını da kaydetmek lâzımdır ki, bütün bu harekât Alman arazisinde, Maginot hattı boyunca cereyan etmiştir. Maginot hattı, bu muharebelerin cereyan ettiği muntakadan yirmi kilometre mesafededir. Fransız mukavemet hattı, tank, dâfi silâhlarıyla doludur. Almanların zırhlı vesait kullanmak istememeleri de belki bu sebebden ileri gelmiştir.

Askerî vaziyet

Paris 17 (A.A.) — (Askerî vaziyet): Fransız kıtaatı, Alman erazisinde çarpışmağa devam etmektedir. Alman kıtaları tarafından, oldukça geniş bir cephe üzerinde dün yapılan harekât ehemmiyetli olmakla beraber, ancak bir safhadan ibaret bulunmaktadır. Harekât, kuvvetli topçu yardımıyla beraber piyade hücumlarından ibaret olup, büyük zırhlı cüzü tamlar hariç olmak üzere, alelade tipten takriben 8 - 9 fırka tarafından yapılmaktadır. Düşman, Maginot hattının çok ilerisinde işgal edilmiş bulunan muntakadaki sahra istihkamlarının teşkil ettiği ilk Fransız mukavemet hattına ulaşmağa hiçbir suretle muvaffak olamamış, otomatik silâhlar ve topçu ateşle uzak mesafede tutulmuştur. Düşman, zayıf bir işgal altında bulunan ve Alman kıtalarıyla temas temin eden küçük gözetleme yerleri hatlarını geçebilmiştir. Bu mevkiilerin müdahale, düşmanı geciktirici hareketlere devam ederek muntazam bir ricat yapmışlardır.

Düşman ileri hareketi, Fransız topçusunun muhtelif çapta toplarının ateşi altında yapılmıştır. Alman piyadeleri, geçtikleri saha üzerinde, mayın tarlalarıyla karşılaşmışlardır. Fransız istihkâm efradı, bu tarlaları vücutte getirmek için, ekseriyetle patlamamış Alman mayınları kullanmışlardır. Bu mayınlar, eylül ayındaki Fransız ileri hareketi esasında külliyetli miktarda ele geçirilmiş olup, aynı neviden Fransız mühimmatına ilâve edilmiştir. Alman taarruzu, Fransız kıtaları tarafından hazırlanan ilk mukavemet mevzii önünde durmuştur.

Fransız tebliği

Paris 17 (A.A.) — 17 ilkteşrin akşam tebliği:

Cephenin heyeti umumiyesinde mevzii hareketler olmaktadır. Bazı noktalarda şiddetli piyade muharebelerine rağmen cephenin heyeti umumiyesinde bu sabahdanberi bir değişiklik olmamıştır.

Atlantik denizinde bir Alman ticaret vapuru devriyemiz tarafından yakalanmıştır.

Hitler taarruz emri verdi

Kopenhag 17 (A.A.) — (Reuter): National Tidende'nin Berlindeki muhabirine göre, B. Hitler bitaraf bir memleketin barış lehinde tavassuttundan ümidini kesmiş ve buna binaen büyük taarruz hakkındaki son emirlerini vermiştir.

Muhabir, B. Hitlerin dün deniz ve hava kuvvetleri şefleriyle uzun bir görüşme yaptığını ilâve ediyor.

Alman tebliği

Berlin 17 (A.A.) — Yüksek komanda heyetinin tebliği: 16 ilkteşrinde Fransız kıtaları, işgal ettikleri Alman topraklarının büyük bir kısmını tahliye ederek hududa ve hududun gerisine kadar geri çekilmişlerdir.

İngiliz deniz kuvvetlerine dün yeniden muvaffakiyetli taarruzlar yapılmıştır. Frith of Forth'da İngiliz hava bataryalarının keşif ateşine ve avcı tayyarelerinin faaliyetine rağmen iki İngiliz gemisine ağır bombalar isabet etmiştir. Alman tayyare dâfi topları dün üç Fransız ve iki

İngiliz tayyaresi düşürmüşlerdir.

Alman tahtelbahirinin kumandanı «Royal Oak» ve «Repulse» gemilerinin Scapa Flow körfezinde torpillendiğini beyan etmektedir.

Şimal denizinde ve Baltıkta iktisadi harp, geçen hafta muvaffakiyetle devam etmiştir. 13 den 15 ilkteşrine kadar Atlantikte ceman 54,396 tonluk 7 vapur batırılmıştır. Fransızların en büyük petrol vapuru «Emile Niguet» batırılan vapurlar arasındadır.

Almanların hazırlıkları

Paris 17 — Garp cephesinde Almanların hazırlıkları devam ediyor. Gelen seslerden Almanların tank topladıkları anlaşılmaktadır. Moselle nehri ile Haardt ormanı arasında 75 mil uzunluğunda bir hat üzerinde icap eden tedbirler alınmıştır. Al-

manların başlıca bu kısımda taarruz edecekleri tahmin ediliyor. Maamafih asıl gayret iki veya üç noktada olacaktır. Almanlar buraya tanklar gönderecekler, tayyare dâfi toplarını mitralyöz ateşine tutmak üzere tayyareleri çok aşağıdan uçacaklardır.

Maginot hattında 30 bin İngiliz askerî yer almıştır. Bunların son derece modern vesaiti vardır. Çok geçmeden Fransada 32 İngiliz fırkası bulunacaktır.

Esirlerin harpten haberi yokmuş

Paris 17 — Fransızlar tarafından esir edilen Alman askerleri harpten ancak birkaç hafta evvel haberdar olmuşlardır. Bunlar manevraya gönderildiklerini zannediyorlardı. Almanyanın Bolşeviklerle ittifakını büyük bir hayretle karşılamışlardır.

Alman tayyarelerinin yeni bir taarruzu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Dört Alman tayyaresi düşürüldü

Londra 17 (A.A.) — Hadiseyi bizat görenlerin ifadesine göre, İskoçya üzerine yapılan Alman baskımında iki Alman tayyaresi denize, bir tayyare Firth of Forth sahili boyundaki ormanın arka tarafına ve dâfi toplarının isabet ettiği bir dördüncü tayyare ve Rosyth'in şarkına düşürülmüştür.

Chamberlainin beyanati

Londra 17 — İngiliz Başvekili B. Chamberlain, bugün Avam kamerasında, son Alman hava hücumları hakkında beyanatta bulunmuştur. Başvekil, Firth üzerine taarruz eden tayyarelerin 12 veya daha fazla olduğunu, dört Alman tayyaresi düşürüldüğünü söylediikten sonra demiştir ki:

— Bu gün de saat 6,30 da takriben dört düşman tayyaresi tarafından Scapa Flow üzerine bir taarruz yapılmıştır. Ironduke zırhlısının yanına iki bomba düşmüş ve gemi bazı hasara uğramıştır. Ne ölü ve ne de yaralı vardır.

Berlin 17 (A.A.) — 17 ilkteşrinde Alman tayyareleri Scapa Flow'ya kadar bir uçuş yapmışlardır. Koyda bulunan İngiliz harp gemilerine muvaffakiyetli bir taarruz yapılmıştır. Harp gemilerine büyük ve orta çapta bombalar isabet etmiş ve bilhassa bir saffi harp zırhlısı hasara uğramıştır.

Bu taarruz neticesinde bir hava harbi de olmuş ve bombardıman tayyarelerimiz bir düşman tayyaresini düşürmüşlerdir.

Düşmanın şiddetli müdafaa ateşine rağmen tayyarelerimiz, biri müstesna olmak üzere kâmilen uslerine dönmüştür.

Bir İngiliz tayyaresi ateş aldı

Londra 17 (A.A.) — Olsenzaal'dan gelen bir telgrafa göre, bir Alman avcı tayyaresi, bir İngiliz harp tayyaresini geçen gece Almanyanın şimali garbisinde Lingen civarında Hollanda hududunun pek yakını-

Edirne yolunda bir otobüs yolcusunun kolu koştur

Edirne 17 (Telefonla) — Karıştıran - Lüleburgaz arasında bir otobüs kazası oldu. Şoför İsmailin idaresindeki 75 numaralı İktisad otobüsü Edirneye gelirken mezkûr yerde 52 numaralı bir kamyonla karşılaşmıştır. Otobüs ve kamyon birbirlerine sürünerek süratle geçmiş ve bu sırada yolculardan birinin pencere kenarına dayamış olduğu kolu kopmuştur. Kolu kopan yolcu Çorlu hastanesine kaldırılmıştır.

İtalyan sefiri Lord Halifaxla konuştu

Londra 17 (A.A.) — Londradaki yeni İtalyan büyük elçisi Bastianini bugün öğleden sonra Hariciye nezaretine giderek Lord Halifaxla görüşmüştür.

Mısırda örfî idare

Kahire 17 (A.A.) — Başvekil Ali Mahir paşa, Mısırda örfî idaresinin, İngiltere - Mısır ittifak müahedesinin tabikati ve Süveyş kanalının müdafaa ihtimali sebepleri tahtında ilân edilmiş olduğunu söylemiştir.

da yere inmeğe mecbur etmiştir. Bu haberi veren Amsterdam telgrafi, İngiliz tayyaresinin yere inerek ateş aldığını ve içinde bulunan üç tayyarecinin biri yaralı olmak üzere kurtarıldığını bildirmektedir.

Balıkçı gemisi mürettebatının anlatıkları

Londra 17 — (A.A.) — Forth körfezi taarruzuna iştirak eden ve düşürülen bir Alman bombardıman tayyaresinin dört kişiden ibaret mürettebatının üçü bir balıkçı gemisi tarafından kurtarılmıştır. Gemi mürettebatı tayyarenin nasıl düşürüldüğünü şöyle anlatmışlardır:

«İngiliz avcı tayyareleri tarafından takip edilen büyük ve siyah bir tayyare gördük. Avcı tayyareleri, bu siyah tayyarenin yanına gelince etrafında dönmeğe ve ateş etmeğe başladılar. Siyah tayyare, birdenbire tepetaklak olarak denize düştü ve süratle batmağa başladı. Tayyarenin düştüğü yere geldiğimiz zaman mürettebatından üç kişinin bir tahlisiye simidine tutunduklarını gördük.

O aralık üstümüzden alçaktan uçan bir Alman tayyaresi daha geçti. Fakat İngiliz avcı tayyareleri tarafından takip edilmekte olduğundan şarka doğru yoluna devam etti. Denizdeki üç kişiyi kurtardık. Üçü de yaralı idi. Bunlardan biri gözünden, diğeri kaburgalarından, üçüncüsünde kolundan yaralanmıştı. Yaralılar bize hafızetle teşekkür ettiler. İçlerinden en yaşlısı gemimizin patronuna parmağındaki mühürlü altın yüzüğü hediye etti.»

Yaralı tayyarecilerin karaya çıkarılmaması hastaneye sevkedildikleri bildirilmektedir. İçlerinden biri ölmüştür.

İngiliz tayyarelerinin keşif uçuşları

Londra 17 (A.A.) — Hava Nezaretinin bildirdiğine göre, İngiliz tayyareleri dün Almanyanın garbinde ve şimali garbisinde muvaffakiyetli keşif uçuşları yapmışlardır. Bu tayyarelerden biri üssüne avdet etmemiştir.

Bozdağa ilk kar düştü

İzmir (Akşam) — Ödemiş'ten buraya gelenlerin söylediklerine göre, Bozdağ ilk kar düşmüştür. Ödemiş sporcuları, kış mevsiminde yapacakları kayak sporu için şimdiden hazırlıklara başlamışlardır. Sporcular için Bozdağ tepelerinde iki sığınak inşa ettirilmiştir.

Vilno, Lityanyanın hükümet merkezi oluyor

Kaunas 17 (A.A.) — Sovyet - Litvanya paktı tasdik edildiğinden, Vilno şehri çarşamba günü Litvanya kıtaatı tarafından işgal edilecek ve Litvanyanın merkezi olacaktır. Zira Kaunas muvakkat olarak merkez bulunuyordu. Yahudi ve Leh ekalliyetleri hakkında iyi muamele edilecektir. Büyük mekteplerin parçalanması, sosyal yardım ve yolların islahı gibi tedbirlerin müstacel mahiyette derpiş edileceği bildirilmektedir.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIALI

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur. Tefrika No. 110

Büyük devletlerin Babiâliye notası Kâmil paşanın siyasî tertibi imiş

Buna dair uzun müzakerelerle hazırlanmış müşterek nota 1913 kânunu sanisinin on yedinci günü öğleden sonra saat üçte elçiler heyetinin en kıdemlisi tarafından yanında diğer beş devlet elçisi olduğu halde Babiâliye getirildi. Hariciye Nazırı notayı aldı; ziyaretcilerinin yanında okuyarak hükümetin buna kısa bir zamanda cevap vereceğini söyledi.

Devletler bu notalarında hülâsatan şöyle diyorlardı:

(Muhasamatın avdetine meydan vermemeği arzu eden devletler verdikleri nasihatlere mukavemet ve sulhun in'ikadına mümanaatle deruhde ettiği vahim mesuliyet üzerine Babiâlinin dikkatini celbederler.

Harbin devamı payitahtın talihi mezvubahs ettirecek ve muhasamatı Asya vilâyetlerine teşmil eyleyecek neticeler hasıl ederse buna ancak kendisi sebebiyet vermiş olacaktır.

Devletler şimdiye kadar Babiâliye maruz olduğu tehlike karşısında ikaz etmeğe, bunlardan korumağa çok çalışmışlardır; hâlâ da çalışıyorlar. Ancak muhasamat tekrar başlarsa bu yoldaki gayretlerinin muvaffakiyete mazhar olabileceğine güvenmemelidir. Sulhün in'ikadından sonra Osmanlı devleti devletlerin maddî ve manevî yardımına muhtaç olacaktır. Bu yardımın nisbeti Babiâlinin devletlerin nasihatlerine tebaiyet derecesine muadil olacaktır.

Buna göre Avrupa devletleri müstereken Babiâliye Edirnenin Balkan müttetiklerine terkinde rıza göstermesini ve adaların mukadderatını tayin hususunu onlara bırakmasını tavsiye ederler.

Babiâli buna muvafakat ettiği takdirde devletler de Edirne müslümanlarının haklarına, dinî binalarla mallarına riayet edilmesini ve adalar meselesine verilecek hal şeklinin Osmanlı devletinin emniyetini ihlâl eylememesini temin edeceklerdir.)

Fransa Başvekili Poincaré, Les Balkans en feu eserinde bu teşebbüsün Babiâlinin telkini eseri olduğunu yazıyor. Diyor ki:

(Avusturyadan meded uman Türkler diğer devletlerden evvel ve Almanya ile birlikte onun da Edirneyi terk tavsiyesinde bulunduğunu görünce hiç olmazsa mesuliyetten tevakkî eylemek istediler. Elçiler heyetinin kendilerine biri birine mutabık, fakat ayrı, ayrı müracaatlar yapacak yerde müşterek bir tebliğde bulunmasını telkin eylediler.

Bunun üzerine devlet ricalinden ve yüksek memurlardan mürekkep bir fevkalâde meclis toplanacağını ve bu meclis Edirnenin terkinde karar verirse hükümetin de bu karara ittiba edeceğini anlattılar.

Daima kaçamak yolları!)

Poincaré'nin bu sözlerine göre Edirnenin terki hakkında devletlerce yapılan müşterek demarş bu noktada Avrupanın ne kadar ağır bastığını Türk efkârı umumiyesine anlatmak ve Kabineyi ihtiyar edeceği kararda mazur göstermek üzere Kâmil paşanın siyasî bir tertibi olmuştur!

Her halde Kâmil paşa bir saltanat şûrası tertibine sırtındaki mesuliyet yükünü hafifletebileceğini zannediyordu.

Bu teşebbüs mahiyetli pek acıklı bir siyasî komedyadan başka birşey olmadı.

Meşveret neticesinin ne olacağı evvelden malûm idi!

Davetlilerden Mahmud Şevket paşa gibi birkaç kişi ancak Meclise gelmemek derecesinde yarım bir fikir istiklâlî gösterebilmişlerdi.

Meclis 1913 Kânunusandisinin yirmi ikinci günü Dolmabahçe sarayında Kâmil paşa riyasetinde toplandı. Kâmil paşa:

— Pek vahim bir buhran anında hükümet millî meselelerde nüfuz sahibi olan en maruf rical ile istişare etmek, takip ettiği siyasetin milletce tasdik olunup olunmadığını anlamak istedi. (1)

İçtimada başka bir hattı hareket takibile daha müfid neticeler elde edilebileceği hakkında bazı telkinler ortaya konulmak ihtimalini de düşündü.

Sözlerle celseyi açtı:

Devletlerin notası okunduktan sonra Harbiye Nazırı Nazım paşa ordunun harpte devamı şiddetle arzu ettiğini, fakat Selânik ve Manastırı gerl almak, Edirneyi muhasaradan kurtarmak ihtimali olmadığını söyledi.

Maliye Nazırı Abdürrahman efendi de hazinenin halî pek kritik olduğunu, muhasamat bitmedikçe Avrupa malî piyasalarından hiç birşey beklenemeyeceğini izah etti. Hariciye Nazırı Noradonkiyan efendi beynelmil valiziyeti, devletler nezdinde yapılan teşebbüsleri anlattı. Rusyanın muhasamatın devamı kendisini bitaraflığını terke mecbur bırakacağını iki defa bildirdiğini haber verdi ve Avrupalı zühur edebilecek ihtilâl ve ihtilâflardan, müşkülattan Osmanlı devletinin istifade eyleyebilmesi için pek az ümid olduğunu da ilâve etti. Gazi Ahmed Muhtar, Müşir Fuad, eski Sadrazam Said paşalar sulh akdinin mecburi olduğunu beyan eylediler.

Reis — Harbe devamı muvafık görenler ayağa kalksın!

Kimse ayağa kalkmadı.

Vükelâ Heyetince serdedilen rey ve mütalâalara tevfikân bu saltanat şûrası (büyük devletlerin adaletkârane hislerine itimad gösterilerek onlar tarafından beyan olunan vaidlerin, yardımların istihsalı fiğiyatına ve memleketin âtiyen selâmetine iktisadi menfaatlerini temin esbabının istikmaline çalışılması hususlarının hamiyetlerine terkinde.) karar verdi. (2)

Bu karar Edirnenin Bulgarlara terkinde ve ne kadar ağır şartlar olursa olsun sulh yapılmasını tazammun ediyordu! Kâmil paşa Kabinelerinin toplantısında (Balkan devletlerinin Allahın takdiriyle kazandıkları tam galebe ve büyük devletlerin işe müdahale ile Londra konferansında verdikleri nihai karara nazaran Rumelinin kurtarılmasına imkân kalmamıştır. Ancak Edirne vilâyetinin nüfusa ekserisi İslâm olmasına, Edirnenin Osmanlı devletinin kadim payitahtı olup birçok İslâm eserleri ile dolu bulunması itibarile Bulgarlara terki hem hakta ve adile, hem mahlata muvafık olmaz. Bu sebeble bu vilâyetin idare şekli büyük devletlerle müttetik kararlarştırılarak bir İslâm prensine tevdi olunmasına ve Şvîçre gibi müstakil ve bitaraf hale konulmasına, Asya mülhakatından olan adaların da Anadoluya kurbilyetleri dolayısıyla Yunanlılara terki uyumacağından bu noktanın da büyük devletlerin dikkat nazarlarına arz olunarak adalar mukadderatının bu devletlerin adil reylerine tevdi hakkında bir nota tanzim edilmesine) karar verildi.

Bu kararın tatbik sahasına girmesine meydan kalmadı. İttihadcıların bir darbesile - Babiâli baskını - Kâmil paşa Kabinesi devrildi. (3)

Kâmil paşa yerine Mahmud Şevket paşa Sadrazam oldu.

Babiâli baskınına tertib eden İttihad ve Terakki erkânından Talât bey:

— Vaki olan tebeddül gösterir ki biz ya millî şerefi kurtaracağız yahud bu uğurda mahvolacağız. Muharebenin devamını istemiyoruz. Fakat bunda bizim için katî şart Edirnenin bizde kalmasıdır. demişti.

Mahmud Şevket paşa Kabinesi ne riyaseten, ne harben Edirneyi kurtaramadı.

İttihad ve Terakki de Edirneyi kurtaramadan ve «mahiv dahi olmadan» sulhu yapmağa mecbur oldu!

(Arkası var)

(1) Bu hak mebusan meclisine aid değil miydi?

(2) Bu karara bir muhalif rey olduğuna dair bir yerde bir kayıd gördüm. Fakat bu reyin kime aid olduğunu hakkında bir sarahata tesadüf edemedim.

(3) Bu mesele ayrıca izah olunacaktır.

HEP AKŞAM
BİR HİKÂYE

"Eyvah kuduruyorum,"

SPOR
Atletlerimizin muvaffakiyeti ve 3 karşılayıcı!

10 uncu Balkan oyunlarına iştirak eden atletlerimizin evvelki gün Atinadan avdet ettikleri malumdur. Esfele kaydetmek mecburiyetindeyiz ki bu avdet yabancı bir muhitte kazanılan derecelerle mütenasip olmayacak derecede sessiz oldu. Atletlerimiz senelerdenberi eşine tesadüf edilmiyen bir varlık gösterdiler. Balkanlara bilhassa bu oyunların idamesine büyük gayret sarfeden Yunan halkına geniş bir sempati telkin ettiler.

Bütün bunlara rağmen 30 kişilik sporcu kaflesini maalesef ancak, o da teşkilâtla alakası olmayan 3 gazeteci karşıladı. Yabancı bir muhitte eli bini aşan muazzam bir seyirci kaflesinin alkışları arasında bayrağımızı üç defa şeref direğine çektiğimiz Türk millî marşını kaldırmağa muvaffak olan atletlerimize karşı gösterilen bir alkışsızlık çok acıdır. Elliye yakın kulübü ve binlerce sporcusu olan şehrimiz spor teşkilâtı bu lakaydsını acaba ne ile tevîl edecektir? Giden atlet kafflesinde kendi kulübünün azaları da bulunan klüp idarecilerinin rihata kadar gelmek zahmetini neden ihtiyar edemediler? Yukarıdaki suallerin cevabını bugün için verecek vaziyette olmamakla beraber bu işi doğrudan doğruya spor telâkkimizin yanlışlığına hamletmekteyiz.

Gelen kafilie bir futbol ekibi olsa ve aynı muvaffakiyetle avdet etseydi (Maalesef senelerdenberi futbolçülerimizin böyle bir muvaffakiyetine şahid olmaktan çok uzak kaldık) eminiz ki o rihetli yüzlerce sporcu ve bir o kadar gelenekten geçilmez bir hale gelirdi. Maamafih bu kabahati yalnız teşkilât ve idarecilerimize yüklemek de doğru değildir. Bu, spordaki yanlış telâkkimiz doğurduğu içtimai bir yaradır. Elbet bir gün gelecek bütün dünyada olduğu gibi bizler de atletizmin spordaki rolünü öğrenecek ve Balkanlarda derece alan atletlerimizi karşılamaktan büyük haz duyacağız.

İstanbul muntakası takdir edildi

Su sporları mevsimî zarfında yüzme, kürek ve yelken müsabakalarını büyük bir intizam içinde ıera eden İstanbul muntakası, beden terbiyesi umum müdürlüğü tarafından takdir ve tebrik edilmiştir.

Hilâl kulübünün bir itirazı

Hilâl spor kulübü genel sekreterliğinden: Kulübümüzün 15/10/39 pazar günü Fenerbahçe stadında Topkapı kulübü ile yapacağı maça vaktinde gelmediği yazılmakta ise de gerek gazetelerle yapılan tebliğatta ve gerek tanzim edilen fikstürde tesbit olunan maç saati 13-1 olduğu halde -hasb-icap saatin değiştirilmesi varid olsa bile tebliği lâzımgeldi- İstanbul bölgesi futbol ajanlığından buna dair her hangi bir tebliğ almayan kulübümüzün tayin edilen saatte kesif bir kalabalığın da şahid olduğu üzere sahada hazır bulunmuştur. Keyfiyetin muhterem gazetelerle ilânını rica ederiz.

Alman millî takımı Sofyaya gidecek

Sofya 16 - Bulgar olimpiyad komitesi reisi St. Çapraşkov Alman millî futbol takımını Sofyaya çağırmıştır. Alman spor önderi ile vaki olan telefon muhaveresi neticesinde husule gelen uyuşma mucibince Alman futbol millî takımı Sofyada Bulgar millî takımı ile 22 sinda karşılaşacaktır.

Aptaman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam» ın KÜÇÜK İLANLARI'ndan istifade ediniz.

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 62

Yazan: İskender Fahreddin

Ömer o akşam şehir kapısına çıktı ve gece yarısına kadar, Can'ı öldürmeğe giden adamın yolunu bekledi

Diyenlere başını sallıyarak gültüyor ve:
— Can bey yaşıyor...
— Diye cevap veriyordu.

Şeyh Mehdi kızının bu halini görünce meraka düşmüştü:
— Leylâ deli değil. Onun da duyduğu ve bildiği bir şey olsa gerek.

Diyor, Ur'a adamlar gönderiyordu. Leylânın kocası, (Can) ın ölümlüne o kadar inanmıştı ki, karısının bu habere inanmadığını gördükçe gileden çıkıyordu.

Ömer:
— Ben onun kafasından ve kalbinden bu düşünceleri ve bu sevgiyi söküp atacağım.

Diyecek, tekrar Leylâ ile meşgul olmağa başlamıştı.
Aradan çok geçmeden, Mehdi, Ur şehrinde su haberi aldı:
— Reisin oğlu mezara gömüldükten sonra, hortlayarak tabuttan çıkmış ve dağa kaçmıştır. Urman bu hâdiseden çok meyustur. Zira, Türkler, hortlayan insanı uğursuz sayarlar ve yurdun hangi köşesinde olursa olsun, böyle bir insana selâm bile vermezler. Reis: — Artık o benim oğlum değildir, diyor.

Leylânın babası kızının da bu haberi öğündüğünden emindi. Böyle olmasaydı, Leylâ nasıl neşelenebilirdi?

Şeyh Mehdi bu haberi alır almaz damadını çağırdı:
— Ömer! - dedi Urmanın oğlu yaşıyor mu, mezara gömüldükleri halde dirilip çıkmış ve şimdi dağda yaşıyor mu. Kızımın yeniden ümide düşmesinin ve neşelenmesinin sebebi bu olsa gerek.

Ömer bu haberi alınca beyninden vurulmuşa döndü:
— Bu ne meşum erkek! Türkler hortlakları şehirden uzaklaştırırlar ve ona selâm bile vermezler. O halde (Can) ın meskeni bundan sonra dağlardan başka bir yer olmuştur.

— Onun meskeni neresi olursa olsun, Can mademki yaşıyor, kızım Leylânın kalbini saran bu meşum aşk ateşi de sönmemiş demektir.

Ömer yumruklarını sıkarak bağıрмаğa başladı:
— Ben, melûnun vücüdünü ortadan kaldırmak için, evvelce iki kere Ur dağına gitmişim. Fakat, onunla karşılaşınca -her nasense- çabucak yumasıyverdim. Ona acım ve bir kulna bile dokunmadan geri döndüm. Bu sefer onu gidip ortadan kaldırmalıyım. Başka türlü rahat etmem imkân yoktur. Bu suretle Leylâ da ümidini kesmiş olur.

Mehdi, kızını bu derdden kurtarmak için, Ömerin fikrini kabul ederek:
— Bundan başka kurtuluş yolu yoktur, dedi, fakat ben senin Ur dağına gitmene razı değilim. Madem ki, iki kere onu öldürmeğe gittiğin halde boş döndün, birşey yapamadın! Bu sefer de gidersen, gene kollarını sallıyarak döneceğinden eminin. Bana kalırsa, (Can) ı öldürmek için Ur dağına başka birini gönderelim. Bu işi başka birinin yapması daha iyi olur sanırım.

Ömerin, birçok akınlarda yanında bulunan emni ve cesur adamlarından biri vardı: Kiys.

Bu adam aynı zamanda çok merhametsizdi.
Çölde Kiys'i görenler:
— Kasırga geliyor!...
Diye kaçıyorlardı.

Çocuklar ve kadınlar ona:
— Taş yürekli adam.
Derlerdi. Kiys acımak bilmezdi. Ömerin harpte (vur!) dediğini düşünmeden vururdu.

Şeyh Mehdi:
— Bu işi ondan başka kimse yapamaz. Demiş ve Kiys'in Ur dağına gitmesini muvafık bulmuştu.

O gün bu işe karar verdiler.
Taş yürekli Kiys bir ata binerek hemen yola çıktı.

— Demek yalan söylüyor?
— Kahrımı basarım... Bütün çapkın oğlanlar, senin gibi zavallı ve fakir kızları kandırmak için bu bahaneyi ileri sürerler.

— !
Yavrucacağın gözlerinden yaşlar süzülmeğe başladı. Seza pek üzüldü.

Tatlı bir sesle:
— Suzan, yavrum! Daha metin olmalısın... Artık yaşın da on sekiz!... Çocukluğın bırak... Demek ki alâkadar olduğunuz çocuk, komşunuz?

— Evet.
— Ne iş yapıyor?
— Avukat yanında çalışıyor. Hukuk mezunu... Kendi de ileride avukat olacak... Para kazanacak.

— Demek şimdilik cebi delik? Suzan içini çekti.

— Hayır! Aşağı yukarı benim kadar fakir.

Seza biran, bu parasız kıza gönül veren müstakbel avukatı takdir eder gibi olduysa da herşeyden şüphelenen tabiati onu gene itimadsızlığa sevketti.

— Öyleyse daha ziyade ihtiyatlı davranmalı, inanmamalıyız, kızım.
— Niçin?
— Bedavaya macera arıyor demektir.

— O öyle olamaz, Seza hanım, öyle olamaz.

— Demek yalan söylüyor?
— Kahrımı basarım... Bütün çapkın oğlanlar, senin gibi zavallı ve fakir kızları kandırmak için bu bahaneyi ileri sürerler.

— !
Yavrucacağın gözlerinden yaşlar süzülmeğe başladı. Seza pek üzüldü.

Tatlı bir sesle:
— Suzan, yavrum! Daha metin olmalısın... Artık yaşın da on sekiz!... Çocukluğın bırak... Demek ki alâkadar olduğunuz çocuk, komşunuz?

— Evet.
— Ne iş yapıyor?
— Avukat yanında çalışıyor. Hukuk mezunu... Kendi de ileride avukat olacak... Para kazanacak.

— Demek şimdilik cebi delik? Suzan içini çekti.

— Hayır! Aşağı yukarı benim kadar fakir.

Seza biran, bu parasız kıza gönül veren müstakbel avukatı takdir eder gibi olduysa da herşeyden şüphelenen tabiati onu gene itimadsızlığa sevketti.

— Öyleyse daha ziyade ihtiyatlı davranmalı, inanmamalıyız, kızım.
— Niçin?
— Bedavaya macera arıyor demektir.

— O öyle olamaz, Seza hanım, öyle olamaz.

— Demek yalan söylüyor?
— Kahrımı basarım... Bütün çapkın oğlanlar, senin gibi zavallı ve fakir kızları kandırmak için bu bahaneyi ileri sürerler.

— !
Yavrucacağın gözlerinden yaşlar süzülmeğe başladı. Seza pek üzüldü.

Tatlı bir sesle:
— Suzan, yavrum! Daha metin olmalısın... Artık yaşın da on sekiz!... Çocukluğın bırak... Demek ki alâkadar olduğunuz çocuk, komşunuz?

— Evet.
— Ne iş yapıyor?
— Avukat yanında çalışıyor. Hukuk mezunu... Kendi de ileride avukat olacak... Para kazanacak.

— Demek şimdilik cebi delik? Suzan içini çekti.

— Hayır! Aşağı yukarı benim kadar fakir.

Seza biran, bu parasız kıza gönül veren müstakbel avukatı takdir eder gibi olduysa da herşeyden şüphelenen tabiati onu gene itimadsızlığa sevketti.

— Öyleyse daha ziyade ihtiyatlı davranmalı, inanmamalıyız, kızım.
— Niçin?
— Bedavaya macera arıyor demektir.

— O öyle olamaz, Seza hanım, öyle olamaz.

— Demek yalan söylüyor?
— Kahrımı basarım... Bütün çapkın oğlanlar, senin gibi zavallı ve fakir kızları kandırmak için bu bahaneyi ileri sürerler.

— !
Yavrucacağın gözlerinden yaşlar süzülmeğe başladı. Seza pek üzüldü.

Tatlı bir sesle:
— Suzan, yavrum! Daha metin olmalısın... Artık yaşın da on sekiz!... Çocukluğın bırak... Demek ki alâkadar olduğunuz çocuk, komşunuz?

— Evet.
— Ne iş yapıyor?
— Avukat yanında çalışıyor. Hukuk mezunu... Kendi de ileride avukat olacak... Para kazanacak.

— Demek şimdilik cebi delik? Suzan içini çekti.

— Hayır! Aşağı yukarı benim kadar fakir.

Mezardan gelen mektup nasıl meydana çıktı?

Ömer, Kiys'in yolunu bekliye dursun. Şeyhin çok sevdiği bir maymunu vardı. Bu maymunun yalnız dili yoktu; her sözü anlar ve insan gibi iş görürdü.

Sar. bu, maymunun adıyla.
Sar. Leylânın odasına da girip çıkardı. Sar'ın bir huyu vardı, yabancı birini gördüğü zaman şeyhe koşar ve etrafında dönmeğe başlardı.

Bir sabah Sar, gene her zamanki gibi Leylânın odasına gitmişti; şeyhin yanına geldiği zaman, etrafında dönmeğe ve eteğini çekmeğe başladı. Sar şeyhi sürüklüyecek gülmeye istiyordu.

Şeyh Mehdi şüpheye düştü:
— Beni nereye götüreceksin?
Diye sordu.

Sar kapıdan çıktı. bahçeye indi. Şeyh maymunu takip ediyordu.

Bahçeye indikleri zaman meydana kimse yoktu. Fakat Sar havuz başına doğru koşuyor ve arasında şeyhin bacaklarına sarılarak, (Çabuk gel!) demek isteyen bir eda ile efendisinin yüzüne bakıyordu.

Havuzun arkasında yere döşenmiş kırmızı mermerlerin üstünde durmuşlardı. Maymun kırmızı mermerlerden birinin üstüne basarak, elile taşı kaldırmak istedi.

Taş ağırdu. Bunu Sar kaldıramazdı. Maymun taşı kaldırmamasını istiyordu.

Şeyh Mehdi:
— Bu havuzun elbette bildiği birşey var, dedi, beni buraya boşuna getirmediydi ya.

Ve yere eğilerek, mermerin ucundan tuttu. kaldırdı. Mermerin altı kum döşenmişti. Şeyh Mehdi kumun üstünde birşey göremedi. Fakat, Sar herşeyi çabuk meydana çıkardı; kumun ellerle eşeledi. Kumun altından bir deri parçası çıktı. Şeyh Mehdi deri parçasını tereddüde aldı... İçini açınca (Can) beyden gelen mektup meydana çıktı.

Şeyh Mehdi, Maymunun sırtını okşıyarak:
— Bugün seni kızarmış av etile besliyeceğim. Sar! dedi - Sen insanlardan daha sadık bir mahlûksun.

Şeyh Mehdi derhal taşı kapadı ve mektubu alarak odasına döndü. Bu mektubu kırmızı mermerin altına hiç şüphe yok ki, Leylâ koymuştu.

Leylânın babası (Can) ın mektubunu okuyunca, hiddetinden ateş püskürmeğe başladı.

— Kızımın neşesinin ve tekrar ümide düşmesinin sebebi şimdi anladım. Demek ki, (Can) babasının tazyikinden kurtulmak için yalandan ölmüş, ve mezara kadar bu oyunu oynamış. Ve herkesi bu suretle aldatıktan sonra, gene eskisi gibi dağa kaçarak kızımı kıskırtmağa yetlenmiş.

Mehdi mektubu avucunun içinde bukererek sedirini üstüne fırlattı.

— Kiys'i Ur dağına göndermemizde ne büyük isabet varmış. Ben hâlâ (Can) ın dirliğine inanmıyorum. Kiys bugün deşise yarın, onun derisini yüzüp dönecektir. Leylâ onun ölümlünü duysa bile bir iki gün ağladuktan sonra ümidini keser, Ömer de karısına kavuşmuş olur.

Şeyh Mehdi bu hâdiseyi kimseye anlatmadı. Hatta Leylânın anasına bile açmadı. O gün Sar'a muhteşem bir sofa kurulmuş ve önüne nefis kızarmış av etleri konmuştu.

Bunu görenler:
— Şeyh mutlaka maymunun mühim bir yararlığını görmüştür, diyorlardı.

Şeyh Mehdi o günü sabırsızlıkla geçirdi. Kiys belki o akşam belki de ertesi gün dönecekti.

Ömer hâlâ karısından yüz bulmuyordu. O gün gene her zamanki gibi, Leylânın kapısına bir kucak dolusu hediye getirdi. Leylâ kapıyı açarak:
— Defol buradan... (Arkası var)

— Demek yalan söylüyor?
— Kahrımı basarım... Bütün çapkın oğlanlar, senin gibi zavallı ve fakir kızları kandırmak için bu bahaneyi ileri sürerler.

— !
Yavrucacağın gözlerinden yaşlar süzülmeğe başladı. Seza pek üzüldü.

Tatlı bir sesle:
— Suzan, yavrum! Daha metin olmalısın... Artık yaşın da on sekiz!... Çocukluğın bırak... Demek ki alâkadar olduğunuz çocuk, komşunuz?

— Evet.
— Ne iş yapıyor?
— Avukat yanında çalışıyor. Hukuk mezunu... Kendi de ileride avukat olacak... Para kazanacak.

— Demek şimdilik cebi delik? Suzan içini çekti.

— Hayır! Aşağı yukarı benim kadar fakir.

Seza biran, bu parasız kıza gönül veren müstakbel avukatı takdir eder gibi olduysa da herşeyden şüphelenen tabiati onu gene itimadsızlığa sevketti.

— Öyleyse daha ziyade ihtiyatlı davranmalı, inanmamalıyız, kızım.
— Niçin?
— Bedavaya macera arıyor demektir.

— O öyle olamaz, Seza hanım, öyle olamaz.

— Demek yalan söylüyor?
— Kahrımı basarım... Bütün çapkın oğlanlar, senin gibi zavallı ve fakir kızları kandırmak için bu bahaneyi ileri sürerler.

— !
Yavrucacağın gözlerinden yaşlar süzülmeğe başladı. Seza pek üzüldü.

Tatlı bir sesle:
— Suzan, yavrum! Daha metin olmalısın... Artık yaşın da on sekiz!... Çocukluğın bırak... Demek ki alâkadar olduğunuz çocuk, komşunuz?

— Evet.
— Ne iş yapıyor?
— Avukat yanında çalışıyor. Hukuk mezunu... Kendi de ileride avukat olacak... Para kazanacak.

— Demek şimdilik cebi delik? Suzan içini çekti.

— Hayır! Aşağı yukarı benim kadar fakir.

Seza biran, bu parasız kıza gönül veren müstakbel avukatı takdir eder gibi olduysa da herşeyden şüphelenen tabiati onu gene itimadsızlığa sevketti.

— Öyleyse daha ziyade ihtiyatlı davranmalı, inanmamalıyız, kızım.
— Niçin?
— Bedavaya macera arıyor demektir.

— O öyle olamaz, Seza hanım, öyle olamaz.

— Demek yalan söylüyor?
— Kahrımı basarım... Bütün çapkın oğlanlar, senin gibi zavallı ve fakir kızları kandırmak için bu bahaneyi ileri sürerler.

— !
Yavrucacağın gözlerinden yaşlar süzülmeğe başladı. Seza pek üzüldü.

Tatlı bir sesle:
— Suzan, yavrum! Daha metin olmalısın... Artık yaşın da on sekiz!... Çocukluğın bırak... Demek ki alâkadar olduğunuz çocuk, komşunuz?

— Evet.
— Ne iş yapıyor?
— Avukat yanında çalışıyor. Hukuk mezunu... Kendi de ileride avukat olacak... Para kazanacak.

— Demek şimdilik cebi delik? Suzan içini çekti.

— Hayır! Aşağı yukarı benim kadar fakir.

Seza biran, bu parasız kıza gönül veren müstakbel avukatı takdir eder gibi olduysa da herşeyden şüphelenen tabiati onu gene itimadsızlığa sevketti.

— Öyleyse daha ziyade ihtiyatlı davranmalı, inanmamalıyız, kızım.
— Niçin?
— Bedavaya macera arıyor demektir.

— O öyle olamaz, Seza hanım, öyle olamaz.

— Demek yalan söylüyor?
— Kahrımı basarım... Bütün çapkın oğlanlar, senin gibi zavallı ve fakir kızları kandırmak için bu bahaneyi ileri sürerler.

— !
Yavrucacağın gözlerinden yaşlar süzülmeğe başladı. Seza pek üzüldü.

Tefrika No. 103

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

Aynı zamanda güzel miydi? Buna şüphe etmemişti. Ragıp, Süzanın gönlünü maddî cihetinden değil, manevî hasletlerinden dolayı teshir etmişti.

Sabahları yedide taze hava ile odasını doldurmak üzere penceresini açtığı vakit, gözü aynı zamanda komşusunun görünüp görünmeyeceğindedi. O saatlerde Ragıp da uyanarak pencerede belirirdi. Birbirlerinin gönlünü alacak dostca cümleler söylerlerdi.

O sabah Süzan azıcık vakti olduğu için Beyoğlu caddesinde dolaştı. Birdenbire, bir köşebaşında, zarif tuvaletile, cazip yüzü ve vücudile Seza belirdi. Maiyetindeki kıza görünce gülmüsiyere:

— Nereye böyle erkenden? - dedi.

Genç kız, şaşırıp ne diyeceğini bilemedi.

— A... Siz misiniz efendim?

— Öyle ya, benim... Karşımızdayım da hâlâ soruyorsunuz. Evladım! Terzihane yürüdüğü cihette değil...

— Burak bu evhamları Hatice... Kudurduğun filân yok... Hepsini evham!..

— Hayır, hayır... Muhakkak kuduruyorum. Hem demin sofrada kılıbastıyı yerken kocaman bir lokmayı çiğnemedim yuttum... Kudurma alametleri başladı. İğmiden öteyi beriyi sırmak ihtiyacı kabarıyor... Yavrum fazla sinirlisin!.. Bu düşünceleri bırak... Kendi kendini böyle durup dururken yeme.

Hayatımız artık zehir olmuştu. Meselâ karımla aramızda küçük bir münakaşa geçse Hatice hemen:

— A... Üstüme düşme... Beni sinirlendirme... Zaten kudurmak üzereyim. Şimdi kuduruyorum, diyordu.

Hatice: «Ha kudurdum, ha kuduracağım» düşüncesiyle yaşıyordu.

Meselâ durup dururken kolumu tutuyor:
— Hamdi, diyordu, içimden havlamak, hırlamak arzuları belliyor. Kuduruyorum galiba...

Gülüyordum:
— Karıcığım, diyordu, insan böyle kuduramaz... Havlamak, hırlamak ihtiyacı gelmez... Bunların hepsi kuruntu canım...

Dün akşam yemekte de bir aksilik oldu. Karım son derece sinirli olduğu için bir aralık yemek yerken dilini ısırıldı. Seg misin ısırın?...

— Eyvah... Kudurdum! diye sofradan kalktı...

Ben onun dilini filân ısırıldığını farketmişim. Sordum:
— Gene ne oldu?

— Bitti... Artık herşey bitti... Kudurdum. Evvelâ, kendi dilimi ısırıldım!

— Yavrucüğüm, insan bazen yemekte dilini ısırır, bundan kudurma alameti çıkarılır mı?..

— Daha ne olsun?... Kudurma ısırma ile başlamaz mı? İşte ben de kendi kendim dilini ısırıldım...

Gözleri yuvalarından fırlamıştı. Güç halle kendisini teskin ettim. Yattı. Saatler uyuymadı. Biraz kendimden geçmiş, dalmışım. Beni dürtükliye dürtükliye uyardı:

— Kalk, kalk... diye sesleniyordu. Telâşa yerimden fırladım:

— Ne var? Ne oluyor?... dedim. Evden yağın çıktı, yahud hırsızlar girdi, zelzele filân oluyor sanmışım... O korkunç bir sesle:

— Kalk, dedi, kuduruyorum... Artık iyiden iyiyi alametler başladı.

Yataktan fırladım. Karımı şiddetli bir titreme almıştı. O kadar ki, titremesinden karyola sarılıyordu. Bir türlü titremesi bitmiyordu...

Bana bile bir şüphe geldi. Acaba hakikaten kuduruyor muydu?..

Karım:
— Bak karışmam... diyordu, şimdide sudar «Birşeyin yok» diye beni oyalayıp durdu. Eğer bir kudurmuş yanımda sen varsın... İlk ısracığım insan sen olacaksın... ben kudurup öldükten sonra sen ne diye yaşayacaksın?

Birdenbire aklıma birşey gelmişti. Karım:
— Karıcığım, dedim, gene evhama kapıldın... Kuduranların sudan korktukları meşhurdur... Bak bir tecrübe edelim.

Böyle söyleyerek bir bardak su doldurdum. Karıma verdim. Yudum yudum içti... Bardağı yarladı. Ben:

— Gördün mü? dedim, kuduz olsan su içebilir misin?..

Bundan sonra bardakta kalan suya elini soktu. Başına biraz su döktü. Bir bardak daha doldurdum. Biraz da yüzüne su çarptı. Ferahlamıştı. Kuduz olmadığına inanmıştı. Titremesi geçti. Zaten onun sinirden başka birşey olmadığı muhakkaktı.

Titremesi de bundan ileri geliyordu. Tekrar yorganını çekti. Biraz sonra misil misil uyumağa başladı. Fakat benim artık asabım bozulmuştu. Sabaha kadar gözümü kırpmadım. İşte uykusuzluğumun sebebi...

Hikmet Feridun Es

— Biraz hava alıyorum.

— Dün gece hava alamadın galiba, çapkın kız!... Ah seni gidi yere bakar yürek yakar seni!...

— !
Şimdiye kadar kendine daima hürmetkâr duran Seza'nın bu ânî lâubaliliği Suzanı şaşırttı.

Seza devamla:
— Senin bütün sırlarını bilenler var!

Kızcağız, kulaklarına kadar kızardı.

ÇOCUK DÜNYASI

Eylül bilmecesinde hediye kazananlar

Fotograf makinesi kazanan

İskender: Divanyolu Çocuk Esirgeme kurumunda.

Dolma kalem kazanan

Münir Öz: Darüşşefaka lisesi sınıf 7 No. 91.

Kotra kazanan

Bahaeddin: Bayraktar Fatih orta okulu III. B. No. 215.

Kolonya kazananlar

Orhan Balaban: Bakırköy II O. O. No. 134, Nesrin: Arnavutköy Amerikan kız koleji, Nermin: Tophane Salıpaşası No. 17, Halis: Üsküdar Beylikçeşme karşısı No. 47, Behire Tugay: Çapa kız öğretmen okulunda, Süheyl: Anlak: Vezneliler Kılhanı sok. No. 5 Nedret Yetik: Beşiktaş kız orta okulu, Bihet: Erenköy kız lisesi S. 4 No. 1160, İlhan Akdemir: Beyoğlu O. O. S. 7 No. 398, Neriman Sürmen: Yerebatan cad. Hamit Tamer Apt. No. 5

Mendil kazananlar

Suat Kurt: Süleymaniye Hoca Kiyasetin mahallesi No. 26, Sezal Özyiğit: Haydarpaşa lisesi 4/I. No. 1046, Şadi Ağun: İst. 63 ük okul No. 47, Sabahat İçöz: Kadıköy Meltem sokak No. 14, Reyhan Saygı: Üsküdar Amerikan kız lisesi S. 7, Leman: Gedikpaşa hamam caddesi No. 15, Ayten Terzioğlu: Bafra Gazi okulu No. 385, Naciye Tomulay: Kastamonu İnhisarlar sivil memuru, Türkân Arık: Ankara M. M. V. 3 cü şube Fevzi Arık kızı, Hayriünisa Sarızybek: Adana İsmet İnönü kız enstitüsü S. 2

Çorap kazananlar

Süvezda Surenen: Eskişehir Ük okul karşısında No. 7, Enise Yücel: Tekirdağ Ortaokul S. 2, Mustafa İlden: Burdur O. O. sınıf 2 A No. 378, Gönül Demirel: Defterdarlık evrak memuru Tevfik kızı, Mübeccel Beşoarak: Cebeci asfalt üzerinde No. 45, Ali Özbörek: Taksim kazancı No. 14, Cezmi Tarık: Beykoz 40 cü ilk okul No. 250, Derya Baykara: Davutpaşa O. O. S. 1 No. 31, Samim: Çemberlitaş Güzel Apt. No. 4, İncel Soykök: Safer 14 üncü ilk okul S. 4.

Defter kazananlar

İhsan Gerekli: Edirne Erkek lisesi 4 B. No. 828, Güngör Beril: Ezine 66 topçu alayı yüzbaşı Refik oğlu, Ülker Kiper: Ankara Cebeci İtekin İlk okul S. 5 A No. 930, Kemal Büyükkök: Fatih O. O. No. 247, Ulvi Okar: Kabataş lisesi No. 895, Şükran Akod: Beyoğlu 11 inci okul 418, Lâfife Çetin: Kurtuluş Türkbeşi sokak No. 76, Fahire Durur: İst. kız lisesi IV. H. Vasil Rahjopolos: Bakırköy Hür adam sok. 28, F. Turan: Üsküdar Selimiye.

Bir düzine kalem kazananlar

Nimet Özdoğan: Üsküdar 19 uncu ilk okul 560, İhsan: Gazi Osman paşa O. O. No. 86, Haldun Dincman: Aksaray Ordu cad. No. 357, Zafer Demiröz: Şehremini 50 inci ilkokul S. 4, Sabahattin Öneş: Beşiktaş Işık lisesi No. 105, Pakize: Tophane Sanatlar mektebi sok. No. 4/3, Kudret Selçuk: Kadıköy O. O. S. 1, Meliha Gökaşan: Çapa kız orta O. No. 501, Münthea Özgöy: Aksaray küçük Langa cad. No. 30, Ümit Kartun: Arnavutköy 25 inci ilkokul.

Muhtelif hediye kazananlar

Nermin Osman: Atilla cad. No. 9 Ankara, Birgül Ar: Mensucat fabrikası başmakını kız Herek, Mustafa Güven: Ankara pazar mahallesi Ulucanlar cad. No. 133, Nimet Üsberk: İzmir Karantina 142 nci sok. No. 15, Muazzez Sünmez: Erzurum İnhisarlar rakı imalâthanesinde, İzzet Berkel: Ereğli Karadeniz Türk kömür madenler A. Ş. Celâl Berkeloğlu, Sadık Özer: İzmir Gazi Emir 3 Ty. A. X. Tb. 25. Bl., Süheylâ Kırmınoğlu: Ankara Ticaret lisesi S. 3 No. 315 Af. Güvendiren: Konya Çiftmerdiven Yasarı Nuri sok. No. 8, Nayime Aksit: Kırıkkale garnizon No. 75, Sabahat Akın: Edirnekapi Fevziye cad. No. 255, Semiha Urunc: Cerrahpaşa Abacı sok. No. 21, Ayşel Somylirek: Kadıköy Kalamış 37, Handan İlhan: Hayriye lisesi S. 10, No. 633, Orhan: Üsküdar Doğancılar cad. No. 204, Salih Tezcan: Beşiktaş 18 inci ilk okul S. III. A. No. 42, Kadriye Payzan: Kandilli lisesi, Ü. Olcay: Samatya Kocamustafa cad. No. 63, Muzaffer Karacan: Beşiktaş Kız O. O., Leman Mutlugil: Moda Bostan sok. No. 29.

Ankara Borsası

17 B. Teş. 939 Salı

ESHAM ve TAHVİLÂT

Türk borcu I peşin 1970
1938 %5 ikramiyeli 1953

PARA ve ÇEKLER	Kapanış	En yukarı
1 Sterlin	5.24	—
100 Dolar	130.025	—
100 Frank	2.96875	—
100 Liret	6.675	—
100 İsviçre Fr.	29.0570	—
100 Florin	69.5425	—
100 Raymark	—	—
100 Belga	21.87	—
100 Drahmi	0.97	—
100 Leva	1.5875	—
100 Çekoslovak Kr	—	—
100 Pezeta	13.1825	—
100 Zloti	—	—
100 Pengo	23.425	—
100 Ley	0.9525	—
100 Dinar	2.495	—
100 Yen	30.6125	—
100 İsveç Fr.	31.19	—
100 Ruble	—	—

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa negredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

BİR GENÇ İŞ ARIYOR — Türkçe, Fransızca ve daktiloyu bilen bir genç yazhane veya ticarethanelerde müsaîd şerait ile iş aramaktadır. Bonservisi vardır. Taliplerin (R. Ç.) rûmüzü İstanbul 176 posta kutusu adresine yazmaları.

İŞ ARIYORUM — Lise mezunuyum. Bulgarca mükemmel biliyorum. Taşraya giderim. Bir müessesede al malaa iş arıyorum. Müracaat: Pangaltı 'Öçek' no. 46/3. İstanbul. — 1

MUHASİP İŞ ARIYOR — Türkçe ve sımai muhabelelerde çalışmış ve usulü muzaafeyi iyi bilir bir muhasip iş arıyor. Akşamda A. Y. rûmüzüne mektupla müracaat. — 1

FAAL BİR GENCİM — Türkçe, Fransızca aşınayım. Daktiloda seri yazar adli takibata vakıfım, avukat, büro, müesseselerde münasip maaşla çalışırım. Bonservisim vardır. Galata posta kutusu No. 1531 e mektupla müracaatları. — 2

BİR TÜRK BAYAN İŞ ARIYOR — Dört aylık çocuğu ile bir aile yanında temiz bir aile ev kadını eşinin askere gitmesi yüzünden münasip bir iş arıyor, südünelik yapabilecek kabiliyettedir. Beşiktaş Dikilitaş mahallesi Aynalıpembe sokak 85 numaraya müracaat. — 1

BİR MÜREBBİYE İŞ ARIYOR — Yarım ve yahud bütün gün çalışmak şartile az Fransızca, Almanca, Türkçe, Rusçayı iyi bilen ortayışlı bir Türk mürebbiye iş arıyor. Büyük çocuklar tercih edilir. Akşamda S. A. rûmüzüne mektupla müracaat. — 3

İŞ ARIYORUM — Ortamektep mezunuyum eski Türkçe bilirim daktilo seri yazarım, askerlikle iliştiğim yoktur, bir Türk genciyim, münasip bir iş arıyorum. Taşraya da giderim. Akşamda E.E. rûmüzüne mektupla müracaat. — 1

MUHASİP İŞ ARIYOR — Ve sımai muhabelelerde çalışmış ve usulü muzaafeyi iyi bilir bir muhasip iş arıyor. Akşamda A. Y. rûmüzüne mektupla müracaat. — 2

İŞ ARIYOR — Ticaret tahsilini Fransızca yapmış, bankada çalışmış, Türkçe ve Fransızca muhasebe, muhaberat ve tercüme muktedir, bir Türk genci iş arıyor. Taşraya gidebilir, istenilen referansı verir. Akşamda F. rûmüzüne mektupla müracaat. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

LİSE TAHSİLİNİ — Tamamlamış ve askerlikle ilgili kalmamış, otuzdan daha genç yaşta olmak ve sıhhati yerinde bulunmak şartile dört kişiye ihtiyaç vardır. Lisan bilenler tercih olunur. İstekli olanların kısa hal tercümelemleri 685 No. lu posta kutusuna birer de fotoğraf göndermek suretile mektupla müracaat etmeleri. — 1

HİZMETÇİ ARANIYOR — Lisan bilen bir evde hizmetçi kız araniyor, isteklilerin bonservisi Akşamda (M. F.) rûmüzüne mektupla müracaat. — 2

BİR KADIN ARANIYOR — Aile nezdinde ev hizmeti görmek ve çocuklara bakmak üzere sıhhati yerinde 35 — 45 yaşında bir kadın araniyor. Beyoğlundaki İngiliz Kanuk eczanesine müracaat. — 1

BİR BAYAN ARANIYOR — Dört kişilik iyi bir allenin ev işleri yapacak temiz bir aile bayanı araniyor. Yemek, içmek, elbisesini temin etmekle beraber yatacak yerde verilecektir. Fazla izahat almak üzere isteklilerin Akşamda ilân memurluğuna müracaatları. — 3

BİR BAYAN ARANIYOR — Kasyerlik yapabilecek okur yazar bir bayana ihtiyaç vardır. Beyazıt Okçularbaşı Altın kişiye müracaat Celâl Doğan. — 2

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK OTOMOBİL — Çok az kullanılmış Fiat marka kapalı otomobil azimet dolayısıyla ehven fiatla satılıktır. Flat garajına müracaat. — 1

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK KONFORLÜ KÜÇÜK APARTIMAN — Tramvay caddesinde 3 oda, mutfak, banyo, kalorifer, her gün sıcak su, asansör. Taksim Topçu caddesi 2 numaralı uygun apartmanı kapıcısına müracaat. — 21

KİRALIK APARTIMAN — Çemberlitaşta Evkaf sokağında 13 numaralı apartmanın dördüncü dairesi kirahktır. Konforlu üç oda bir hol vardır. Marmaraya nezareti havası ve bol güneşi havadır. Yarım dan ikiye kadar müracaat edilmes. — 2

ÇİHANGİRDE KİRALIK APARTIMAN — Kumrulu sokak 40 numaralı Demirden apartman, 4 oda fevkalâde manzara her konforu havi. — 1

KİRALIK KAT — Gedikpaşa başında (Akın Bark) apartmanının Çarşıkapı tramvayına nezaretili beş muşamba döşeli odalı dairesi kirahktır. Marmarya nezaretili büyük teras, tam konfor. — 2

SATILIK EV — Kadıköyde Kuşdili caddesinde tramvay yolunda 117 No. beş oda, sağlam ve her konforu var. Oldukça büyük bahçeli içineklere müracaat. — 8

KİRALIK MOBİLYELİ ODA — Temiz bir aile nezdinde mobilyeli oda kiralamak isteyenler Taksim Talimhane Topçular caddesi 4/1 numara. Perükâr Mike'ye müracaat etmeleri. — 1

DEVREN SATILIK LOKANTA — Şişli'nin işlek bir yerinde müşterisi bol, mobil ve ile beraber devren satılıktır. Bomoatlı İzzet paşa sokağı No. 4. Bakkal Vangele müracaat. — 1

2000 LİRAYA ACELE SATILIK AHSAP HANE — Göztepe tramvay durağına 3 dakika mesafede altı oda, hamam, garaj, fevkalâde manzara, bir buçuk dönüm bahçe ve elektrik, su salı, cuma, pazar günleri Duluk sekiz numaraya müracaat

SATILIK YENİ AHSAP EV — Üsküdar'da Şeyhcamî arka sokak 10 numaralı üç katlı on odalı müstemilât ve bahçeyi havıdır. Çamhacıyı ve denizi görür. Aynı adrese müracaat. — 2

KİRALIK — Belediye karşısı Ayberk apartmanı alt kat, 3 oda sıcak su, kalorifer. — 2

KİRALIK DAİRELER — Beşer üçer odalı, mutfak, banyo, Melek sineması karşısında Kuloğlu sokağında 7 numaralı apartman. Kapıcı ve su beraber aylık 42 ve 27 liradır. — 1

FENNİ YETİŞTİRİLMİŞ SATILIK BAĞ — On dönüm bağ, yüz muhtelif meyva ağacı, iki kuyu, içinde üç odalı köşkü ve ayrıca ahırda bir odası bulunan mükemmel bir bağ satılıktır. Görmek için Erenköy Kozyatağı Çeşmeşinarı 12/23 No. ya ve fazla malûmat için 24037 telefona müracaat. — 1

KİRALIK EV — Nişantaşında 14 odalı kaloriferli, garajı havi bahçe içinde bir et eşyalı veya eşyasız kirahktır. Öğleden önce 41378 numaraya telefon edilmes. — 11

ACELE SATILIK EV — 6 oda, bahçeli meyvası bol, havadar. trene ve tramvaya 5 dakika, caddeye yakın, elektrik, havagazı, tulumba suyu mevcut. İki bölüklü Kadıköy Kurbağalıdere Ahmed Rasim sokak 18-20 numaraya müracaat. — 8

5 — MÜTEFERİK

EN SON USUL DÂNS DERSLERİ — Yeni dansları hususî ve müferid olarak ders veriliyor. Pazardan maada her gün Beyoğlu İstiklâl caddesi Büyük Parmakkapı tramvay durağına 117 No. Prof. Panosyan. Müracaat saatleri: (12-14), (17-21) e kadar. — 10

İNGİLİZCE VE ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. — Fransızca'yı mükemmel konuşur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rûmüzüne mektupla müracaat. — 12

BİR SERMAYEDAR ARIYORUM — İyi bir kadın terziyim, sanâtîmi göstermek ve işlerimi genişletmek için bir sermayedar arıyorum. Aynalıçeşme Çitlenlik sokak numara 20 S. Tekinay müracaat. — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemi idarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşlerimizden

R S T — T. A. K. — T. A.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

RADYOLIN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dışerinizi fırçalayınız.

Istanbul P.T.T. Müdürlüğünden:

İdare bendiye ihtiyacı için 2000 kilo çubuk kurşun alımı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 1/11/39 çarşamba saat 15,30 da B. Postahane binası birinci katta P. T. T. müdürlüğünde toplanacak alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Beher kilosunun muhammen bedeli 35 kuruş hepsinin 700 lira, muvakkat teminat 52 lira 50 kuruştur.

İsteklilerin olbaptaki eksiltme ve fenni şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yaptırarak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idari kalem levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de muvakkat teminat mabzusu, 939 senesi için muteber ticaret odası vesikasıle komisyon müracaatları. (8358)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmişyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kc./s. 20 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.70 m. 9465 Kc./s. 20 K Q
ÇARŞAMBA 18/10/39
TÜRKİYE SAATİLE

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği (Pl.), 13,30 - 14 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Suppe: Hafif süvari alayı komik operasının uvertürü, 2- Franz Lehár: Çocuk prens operetinden potpuri, 3- Chopin: Noktürno, No. 2, 4- Vittorio Giullani: Yalnız sana (serenad).

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Türk müziği: Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla, Vecihe, 1 — Okuyan: Sadi Hoşses 1- Rast peşrevi, 2 — Arif bey - Rats şarkı: (Fitneler gizlemiş), 3- Şükrü - Rast şarkı: (Uyusam göğsüne koysam), 4- Arif bey - Rast şarkı: (Nihansın dideden), 5- Refik Fersan - Mahur şarkı: (Dün yine günümüz), 6- Kemal Emin - Mahur şarkı: (iki gözüm sensiz), 7- Mahur saz semaisi, 2 — Okuyan: Saffiye Tokay, 1- Cevdet Çağla - Keman taksimi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı: (Her zaman serde havayı zülfü canan eser), 3- İshak Varan - Bestenigâr şarkı: (Gönül sana çoktan bende), 4- Udi Mehmet - Hüzzam şarkı: (Açman açmam söyleyemem çünkü derinde), 3 — Okuyan: Mustafa Çağlar, 1- Udi Ahmet - Karçıgar şarkı: (Beni bigâne mi sandın), 2- Leon Hancıyan - Karçıgar türküsü: (Bilmemki safa neşe bu ömrün neresinde), 3- Halk türküsü: (Sabahtan kalktım), 4- Halk türküsü: (Demireller demir döver), 19,20 Konuşma (Dış politika hadiseleri), 19,40 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,20 Temsil, 20,50 Konuşma (Haftalık posta kutusu), 21,10 Müzik (Riyaseticümhur bandosu-Şef: (İhsan Küncer), 1- M. All: Muhacir marşı, 2- Saffet: Gale zeybek, 3- Victor Radeğlia: Rapsodi Oryantal, 4- I. Mayeuc: Saksophon Alto için konser Solosu, 5- Massenet Scènes Alsaciennes: a) Dimanche Matin, b) Au Cabaret, c) Sous les Tilleuls, d) Dimanche Soir, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nuket borsası, (fiat), 22,20 Sebes saat, 22,30 Müzik (Cazband - Pl.), 23, 23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Türk müziği: Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla, Vecihe, 1 — Okuyan: Sadi Hoşses 1- Rast peşrevi, 2 — Arif bey - Rats şarkı: (Fitneler gizlemiş), 3- Şükrü - Rast şarkı: (Uyusam göğsüne koysam), 4- Arif bey - Rast şarkı: (Nihansın dideden), 5- Refik Fersan - Mahur şarkı: (Dün yine günümüz), 6- Kemal Emin - Mahur şarkı: (iki gözüm sensiz), 7- Mahur saz semaisi, 2 — Okuyan: Saffiye Tokay, 1- Cevdet Çağla - Keman taksimi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı: (Her zaman serde havayı zülfü canan eser), 3- İshak Varan - Bestenigâr şarkı: (Gönül sana çoktan bende), 4- Udi Mehmet - Hüzzam şarkı: (Açman açmam söyleyemem çünkü derinde), 3 — Okuyan: Mustafa Çağlar, 1- Udi Ahmet - Karçıgar şarkı: (Beni bigâne mi sandın), 2- Leon Hancıyan - Karçıgar türküsü: (Bilmemki safa neşe bu ömrün neresinde), 3- Halk türküsü: (Sabahtan kalktım), 4- Halk türküsü: (Demireller demir döver), 19,20 Konuşma (Dış politika hadiseleri), 19,40 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,20 Temsil, 20,50 Konuşma (Haftalık posta kutusu), 21,10 Müzik (Riyaseticümhur bandosu-Şef: (İhsan Küncer), 1- M. All: Muhacir marşı, 2- Saffet: Gale zeybek, 3- Victor Radeğlia: Rapsodi Oryantal, 4- I. Mayeuc: Saksophon Alto için konser Solosu, 5- Massenet Scènes Alsaciennes: a) Dimanche Matin, b) Au Cabaret, c) Sous les Tilleuls, d) Dimanche Soir, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nuket borsası, (fiat), 22,20 Sebes saat, 22,30 Müzik (Cazband - Pl.), 23, 23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Türk müziği: Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla, Vecihe, 1 — Okuyan: Sadi Hoşses 1- Rast peşrevi, 2 — Arif bey - Rats şarkı: (Fitneler gizlemiş), 3- Şükrü - Rast şarkı: (Uyusam göğsüne koysam), 4- Arif bey - Rast şarkı: (Nihansın dideden), 5- Refik Fersan - Mahur şarkı: (Dün yine günümüz), 6- Kemal Emin - Mahur şarkı: (iki gözüm sensiz), 7- Mahur saz semaisi, 2 — Okuyan: Saffiye Tokay, 1- Cevdet Çağla - Keman taksimi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı: (Her zaman serde havayı zülfü canan eser), 3- İshak Varan - Bestenigâr şarkı: (Gönül sana çoktan bende), 4- Udi Mehmet - Hüzzam şarkı: (Açman açmam söyleyemem çünkü derinde), 3 — Okuyan: Mustafa Çağlar, 1- Udi Ahmet - Karçıgar şarkı: (Beni bigâne mi sandın), 2- Leon Hancıyan - Karçıgar türküsü: (Bilmemki safa neşe bu ömrün neresinde), 3- Halk türküsü: (Sabahtan kalktım), 4- Halk türküsü: (Demireller demir döver), 19,20 Konuşma (Dış politika hadiseleri), 19,40 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,20 Temsil, 20,50 Konuşma (Haftalık posta kutusu), 21,10 Müzik (Riyaseticümhur bandosu-Şef: (İhsan Küncer), 1- M. All: Muhacir marşı, 2- Saffet: Gale zeybek, 3- Victor Radeğlia: Rapsodi Oryantal, 4- I. Mayeuc: Saksophon Alto için konser Solosu, 5- Massenet Scènes Alsaciennes: a) Dimanche Matin, b) Au Cabaret, c) Sous les Tilleuls, d) Dimanche Soir, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nuket borsası, (fiat), 22,20 Sebes saat, 22,30 Müzik (Cazband - Pl.), 23, 23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Türk müziği: Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla, Vecihe, 1 — Okuyan: Sadi Hoşses 1- Rast peşrevi, 2 — Arif bey - Rats şarkı: (Fitneler gizlemiş), 3- Şükrü - Rast şarkı: (Uyusam göğsüne koysam), 4- Arif bey - Rast şarkı: (Nihansın dideden), 5- Refik Fersan - Mahur şarkı: (Dün yine günümüz), 6- Kemal Emin - Mahur şarkı: (iki gözüm sensiz), 7- Mahur saz semaisi, 2 — Okuyan: Saffiye Tokay, 1- Cevdet Çağla - Keman taksimi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı: (Her zaman serde havayı zülfü canan eser), 3- İshak Varan - Bestenigâr şarkı: (Gönül sana çoktan bende), 4- Udi Mehmet - Hüzzam şarkı: (Açman açmam söyleyemem çünkü derinde), 3 — Okuyan: Mustafa Çağlar, 1- Udi Ahmet - Karçıgar şarkı: (Beni bigâne mi sandın), 2- Leon Hancıyan - Karçıgar türküsü: (Bilmemki safa neşe bu ömrün neresinde), 3- Halk türküsü: (Sabahtan kalktım), 4- Halk türküsü: (Demireller demir döver), 19,20 Konuşma (Dış politika hadiseleri), 19,40 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,20 Temsil, 20,50 Konuşma (Haftalık posta kutusu), 21,10 Müzik (Riyaseticümhur bandosu-Şef: (İhsan Küncer), 1- M. All: Muhacir marşı, 2- Saffet: Gale zeybek, 3- Victor Radeğlia: Rapsodi Oryantal, 4- I. Mayeuc: Saksophon Alto için konser Solosu, 5- Massenet Scènes Alsaciennes: a) Dimanche Matin, b) Au Cabaret, c) Sous les Tilleuls, d) Dimanche Soir, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nuket borsası, (fiat), 22,20 Sebes saat, 22,30 Müzik (Cazband - Pl.), 23, 23,30 Yarınki program ve kapanış.

Askerlik işleri**Besiktas askerlik şubesinden:**

Evvelce ilân edildiği gibi henüz askere sevk edilmemiş ve her hangi bir sebeple askere çağırıldığı halde kanunî bir mazeret dolayısıyla sevk edilmemiş veyahut bakaya kalmış topçu, istihkâm, muhabere, hava, muşka, tank sınıflarından 316 ilâ 334 dahil doğumlu sağlam islâm erat ile 316 ilâ 331 dahil doğumlardan yalnız divarçı, düğger, sıvacı boyacı, demirci, marangoz, sanatlarına aşına 332, 333, ve 334 doğumlu gayri islâm eratın 25/1. Teş./939 günü sevklerine başlanacaktır. Tayin edilen bu günün behemehal şube merkezinde bulunmaları ve bunlardan bedel verecek olanların bedellerini 24/1. Teş./939 günü akşamına kadar bedellerini vermiş olmaları ve bu günden sonra bedel kabul edilmeyeceği ilân olunur.

BeYOĞLU Yabancı Askerlik şubesinden:

Askerlik yapmamış yoklama kaçağı olarak şubemizde muamele görmüş topçu, süvari, muzika, istihkâm, muhabere, nakliye sınıflarına men-sup 316 ilâ 334 doğumlularla mezkûr doğumlu gayri islâmlar askere sevk edileceklerinden 18/1. Teşrin/939 çarşamba günü saat 9 da şubede bulunmaları ilân olunur.

BeYOĞLU Yerli Askerlik Şubesinden:

1 - 316 - 334 (dahil) doğumlu islâm erattan muvazaflık hizmetini henüz yapmamış gümürük, tank, hava, muhabere ve istihkâm eratın askere sevk edileceği evvelce ilân edilmiş idi.

2 - Bunlardan başka, 316 - 333 (dahil) doğumlulardan keza muvazaflık hizmetini henüz yapmamış olan nakliye ve süvari erat ile gayri islâm erat bu celpie askere sevk edilecektir.

3 - Yukarıda yazılı doğum ve sınıflardan olup hava tebdili almak suretiyle şube emrine girenlerden altı ay ve daha fazla hizmeti kalanlar da sevk edilecektir.

4 - Çağrılanlardan askerlik kanununun 86 ve 89 uncu maddelerine tabi olanların nakdi bedelleri 24/1. Teş./939 akşamına kadar kabul edilecektir.

5 - Şubede toplanma günü 25/1. Teş./939 sabahıdır.

6 - Nakdi bedel vermek isteyenlerin vaziyetleri incelenmek üzere şimdiden subeye müracaatları ilân olunur.

Istanbul Cümhuriyet Müddeiumumiliğinden:

Istanbulda geldiği anlaşılan Edirne sorgu hâkimi Murtaza Apal'nın hemen memuriyetimize müracaatı ilân olunur.

BeYOĞLU Halkevinden:

Geç vakte kadar çalışmak mecburiyetinde bulunan vatandaşlara bir kolaylık olmak üzere pazartes ve cumartesi günleri saat 19 - 20 arasında solfej ve şan dersleri verilecektir.

Arzu edenlerin Evimize müracaatlarını rica ederiz.

Dr. A. Asım Onur**Ortaköy****ŞİFA YURDU**

Istanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fetal, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ucuz husulî flatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Dr. FETHİ**LABORATUVARI**

Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevacit gaita tahlilleri ve (İDRAR VASİTASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATI TEŞHİSİ) yapılır.

BeYOĞLU: Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartmanı. Tel. 40534

ANAPİYOJEN**Dr. İHSAN SAMİ**

İstreptokok, istafilokok, pnömokok, koli, piyosyaniklerin yaptığı çuban, yara, akıntı ve cild hastalıklarına karşı çok tesirli taze aşdır.

Kiralık apartman

Taksim bahçesi karşısında ziyadar kaloriferli yaz ve kış hergün sıcak suyu bulunan 21 numaralı Uğurlu Palas Apartmanının 1 inci dairesi kirahktir. Kapıcıya müracaat.

BAYAN**TAZARTES****GÜZEL PERDE****NÜMUNELERİ****MUTEDİL FİATLAR**

Taksim Cümhuriyet Caddesi No. 47. Beler Palas No. 12. Tel: 41712

ÇOCUKLAR İHTİYARLAR VE HASTALIKTAN YENİ KALKANLAR İÇİN GIDA

KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

VİTAMİN VE KALORİ CİHETİLE ÇOK ZENGİNDİR

ÇOCUKLARA İSHAL YAPMAZ

Pirinç, Patates, Yulaf, Mercimek, Bezelye, Irmik, Nişasta ve Çavdar unlarının çeşitleri tanınmış eczane ve ecza depoları ile büyük bakkaliyelerde satılır.

KANZUK Besleyici unları Eşsizdir Mükemmeldir. Sıhhi olarak hazırlanır. kalıyen bozulmaz ve kurtlanmaz.

UMUMİ DEPO: İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL / İZMİR Acentemiz Türk Ecza deposudur

Cümhuriyet Bayramı için yapılacak Donanma tesisatı

Istanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

Cümhuriyet Bayramı münasebetiyle yapılacak tenviratta aşağıda yazılı hususların nazarı itibare alınmasını ilân eder.

- 1 - Resmî Daireler ve muhterem ahali tarafından yapılacak tenviratta aid tesisatın ruhsatlı müteahhitlere yaptırılması lazımdır.
- 2 - Bu tesisat her ne kadar muvakkat ise de, mevcut sayıcı kudretini tecavüz ettiği takdirde Umum Müdüriyet nihayet 20 Birinciteşrin akşamına kadar yazı ile haberdar edilmelidir.
- 3 - Bu kayıtların hilâfına hareket edildiği takdirde yalnız bir tesisat müteessir olmakla kalmayıp, tenviratın heyeti umumiyesi üzerinde teşevvüşata sebebiyet verilmiş olacağı gözönünde tutulmalıdır.
- 4 - Bayram şenliği münasebetiyle mağazalarında ayrı sayıcı ile fevkalâde vitrin tenviratı yapmak isteyen tüccarların, bu tesisata KV/s başına 6 kuruşluk muvakkat bir tarife tabik edilecektir. (8407)

TUZLA içmeleri

15 Teşrinievvel Akşamına kadar açık ve Trenler işlemektedir.

Deniz fabrikaları umum müdürlüğünden

İşçi revirlerinde çalıştırılmak üzere 210 lira ücretli iki tabip ile 108 lira ücretli bir eczacıya ihtiyaç vardır. İstekli olacakların yedindekiler vesâikile birlikte Gölcükte bulunan deniz fabrikaları umum müdürlüğüne müracaatları. (8396)

15, 16 birinciteşrin 939 tarihinde intişar eden nüshalarımızda Deniz fabrikaları umum müdürlüğünün Gölcükte bulunan işçi ve revirlerinde çalışmak üzere alınacak eczacı ücreti sehven 180 lira yazılmıştır. 108 lira olduğu tashihan ilân olunur.

Avrupadan dönen talebeler hakkında

P. T. T. idaresi hesabına Avrupaya gönderilip de vaziyeti hazır dolayısıyla tahsillerini ikmal etmekten dönenlerin en geç 20 teşrinievvel 939 cuma günü akşamına kadar yüksek mühendis mektebi direktörlüğüne müracaatları, adreslerine yapılmış tebliğ makamına kalmak üzere ilân olunur. (5255) (8444)

MÜJDE!

Asrımızın en süratli yazı usulünü öğrenmekle istikbalinizi temin ediniz.

Asrı daktilo ders evi**SABIK UNDERWOOD**

Meşhur Amerikan sistemi ile şöhret bulmuş Türkiye'nin en eski daktilo mektebi olup on senelik mütemadi çalışmasında müesseselerin en iyi daktilolarını yetiştirmiştir. Her yerde en çok rağbet bulan REMINGTON makineleriyle bayan Suzan Behar idaresinde yapılan kurslarına devam ediniz. Dört ay gibi kısa bir zamanda Kültür Direktörlüğü tarafından tasdik edilmiş diplomalar teslim olunur. Adres: Galata Tünel başında Mertebani sokak Yakut han numara 1 dördüncü noter karşısı.

T. İŞ. BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Plânı

32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri: 1 Şubat, 1 Mayıs,

26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinciteşrin

İKRAMİYELER

1 Adet 2000 liralık	—	2,000 Lira
5 " 1000 "	—	5,000 "
8 " 500 "	—	4,000 "
16 " 250 "	—	4,000 "
60 " 100 "	—	6,000 "
95 " 50 "	—	4,750 "
250 " 25 "	—	6,250 "
435	—	32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Ticaret Vekâleti İç Ticaret umum müdürlüğünden:

Esas mukavelesini mahallî kanunlarına göre tanzim ve teşkil edilmiş ve 30 İkinciteşrin 1930 tarihli Enebi Anonim ve Sermayesi eshama münkasım şirketler kanunu hükümlerine göre Türkiye'de teşkil istenilen 2.000.000.— İsviçre Fransı sermayeli İsviçre tabiiyetinde «Splier Freres ve Şürekası» sermayesi eshama münkasım komandit şirketinin, Vekâlete verilen evrakı bittetik kanun hükümlerine uygun görülmele, Türkiye'de çalışmasına müsaade olunmuştur.

Şirket, verdiği vekâletnameye göre, Türkiye vekillğine, Şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarıyla hazır bulunmağa selâhiyetta olmak üzere, İstanbulda Galatada Güven hanında oturan Munis Tekinalp'ı tayin etmiştir. Keyfiyet ilân olunur.

Maliye Müfettiş muavinliği imtihanı Maliye teftiş heyetinden:

35 lira maaşlı maliye müfettiş muavinliği için 14 kânunuevvel 1939 perşembe günü müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Aranan şartlar şunlardır: A) Memurin kanununun dördüncü maddesinde yazılı evsafı haiz olmak, B) 1 kânunusani 1939 tarihinde yaşı 30 dan fazla olmamak, C) Mülkiyâ mektebinden (Siyasî bilgiler okulu), Hukuk fakültesinden, Yüksek ticaret ve iktisat mektebinden veya bunlara muadil derecedeki enebî mekteplerden mezun olmak, D) Yapılacak tahkikat neticesinde karakter itibarile müfettiş olabilecek vasıfları haiz bulunduğuna anlaşılmalıdır.

İmtihana talip olanlar 15 İkinciteşrin 939 tarihine kadar Ankara'da Maliye Vekâleti Teftiş heyeti reisliğine arzuhâl ve müracaat edeceklerdir.

Arzuhalde şu evrakları rapta lazımdır: A) Nüfus cüzdanının aslı veya tasdikli sureti ve adresi, B) Kendi el yazısı ile tercüme hal hülâsası (memuriyette bulunanlar müdâret ve sureti hizmetlerine dair resmî vesika, müesseselerde bulunanlar oradan alacakları bonservisleri rapte edeceklerdir. C) Askerliğini yaptığını veya tecil edilmiş olduğuna dair resmî vesika, D) Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesi, E) Sağlam ve yolculuğa mütehammel olduklarına dair resmî rapor.

Talipier tahriri ve şifahi olmak üzere iki imtihana tabi tutulacaklardır. Tahriri imtihan Ankara'da ve İstanbul'da ve bunda muvaffak olanların şifahi imtihanları Ankara'da yapılacaktır.

İmtihan programı:
1 - Maliye A) Bütçe (İnzarî, tabiki, tasdik ve kontrolü), muhasebeî umumiyeye kanunu hükümleri, B) Vergi nazariyeleri ve usulleri, vasıtasız ve vasıtalı vergiler (sedüdüllü vergiler, veraset ve intikal vergileri, istihlak üzerinden alınan vergiler, gümrük, inhisarlar, hıraçlar) Türkiye'deki vasıtasız ve vasıtalı vergiler, C) Maliye Vekâletinin merkez ve vilâyetler teşkilâtı, D) İstikraz nazariyeleri, tahvilâi düyun, amortisman, Türkiye düyunu umumiyesi ve tarihçesi.

2 - İktisat: (İstihsal, tedavül, nakit ve itibar, inkisam ve istihlak bahisleri).

3 - Mali ve ticari hesap, basit ve mürekkep faiz, iskonta faizli hesabı cariler.

4 - Hendese: (Satih ve hacim mesahaları).

5 - Usulî defteri: (Ticari ve sınaî muhasebelerle devlet muhasebesi hakkında nazari ve amelî malûmat).

6 - Hukuk idare hukuku (İdari kaza dahilidir), ceza hukuku (esaslar, ve memurinin vazifeden mütevellid suçları), ceza muhakemeleri usulünden esasa müteallik hükümler.

Hukuku medeniye (Borçlar kanunu üzerinde umum malûmat, kanunu medeniden ahvali şahsiye, emvallî gayri menkule ve mirasa müteallik hükümler) Ticaret hukuku (şirketlere müteallik hükümler ve umumî malûmat).

7 - Türkiye'nin tabii ve iktisadî coğrafyası ve tarihi hakkında malûmat.

8 - Enebi lisanı (Fransızca, Almanca ve İngilizceden biri).

İmtihan neticesinde müfettiş muavinliğine alınanlar 3 sene sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa maliye müfettişliğine tayin edilecekler ve staj için Avrupaya gönderileceklerdir. (8786)

Ziraat Vekâletinden

Pulluk, Diskharo ve mibzer alınacak

Zirai Kombine İhtiyacı için kapalı zarf usulü ile 30 adet mibzer, 15 adet 5 Diskli 15 adet 6 Diskli pullukla 30 adet Diskharo satın alınacaktır.

1 - Mibzerin beherine 675, 5 Diskli pulluğun beherine 600, 6 Diskli pulluğun beherine 750 ve Diskharonun beherine 350 lira kıymet tahmin edilmiştir.

2 - İhale 14 birincikânun perşembe günü saat 15 de Ziraat Vekâleti binasında müteşkil satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 - 30 adet mibzer için 1519 lira, 15 adet 5 Diskli pulluk için 675, 15 adet 6 Diskli pulluk için 844 ve 30 adet Diskharo için 788 lira muvakkat teminat verilecektir.

4 - Bu makinelere aid idari ve fenni şartnameler zirai kombine müdürlüğünden parasız olarak verilir.

5 - İstekillerin kapalı zarflarını 14 Birincikânun perşembe saat 14 e kadar komisyonaya vermeleri ve saat 15 de 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte komisyonada hazır bulunmaları. (7906)

Birinci Umumî Müfettişlikden:

1 - Sason bölgesindeki karakollar arasında çekilecek telefon hatları için yüzde beş (7 - 8) metre ve geri kalanı (6) metre uzunluğunda, tepe muhitleri 0.40 ve diğer muhitleri (0.40-0.50) metre olmak üzere (5800) adet kavak veya meşe ağacından mamul direk kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 - Bu direklerin (900) adedi baykan, (2350) adedi Mutki, (1500) adedi Kozluk ve (1000) adedi Sason kazaları dahilinde gösterilecek yerlerde teslim alınacaktır.

3 - Direklerin birinci kânundan nisan ayı on beşi arasında kesildikleri vesâikle isbat edilecektir.

4 - Direklerin tahmin bedeli (21350) lira olup muvakkat teminatı (1601.25) liradır.

5 - Mukavele projesi, eksiltme ve fenni şartnamesi Diyarbakırda Nafia müşavirliğinden parasız alınabilir.

6 - İhale 31 Birinciteşrin 939 salı günü saat onda Nafia müşavirliği odasında müteşkil komisyonca yapılacaktır.

7 - İstekiller 2490 sayılı kanuna uygun olarak hazırlayacakları teklif mektuplarını, teminat mektup veya makbuzu ve ticaret odası vesikası ile birlikte saat dokuz kadar komisyon riyasetine verilecektir. Postada olan gecikmeler kabul edilmeyecektir. (8196)

Arkeoloji Müzeleri Arttırma ve Eksiltme

Komisyonu Riyasetinden:

Cinsi	Evsafı	Miktarı	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat miktarı	Eksiltmenin hangi gün ve nerede yapılacağı	
			Lira Kr.	Lira Kr.		
Elbise Sivil ve yelekli	17 takım	340	34	25	53	Eksiltme 23/10/939 pazartesi günü saat 15 de yüksek mektepler muhasebeciliğinde yapılacaktır.
Elbise Yeleksiz ve caketlerinin önü kapalı.	52 takım	972	40	72	93	
Kasket Gri renkli serj kumasından	75 takım	112	50	8	44	

Istanbul Arkeoloji müzeleri umum müdürlüğüne bağlı müze ve müesseselerin müstahdemini için imal ettirilecek olan elbise ve kasketler açık eksiltmeye konulmuştur. İstekillerin şartname ve elbise nümünelerini görmek için her gün eksiltmeye girecek olanların da ihale gününde ticaret odasından almış vesika ve teminat makbuzlarıyla Arkeoloji müzeleri umum müdürlüğüne müracaat eylemeleri. (8155)

Izmir Telefon müdürlüğünden:

Malzeme nevi	Kutur	Miktar
Çıplak bronz tel	1,5	m/m 300 kg
Çıplak bronz tel	2,5	m/m 1000 kg
Galvanizli çelik tel	5,1	m/m 2000 kg
3 tonluk galvanizli çelik tel halat	7×2,2	m/m 500 kg
6 tonluk galvanizli çelik tel halat	7×3	m/m 200 kg
Kapalı kalaylı bakır tel	1,5	m/m 2000

1 - İdare ihtiyacı için yukarıda cins ve miktarı yazılı olan altı kalem telefon teftiş açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 - Muhammen bedeli 3195 üç bin yüz doksan beş lira, muvakkat teminatı 239 lira 63 kuruş olup eksiltmesi 21/11/939 salı günü saat 15 de İzmir telefon müdürlüğü binasında müteşkil satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 - İstekiller muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ve diğer kanunî vesâikile mezkûr gün ve saatte komisyon müracaat edeceklerdir.

4 - Şartnameler her gün İzmir ve İstanbul telefon müdürlüklerinde parasız verilecektir. (7889)

GRİPİN

DİKKAT: Gripin kutularının üzerinde resimde gördüğünüz şekilde kabartma pullar ilâve edilmiştir.

Her yerde ısrarla pullu kutuları isteyiniz ve puluz kutuları şiddetle reddediniz.

Türk fındığı en besleyici maddeleri küçük bünyesine sığdırmış mükemmel bir gıdadır. Ecnebinlerin bilerek kapıştıkları kalori ve vitamin kaynağı fındıklarımızı

FINDIK TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

Yurdun Her Tarafında, Her Zaman Herkesin Emrine Hazır bulunacaktır.

Kız - Erkek ÜLKÜ LİSESİ (UŞAK) Gecel - Günsel

(Yüca Ülkü) müessesisi Hamdi Ülkmen tarafından (Uşak) da tesis edilen Yeni Lise 10/10/939 da tedrisata başlamıştır. Bu yıl bu okula alınacak öğrenci sayısı mahdut olduğundan yeniden veya naklen devdolanmak isteyenlerin ilk önce yazı ile müracaat ederek yer olup olmadığını sormaları gerektir.

Istanbul Emniyet Müdürlüğünden:

- 1 - Emniyet umum müdürlüğüne mensup âmir ve memurlardan rie tederrününe müptelâ olanların hususi sanatoryolarda tedavisi eksiltmeye konmuştur.
- 2 - İhale tarihinden 31 Mayıs 940 tarihine kadar devam edecek olan işbu tedavinin heyeti mecmuasının muhannen bedeli 6682 lira 50 kuruştur. Muvakkat teminat 501 lira 19 kuruştur.
- 3 - Kat'î ihale 19 Teşrinievvel 939 perşembe gününde saat 16 da İstanbul Emniyet müdürlüğü dairesinde yapılacaktır.
- 4 - Alâkadar müesseseler aynı gün ve saatte hazır bulunmaları. Şartnameyi görmek için de Üçüncü Şube müdürlüğüne müracaatları. «7983»

Istanbul Emniyet Müdürlüğünden:

- 1 - Emniyet umum müdürlüğü teşkilâtına mensup âmir ve memurlardan rie tederrününe müptelâ olanların hususi sanatoryolarda tedavisi eksiltmeye konmuştur.
- 2 - İhale tarihinden 31 Mayıs 940 tarihine kadar devam edecek olan işbu tedavinin heyeti mecmuasının muhannen bedeli 11846 lira 25 kuruştur. Muvakkat teminatı 888 lira 47 kuruştur.
- 3 - Kat'î ihale 19 Teşrinievvel 939 perşembe günü saat 16 da İstanbul Emniyet müdürlüğü dairesinde yapılacaktır.
- 4 - Alâkadar müesseseler aynı gün ve saatte hazır bulunmaları. Şartnameyi görmek için de (3) üncü şube müdürlüğüne müracaatları. (7987)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

FİYAT TEPELİ

Beynelmîl yolcu ve bagaj nakliyatına ait olup ana hatta mer'î D.D/104 Toros katarlarında uzun yoldan seyahat edecek yolculardan kısa yol ücreti alınması hakkındaki D.D/107 numaralı tarifelerle.
Avrupa hattının sempron katarlarında beynelmîl münasebetler için yolcu ve bagajlara tatbik edilmekte olan muhtelif tenzilât.
16 İkinciteşrin 1939 tarihinden itibaren lâğvedilecektir.
Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (8560)

20/10/939 tarihinden itibaren Aşkale - Erzurum kısmındaki Kandilli, Çiçekli, Kaplıca, Erzurum istasyonlarının işletmeye açılacağı ve bu tarihten itibaren İstanbul Erzurum arasında her gün aktarmasız yolcu ve her türlü eşya nakliyatı yapılacağı ve haftanın pazartesi, çarşamba, cumartesi günlerinde İstanbuldan ve salı, cuma, pazar günlerinde Erzurumdan hareket etmek üzere haftada 3 defa Erzurum - İstanbul arasında yazık ve yemekli vagon işletileceği ilân olunur. «8390» «5241»

Muhammen bedeli 2000 lira olan 100 adet hasta sedyesi 25/10/1939 çarşamba günü saat (11) on birde Haydarpaşa gar binasındaki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 150 liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonla müracaatları lazımdır.
Bu işe ait şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (8210)

Muhammen bedeli 5130 lira olan 5000 metre 140 santimetre eninde iyi cins Patiska ile 10000 metre 88 - 90 santimetre eninde kalın Amerikan bezi 3/11/1939 cuma günü saat 15 on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 384 lira 75 kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesakle birlikte tekliflerini muhtevî zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar komisyo reisliğine vermeleri lazımdır.
Bu işe ait şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (8556)

BEYKOZ

Deri ve Kundura Fabrikasının Beykozla şehir arasında eşya nakliyatını

Deruhte etmek isteyenlerin ehliyet, şahadetname ve Motörün muayene raporu birlikte 18/10/1939 tarihinde saat 15 de Yeni Postane arkasında Aşır efendi sokak Baker Han ikinci katında mezkûr müessese Müdürü - yetine müracaatları.

AGARAN SAÇLARA

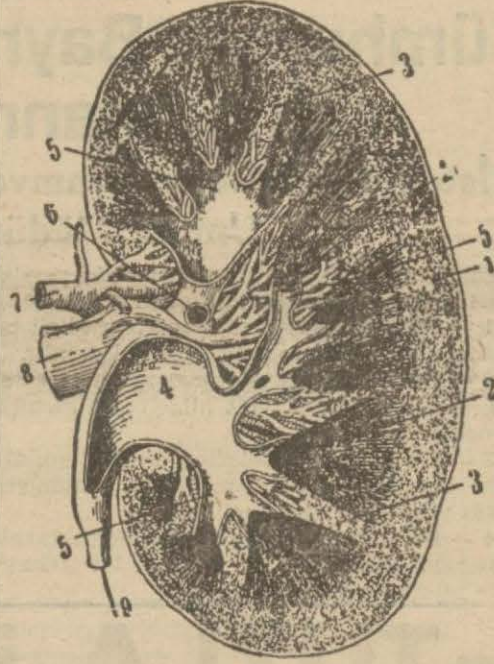
saç boyaları saçların tabii renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz, daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sıhhi saç boyalarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Umum Mütkeaidini askeriye cemiyetinden:

Umum Mütkeaidini askeriye cemiyetinin 1940 senesine mahsus duvar takvimleri bizzat cemiyet tarafından zevki sellme uygun zarif bir tarzda tab ve neşredilmiştir. Erbabı hamiyetin işbu emri hayra yardım için birer tane edinmelerini ve kartonda yapışık olan pulun üzerindeki cemiyetin resmi mühürüne dikkat edilmesi rica ve emekli subaylar yardım cemiyeti takvimleriyle alakası olmadığı ilân olunur.

Eytam ve eramilli askeriye tevzi etmek için atideki cins ve miktarı yazılı erzakin açık münakasa suretile mübayaası heyeti idarece takarrür etmiş olduğundan taliblerin 18/10/939 pazartesi gününden itibaren bir hafta müddetle her gün saat 10 dan 12 ye kadar cemiyetin merkezi olan Beyazid Veznecilerdeki dairesine müracaatları.
Kilo Cinsi
750 Kesme şeker
250 Paket çay (Miktarı cedvelde yazılıdır)
750 Zeytin tanesi (Gemlik)
1250 Horoz fasulyesi
1250 Bursa pirinci.

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için HELMOBLÖ kullanınız...

Helmoblö

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

DİKKAT: HELMOBLÖ idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

Sihhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. HER ECZANEDE BULUNUR.

GARSON ARANIYOR

İşletmemizin Guleman Merkezindeki memurin kantini için bir Garsona ihtiyaç vardır. Tenvir, Teshin, oda işletmeye aid şimdilik ayda net 35. T. L. verilecektir. İşinden memnun kalındığı takdirde ücreti arttırılacaktır. Taliplerin kısa tercümei halleri varsa bonservis suretleri ve bir de fotoğraflarıyla tahriren «Eti Bank Şark Kromları İşletmesi - Maden» adresine müracaatları lazımdır.

Teknik okulu müdürlüğünden:

«3403» lira 10 kuruş tahmin bedelli dokuz kalem alâti terâmiye 3/11/939 cuma günü saat «14» de ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.
İlk teminatı «256» liradır. İlk teminatını yatırmak, şartname ve nünuneleri görmek isteyenler bir gün evveline kadar okul müdürlüğüne ve mezkûr günde ihalesi yapılacak olan Gümmüşyunda yüksek mühendis mektebi muhasebeciliğindeki komisyonla müracaatları. «8535»

Yüksek Mühendis mektebi Müdürlüğünden:

- 1 - 939 - 940 ders yılı müsabaka imtihanlarına girerek kabul edilen talebeden ikinci sınıf imtihanına talip olanlar.
- 2 - Avrupadan dönerek mektebe müracaat etmiş bulunan talebeden imtihan veya yoklamaya tabi olanlar ile.
- 3 - Avrupadan dönerek mektebe girmek için bir giriş imtihanına tabi tutulacakların imtihanları 23 ve 24 Birinciteşrin 1939 pazartesi ve salı günleri sabahları saat (9) da başlamak üzere icra edilecektir. Fazla izahat almak için mektebe müracaat edilmelidir. (8536)

Istanbul Belediyesi Merkez Hâl Müdürlüğünden:

Hâl 141 No. lu sergide kavun ve karpuz ticaretille iştigal eden Yani Yalyadi buradaki faaliyetini tatil edeceğinden mümâlihynden alacaklı müstahsil varsa evrakı müsbitelerile nihayet 18/11/939 tarihine kadar idaremize müracaatları ilân olunur. «8541»

* İstanbul Belediyesi ilânları *

Kapalı çarşıda Yağlıkçılar sokağında kâin Alipaşa hanının 11 No. lu odası 2490 No. lu kanunun 43 ü maddesinin son fıkrasına göre pazarlıkla kiraya verilecektir. İhale 26/10/939 perşembe günü saat 14 de daimi encümende yapılacaktır. Senelik kirası 12 lira ve ilk teminat 90 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muameleat müdürlüğü kalemünde görülebilir. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümende bulunmaları. (8566)

23 Teşrinievvel 939 tarihinden itibaren şehir dahilinde çıkarılacak ekmeğe mahsus un tipinin vasıfları aşağıda gösterilmiştir:
Yüzde on beş sert ve yüzde seksen beş yumuşak buğday halltasından yapılacak 600 randıman unun

- 1 - Azamî rütubet % 13 gram
- 2 - Elastik kuru gluten asgarî % 10 gram.
- 3 - Hazimiyet (Hamizi kibrit hesabı) binde beş gram.
- 4 - Selliloz azamî binde 45.
- 5 - Kül azamî % 1.15 gram.
- 6 - Çavdar nisbeti % 10 gram
- 7 - Rayıhasında gayri tabii, ekşilik, acılık bulunmayacak.
- 8 - İhtiva ettiği nisbetleri yukarıda tesbit edilen çavdar unundan başka diğer hububat unlarıyla fık, karamuk, Melampir, Delice unu ve emsali yabancı unlar ve tohumları meva'idi turabıye ve püskül denilen ecdamı mütegayyire ve ecnebiye ve böcek gibi haşeret kat'lyen bulunmayacak.
- 9 - (8) No. lu elette bakiyye bırakılmayacak (8) No. lu elette bakiyye terk olunabilir. Bu unların çuvallarına (İstanbul Birinci nevi ekmeçlik) ibaresini havi sağlam mukavvadan yapılmış bir etiket komayacak surette bağlanmış bulunacaktır. (8567)

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

Karadeniz dördüncü postası

Yalnız bu haftaya mahsus olmak üzere 20/10/939 cuma günü Karadeniz hattı dördüncü postası yapılmıyacaktır. (8569)

Münakalât Vekâletinden:

- 1 - 31/10/939 salı günü saat «15» de Ankarada Çankaya caddesinde Münakalât Vekâleti levazım müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında cem'an «18500» lira «90» kuruş muhammen bedelli «339» parça mobilyanın kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - Muvakkat teminat miktarı «1387» lira «57» kuruştur. Eksiltme şartnamesi ve teferruatı Münakalât Vekâleti levazım müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.
- 3 - İsteklilerin teklif mektuplarını kanuna göre 31/10/939 salı günü saat «14» de kadar komisyonla vermeleri lazımdır. (8343) (5215)

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rade Akşam Matbaası